

D. IV. 40

TRIENNIIUM
SUPERIORUM REGULARIUM
Funiculo triplici
MENSURATUM

seu
SERMONES ASCETICI
pro Vigilia Nativitatis Dñi Nostri JESU
Xti, Renovatione Votorū Religiosorum,
Cæna Dñi: pro Vigilijs item Festorū Bea-
tissimæ M. V. quæ ab Ecclesia cultu spe-
cialiori celebrantur, utrobique

TRINI

per
RP. BONAVENTURAM MERESS
S. Ordinis Monachorum S. PAULI primi
Eremitæ Monasterij, Novitiarūs ad S. Bar-
baram V. & M. Czesłochoviæ Priorem

ENUCLEATI

Annō, quō Nucleus Cælestis, amaritudi-
ni corticis naturæ humanæ, terminos

Ex libris posuit. 1775.

Typis Clari Montis Czesłochoviensis

M DCC LXX VI. Federici

Augustini
Ordinis Prædicatorum

Fili hominis speculatorem te:
dedi domui Iſraël, & audies de ore
meo Verbum, & annuncabis eis ex
me. *Ezech.* 3. 17.

PRO.

PROTESTATIO

AUTHORIS.

UNica mea fore profiteor deside-
ria, ut nè in minimo etiam,
contraveniam, quæ Sancta, Roma-
na, Catholica, & Apostolica Eccle-
sia hucusquè præscripsit, & in futu-
rum præscribet; eatenus præsens O-
pusculum illius altissimo Judicio
(quod profundè veneror) subster-
no: in quo quidquid approbaverit,
ego quoquè approbo; quidquid re-
jecerit, etiam ego rejicio.

Fr. Bonaventura.

FACUL-

)2(

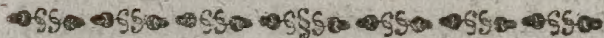
FACULTAS

REVERENDISSIMI PATRIS GENERALIS PRÆLATI INFULATI.

Opus asceticum à RP. Bonaventura Meres Ordinis nostri profecto conscriptum, & à binis Censoribus Theologiæ Doctoribus per nos ad hunc finem Nominatis probatum, ut pro Spirituali Regularium profectu Typis vulgari possit, facultatem (quoad in nobis est) harum tenore concedimus in Nomine Domini. Viennæ 2. 8bris 1775.

PAULUS PRIOR GENERALIS

mpp.

CENSURA THEOLOGORUM ORDINIS.

MAndatis Reverendissimi Patris Pauli Eszterhazy Ordinis Nostri Generalis, Commissarij Apostolici, Prælati Infulati, S. T. Dris Satisfaciendo: Librum cui Titulus *Triennium Superiorum Regularium* viginti septem asceticos complectentem Sermones, opera & labore RP. Bonaventuræ Meres Monasterij Novitiarus ad S. Barbaram Virg. & Martyrem Prioris digestum, legi & examinavi, Ubi cum nihil Fidei, ac Ecclesiæ sensui adversum cognoverim, quin-

nimo Religiosum Authoris zelum, ac pium cun-
ctos nonnisi ad profectum & Spiritum Regula-
res ducentem observaverim conatum Proinde
(Salvo jure Ordinarij) præfatus Liber ut ty-
pis mandetur, judicio meo comprobo. Datt.
Częstochoviæ in Monasterio ad S. Barbaram
Die 31. Augusti, Annò 1775.

Pr. Georgius Miroszewski Ords S
Pauli pr: Eremiæ Provinciæ Po-
lonæ Vicarius S. T. Dr.

mpp.

AD Mandatum Reverendissimi Patris Pauli E-
xterhazy, Generalis Ordinis Nostri, Præ-
lati Insulati Librum cui Titulus: *Triennium Su-
periorum Regularium* &c. elaboratum Opérâ RP.
Bonaventuræ Merets Monasterij Novitiatûs ad
S. Barbaram V. & M. Prioris perlegi: Nihilq;
in Eo Fidei contrarium, imò omnia consona
sensui S. Ecclesiæ contineri depræhendi. Ast
insuper hos Sermones Asceticos Superiorum
Regularium magnæ commoditati, Spiritualiq;
Utilitati multum deservire censeo: Quare ut
præfatum Opus Typis mandetur dignum judi-
co: Salvo consensu Eorum Quorum de Jure &c.
Datum in Monasterio Novitiatûs Częstochoviæ
ad S. Barbaram V. & M. A.D. 1775. Die 22.
Augusti.

Fr. Raphaël Psarski Ejusdem Ordinis
S.T.D. Supprior & Magister No-
vitiarum.

mpp.

APPROBATIO

CENSORIS ORDINARIJ.

TERNOS in Vigiliis Festorum Salvatoris & Beatæ Sermones, doctissimo calamo A. R. P. Bonaventuræ Meresi Prioris Conventus Monachorum S. Pauli primi Eremitæ ad S. Barbaram Clari Montis elucubratos, vidi, legi, examinaui; omnia & fervorem spiritus religiosi Authoris sui declarant & solidam eruditionem cum pietate conjunctam produnt. Nihil verò in ijs reperi, quod Sacro Sanctæ Fidei Orthodoxæ Romanæ, aut bonis moribus adversum sit. Opus ut lucem publicam videat, dignum censeo. Datt. in Collegio Majori Universitatis Cracoviensis Annò Dñi 1775. Die 8va Mensis Novembris.

M. JOSEPHUS ALOYSIUS PUTANOWICZ S. Thæ Dr. & Professor, Eccl. Cath. Plocensis Canonicus, Colleg. SS. OO. Præpositus Paroch. Opatovecen. Curatus, Librorum in Diæcesi Cracensis
mpp.

Ad Candidum Lectorem.

MEmeni me iam Tibi innuisse Can-
dide Lector in Præfatione ad
Te, Opusculi, cui Titulum præfixi:
Holocaustoma Medullatum &c. oti-
um diaboli pulvinar fore; hinc, quod
mihi ab alijs, superfuerat temporis,
lubens illud præsentî Opellæ, Tuæ
commoditati studens, & fortè satisfa-
cturus, impendi. Complectitur Ser-
mones pro Vigilia Nativitatis D. N.
J. C. Renovatione Votorum, Cæ-
na Domini: pro Vigilijs item Festo-
rum Beatissimæ Matris, quæ ab Ec-
clesia solemniter celebrantur, utro-
biquè trinos, & succinctos.

Loquantur alijs (verba sunt D.
Legislatoris nostri Augustini l. 4. de
doctr:

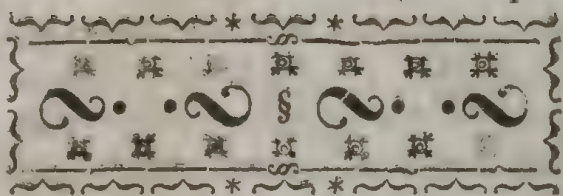
doctr. Christian.) meros flores, &
folia, ego humili stylo, & tenui modu-
lor avena: ita tamen, ut si tuo spiritu,
qui duntaxat decet Religiosum, anime-
tur, vincet teste Martiali l. 7. Epig.
3. avena tubas.

Et dum Zoili dentes, Momi oculo-
los, Mastigophori manus perhorresco,
occurrunt verba Sedulij in Bibliotheca
PP. l. 418. Proferant sua, si qui
carpere nituntur aliena. Promptius
est judicare, quàm facere, & de ca-
strensi munimine pericula securo vul-
tu conspicer. Vel strictim illud Mar-
cialis l. 1. epig. 92. ad Lelium: Car-
pere vel noli nostra, vel ede tua.

Interim Te optimè valere cupio,
qui, quæ potui, scripsi, Tuus. cætero-
quin totus.

Fr. Bonaventura.

Sermo

Sermo I. pro Vigilia Na-
tivitatis Domini no-
stri JESU Christi.

*Evangelizo vobis gaudium magnum,
quod erit omni populo. Luc. cap.
2. v. 10.*

I. Si quando, tunc certè
luce hodierna mini-
mè fas est locum tri-
stitiæ fore; equidem gaudia nobis
A cæli-

cælitus nuntiantur; lætitia imperatur.
Evangelizo vobis gaudium magnum,
quod erit omni populo. Appropinquat
 jam natalis vitæ; non longè abest
 dies redemptionis novæ, reparati-
 onis antiquæ, felicitatis æternæ: cra-
 stina die per totum mundum melli-
 flui facti fient cæli; delebitur iniqui-
 tas terræ, & regnabit super nos Sal-
 vator mundi. Quod pro more, ut
 assolet, D. Legislatoꝛ noster Augu-
 stinus expendens in subsequa meritò
 prorumpit verba: *Dulcis dies, verè*
dulcis dies. & cunctis penitentibus ve-
niam portans. Promitto vobis filioli,
& certus sum; quia in hac die si quis
ex corde penituerit, & ad vomitum
peccati reversus non fuerit, quodcun-
què petierit, dabitur ei: tantum in
fide non dubitet. Hodie totius mundi
peccatum tollitur, & peccator despe-
ret.

ret: Ita Augustinus serm: 3. in Nat.
D: nobis verò quibus potissimum
de fontibus lætandum, exultandum-
vè, præsentì adducam discursu. A.
M. D. G.

2. Primum fontem lætitiæ, &
exultationis crastina nobis aperit
dies; quia in illa nascetur nobis Re-
demptor, qui exvinculabit nos de
durissima antiqui illius serpentis, ser-
vitude capitalis humani generis
hostis dæmonis n e m p e & pec-
cati. Et verò: nonne lachryma-
bilis fuit olim Gentis illius Hebrææ
servitus in Ægypto, quā à Rege ty-
ranico præmebatur & opprimeba-
tur operibus luti, & laterum facien-
dorum, non solum, sed & palcarum
conquirendarum; mercedis verò
locò sæpius objurgabatur, in fineque
laboris crebrò flagellis cædebatur:

A 2 Plu,

Plus dicā: O quàm difficile erat toleratu, dū masculi illius à Pharaone singuli, & singuli jugulabantur; necabantur; occidebantur edictò latò! Atque adeò quemadmodum gens illa Hebræorum in tantis suis afflictionibus sinè intermissione cælos pulsabat, ut tandem ab illis liberaretur, nequè in cassum; enimverò liberatorem, seu, ut Proto-Martyr Stephanus Act. 7. 35. inquit, *Redemptorem Moysen cum manu Angeli, qui apparuit ei in rubo*, obtinuit, per quem de illa miseræ spelunca mirabili DEI potentia educta est; ita evenit generi humano, imò feliciùs, fortunaciùsque multò. Posteaquam enim vidit DEUS ærumnas illius, gemitusquè, & clamores illorum veterum patrum *Rorate cæli de super, & nubes pluant iustitiam*, audivit, cogitans
cogi-

cogitavit, ut quem condiderat salvaret per Filium suum, eriperetquē non de laterum fornace, & officina, ast de fornace gehennæ; non de corporum, ast de animarum captivitate. Quod ipsum est, quod Prophetā Domini Isaias cap. 52 v. 4. olim vaticinabatur dicens: *In Ægyptum descendit populus meus in principio, ut colonus esset ibi; & Assur absquē ulla causā calumniatus est eum.* Moxquē versu videlicet subsequo addit: *Et nunquid mihi est hic, dicit Dominus, quoniam ablatus est populus meus gratis? Dominatores eius iniquē agunt dicit Dominus, & iugiter tota die nomen meum blasphematur.* Jam verò v. 6. taliter concludit: *Propter quod sciet populus meus nomen meum in die illa: quia ego ipse, qui loquebar, ecce adsum.*

Jam

Jam nunc pensandum venit, quantam lætandi causam hodie habemus, cum jam non longè absit, quem proni adorabimus Liberatorem nostrum, qui pectus suum opponet, ut eruat nos de potestate dæmonis, ipsumvè in abyssum demergat profundi sempiterni.

3. Secundum fontem lætitiæ, & exultationis crastina nobis præbet dies; quia in hac nascetur nobis fideiussor, qui omnia nostra debita, & quoscunque demum pænarum reatus in se suscipiet gratiôsè, dirè in corpore suo luiturus. Revera nuspiam tale, aut huic simile in ante beneficium terra vidit. Nam quis dicet, eum, qui ex carcere, aut captivitate dimittitur, eò ipsò ab omni debito liberum fore? aut lytrumolvere cogitur, impensas, & damna resar-

resar-
dió
hone
conje
omne
ex su
ultim
bene
expè
piet
etian
reatu
tum
latò
stru
mus
13. i
bitor
scrib
rogr
mne

resarcire. Cogitemus quantò gaudiò perfunderetur vir cæteroquin honestus propter debita in vincula conjectus, si se illi offeret talis, qui omne illius debitum in se susci-peret ex suo soluturus, sed procul, & de ultimis finibus pretium ejusmodi benefactoris. Ast Filius DEI à nobis expectandus non tantum nos erripet è carcere tenebrarum, verum etiam, in se suscipiet pænæ nostræ reatum. E! quis erit, qui tam gratum nuncium animò non suscipiat lætò? Enimverò: *Unusquisquè nostrum*, ut benè advertit antiquissimus ille Scriptorum Origenes hom. 12. in Gen. *in his, quæ delinquit, debitor efficitur, & peccati sui literas scribit: atque adeò tamquam per chirographum se ultrò citroquè ad omnes pænas obligat DEO.* Ille autem,

tem, qui veniens veniet, & non tardabit, cuius manè gloriam spectare nobis licebit, Christus JESUS, veniet donans nobis omnia delicta: delens quod adversum nos erat chi-rographum decreti, quod erat contrarium nobis, & ipsum feret de medio, affigens illud cruci, & expolians principatus, & potestates, traducet confidenter palam triumphans nos in semetipso. Colossi. 2. 13. & sequ. Aurô cedrôquè quidem notanda Hadriani Imperatoris liberalitas, cujus meminit Pontan. cap 3. de liberal. quando 27. milliones populo Romano, quos privatis debitoribus, nonnullisque Provincijs fiscô debebat, condonavit, & insuper illius syngraphas, nè aliquando repeterentur, comburi curavit spectatore assistente in Traiani foro. Verùm debitum hoc-

hocce pecuniarium erat, quod illius tantum fortunas tangebat, non verò sanguinem exposcebat, poteratquè sensim, & sensim pacificari: ast non illò modò debitum apud DEUM contractum peccatorum, quod nullus solvere valet, & vitam concernit. Cras itaque veniet talis, qui valebit hoc debitum remittere toti mundo, ignequè charitatis suæ syngraphas omnes comburere, atquè in publico Calvariæ monte affigere cruci.

4. Tertium fontem lætitiæ, & exultationis crastina nobis aperit dies, quia in illa nascetur nobis Medicus cælestis, qui cunctas infirmitates nostras sanabit, curabitquè cum efficacia, quoties in illas passi fuerimus recidivam: sanabit absquè prætensione mercedis, absquè cruciatu,

ciatu, absquē uestione, scissione, vel
 amara potione, absquē ulla deni-
 quē dubitatione, absquē mora, abs-
 quē hæsitatione. Quis jam nunc æ-
 ger ad talis medici adventum læti-
 tiæ, & exultationis melos non du-
 cet? animum non excitabit? Illam
 ipsum medicum luce crastina præ-
 stolamur venturum, qui apud suum
 Evangelistam Matthæum cap. 9. v.
 12. dicit: *Non est opus valentibus*
Medicus: & apud Lucam cap. 4. v.
 23. *Medice cura teipsum.* Hic, hic
 Medicus cælitus nobis dandus sin-
 gulos animæ nostræ morbos sanabit
 non semel duntaxat, sed toties;
 quoties in illos fuerimus relapsi; &
 quidem suis sumptibus nullatenus
 verò nostris, sanguine videlicet suo
 pretiosissimo, dummodò ei nos cu-
 ran.

randos fideliter concredamus. Re-
vera posteaquam Antonius Musa
Medicus peritissimus, Orbis univer-
si caput Romam (ubi in ante 400.
per annos ullus medicus reperi-
ebatur) venit, & ipsum Augustum Im-
peratorem, aliosquè feliciter cura-
vit non mediocriter honoratus fuit:
donarij enim locò datus ei fuit an-
nulus aureus insigne nobilitatis; ere-
ctus, dedicatusquè fuit in gratiam
illius colossus alabastrinus in foro;
exemptus deniquè illicò fuit ab om-
ni onere civili, multâquè pecuniâ
locupletatus. Potiori nos venerati-
one nostrum Medicum suscipere
debemus venturum, qui utpote nul-
lum ab exordio mundi hucusquè
habuimus talem, qui langvores no-
stros portaret, & dolores nostros
ferret Maximum olim Divinæ pie-
tatis

12
tatis argumentum, quum Ifaias
DEO iubente venerit ad Ezechiam
Regem à morbo lethali sanandum;
majus adhuc, quod Rapháel Archan-
gelus ad Tobiam missus sit, à cæci-
tate curandum; ast tametsi cuncti
Angelorum chori ad ipsum directi
fuissent, neutiquam tantum fuisset,
quantum est ipsum Regem Angelo-
rum ad nos venire.

5. Quartum fontem lætitiæ, &
exultationis nobis crastina eruit di-
es, quia in hac accepturi sumus ali-
torem, & Patremfamilias illum,
qui in via virtutum nos confortabit,
& saturabit pane, non tam terreno,
quam cælesti, qui erit partim verbū
DEI, partim insignia, utinam ab om-
nibus imitanda virtutis omnimo-
dæ exemplorum specimina, quæ in
illo, & sequacibus ejus ut nitida
cry-

crySTALLUS elucebunt: partim Sacra-
 menta, signanter Augustissimum E-
 ucharistiæ Sacramentum. Et quis
 jam absquè hoc pane sustinebit ita,
 ut non deficiat in via perfectionis?
 Providit quondam Joseph Ægypto
 per septenium fame laboranti panē,
 adjacentibusquè Provincijs, & hanc
 ob causam *Salvator mundi* meruit
 audire, & promulgari, veluti legere
 est Gen. 41. 45. Expressus erat in
 Joseph, Christi, quem venturum
 lati præstolamur, typus, qui non
 jam unius Ægypti, & vicinarum re-
 gionum erit Salvator verissimus, ast
 totius mundi: cui quoquè aptissimè
 conveniet nomenclatura, quam in-
 nuit S. Codex de Joseph pronun-
 ciatam à præcone clamante *Abrech*,
 quod idem est ex Ægyptiaco, ac
flecte genu: Hebraica autem versio
 juxta

juxta Dalmatam purpuratum D. Hieronymum vult intelligere *tenerum Patrem*. Et quis (amabo) est iste *tener Pater*, si non nasciturus Christus infans, eapropter luci in Ægypto dandus, hoc est, in domo panis; equidem mundum saturabit, & ex omni implebit panibus parte, constituetque Ecclesiam domum panis; qui & in præsepio reclinabitur, ut non iustorum solum, ast peccatorum quoque tamquam brutorum panem se fore indigaret. Eapropter si post longiorem famem abunda panum subministratiōe seu per messem, seu per alia subsidia, subiatam, & abolitam populus in lætitiā solet effundi, eo æquius hodie nobis jubilandum ob iminentem tanti Salvatoris adventum, qui non moritura corpora, ast immortales animas cælesti

lesti pabulabit pane. Verbô, ut
 complectar plura, die crastina na-
 scetur nobis *Princeps pacis*, qui pa-
 cem adferet mundo: *Rex pacificus*,
 prout in Vesperis hodie canet Ec-
 clesia, *cuius vultum desiderat uni-*
versa terra. Nihil ferme magis optât
 sibi mundus, quàm unicam pacem.
 Enimverò canit Póeta: *Nulla salus*
bello, pacem te poscimus omnes. Istam
 ei secumferet venturus Messias, de
 quo Genij illi annuntiabunt cælestes:
Gloria in excelsis DEO, & in terra
pax hominibus.

6. Crastina, inquam, die, na-
 scetur nobis Servator ille, qui post
 hujus miseri sæculi ærumnas serva-
 bit nos ab interitu, & perducet sal-
 vos, & incolumes ad vitam beatam,
 & æternam. Ultra quod nîl video
 ampli-

amplius restare. Quis enim omnium nostrum principalior, & specialior finis, præterquam, ut olim ab omni miseria soluti æternum felices inveniamur? En jam prospicit per cancellos, qui nobis hoc beneficium præstare & poterit, & desiderabit. Fuit quidem olim Noë consolator, & Servator quidam generis humani, dum in arca sua, vel in octo personis id servavit, ast ad vitam duntaxat miseram solummodò, & temporalem; venturus verò noster Servator ita nos servabit, & salvabit, conservabitquè in Ecclesiæ suæ Arca, ut nequaquam mortem videamus æternam; imò potius ad vitam in ea transferet, & transvehet omnibus bonis abundantem, singulis malis carentem. Quamvis enim verò defacto habitemus in corpore mortali,

*tali, scimus nihilominus quoniam se
terrestris domus nostra huius habi-
tationis dissolvatur, quod ædificatio-
nem ex DEO habemus, domum non
manu factam, æternam in cælis, in-
quit Doctor Gentium Paulus 2. Cor.
5. 1.*

7. Modò jam nihil restat,
quàm, ut ruminemus tantisper quan-
tas, quamq; multiplices habeamus
lætitiæ, & exultationis rationes luce
hodierna. Revera vel una sufficiens
esse deberet ex allatis ad choros in-
stituendos, & æviternas DEO gra-
tias referendas: ast quoniam nos tot,
& tantis gratijs celebrandis mini-
mè sufficientes sumus, invitemus ad
supremi Numinis laudes nobiscum
decantandas imprimis illos cælestes
Spiritus, quorum fratres cras esse
incipiemus, deinde creaturas uni-

B

ver-

versas, dicamusquè: *Benedicite omnia opera Domini Domino, laudate, & superexaltate eum in secula seculorum. Amen.*

Sermo II. pro eadem Vigilia.

Omnes, qui audierunt mirati sunt.
Luc. 2. 18.

I. **C**Ogitanti mihi præsentem ordini sermonem occurrit visio illa facta de nocte Prophetæ Daniëli, quâ datum illi fuit aspicere venientem cum nubibus cæli tamquam filium hominis, & quidem ut notat Chaldaicus textus, Kebarenos, id est, ut exponit Cor. à Lap. tamquam filium hominis miseri, ærumnosi, morti obnoxij, & relictî omni oblivioni. Ast ubi hic pervenit
ad

ad antiquum dierum, oblatusquè fuisset eidem, data est illi illicò potestas, & honor, & regnum, quod non corrumpetur. Qua visione tantus stupor, horrorquè invaluit dictū Propheten, ut diceret: *Horruit spiritus meus, ego Daniël territus sum in his, & visiones capitis mei conturbaverunt me.* Dan. 7. 15. Itaque accessit ad unum de assistentibus, & veritatem quæsit ex eo de omnibus his diligenter. Atque adeò quæ Daniël tam longè prævidit tanto cum timore, & stupore, eum crastina luce intuebimur palam, DEI filium de cælo venientem, ast nubibus carnis humanæ obvelatum, quin imò & miserum, ærumnosum, moriturum, atquè in stabulo Bethleem traditum oblivioni. Quis hîc horrore, & stupore non corripiatur. au-

diens DEUM abjectum, pauperem, contemptum, oblivioni datum, jacentem in præsepio, pannis involutum? Quis non miretur, prout defacto omnes miramur, nequè sufficienter demirari valemus? Eapropter quemadmodum memoratus Domini Propheta accessit ad unum de astantibus, & veritatem illius apparitionis inquisivit; taliter nos faciemus, conveniemus astantes ad præsepe Christi, & indagabimus rationes quarenam tam pauper, & specie abjecta ad nos venire intendat? A. M. D. G.

2. Quæ ratio quòd adeò pauper, & specie prorsus abjecta ad nos venire intendat Verbum illud Theandricum Christus JESUS, inquiramus ex Maria, & Josepho, & ab his aliud certè haud accipiemus respon-

responsum, quàm sic eum venire
 intendere, ut pauperibus solatium
 ferat. Enimverò pauperes in mun-
 do, olim præsertim, despectui, &
 probro erant homines inter, uti &
 ipsa paupertas, adeò quòd mundus
 illa seduceretur opinione, pauperes
 nequaquam à DEO curari. Qui ta-
 men error gravissimus est; cum
 pauperes ad mundi conservationem
 omnino necessarij sunt in numero
 maximo quidem, nequè remissio-
 rem curam habet supremum Nu-
 men pauperis, quàm divitis Psalmi-
 sta Psal. 105. attestante, & dicente:
Oculi eius in pauperem respiciunt,
 inveniunturquè ordinariè minùs præ
 divitibus vitijs implicati. Quia
 proin tali pauperes subjacent crysi,
 ideo DEI Filius seligit pauperes pa-
 rentes, & pauper fieri vult, ut de-
 tur

tur nobis nôsse pauperes haud sper-
 nendos, imò potius honore profe-
 quendos, ac fovendos, nequè pau-
 pertatem fore probrum, aut pœnam
 à DEO inflictam, ast ipsum exerci-
 tium virtutis. Hinc jam pauperes
 è priore luto, & sordibus suis emer-
 gere, & in honore esse incipient, a-
 deò quòd pleriquè, imò plurimi no-
 bilissimâ etiam prosapiâ prognati
 ad imitationem Christi spretis fa-
 cultatibus suis amplectentur pauper-
 tatem. Eatenus pauperibus pastori-
 bus adventus sui gaudium intimari
 jubebit Christus, eosquè præ Regi-
 bus ad præsepe suum vocari. Sic
 nimirum implebitur, quod Sanctis-
 sima Mater ejus cecinit: *Deposuit*
potentes de sede, & exaltavit humiles.
Luc. i. 52. Quo autem pactò id effi-
ciet?

ciet' paupere habitu, & statu per ipsum assumpto duntaxat. Hinc per ipsam adeò assurgent pauperes, ut jam in honore sint tamquam aulici Christi, in quibus ipse latebit.

3. Inquiramus ex stabulo cur Christus tam pauper ad nos venire intendat, & hoc ex templo responsum nobis dabit, sic eum venire intendere, ut mundum à via perditionis revocaret. Videt ergo DEI Filius è cælo, homines non querere nisi comoditates suas, carni, & sanguini arridentes, ut splendide habitent, niteat supellex, mensa habeat lepores; diu, suaviterquè dormiant; numum numo addant, curent favores, & honores, contraria his perhorrescant, fugiantvè. Quid itaque Christus? contrariam omnino viam arripere; ad stabulum divertere, &

ea,

ea, quæ mundus horret, & subterfugit amplecti: humilitatem, patientiam, paupertatem, vitæ asperitatem; ut hoc exemplo suo nos ad sui sequelam, & tutiorem salutis viam alliceret, in votis habet. Etenim quæadmodum S. Athanasius ab Alexandria exul prospero ventô per flumen Nili navigans quum conspiceret insidiatores post se missos jam jam adesse, sequè in periculo una cum navi versari, navim invertit, & retrogrado, contrarioquè cursu, ac flumine adverso insidiatoribus obviam venit, taliquè modo se, vitamquè suam salvavit: non aliter quoquè Christus facere intendit, equidem videndo in mundo secundo prosperitatum flumine summiopere periclitari, & in salutis, homines incidere, prædones; viam mundo contra-

tra-
vig-
ut n

ren-
ser-
nob-
xat-
Fat-
dec-
quæ-
qui-
alta-
tur-
quæ-
du-
tul-
tru-
plu-
seq-
pot-

trariam eligere parat, adversum navigandi flumen assumere intendit, ut nos ildem arripere edoceat, iter.

4 Indagemus ex præcepti, quarenam Christus tam pauper, & miser ad nos venire intendat, & dicet nobis, ut humilitatem, viam duntaxat cæli, nobis in aperto monstraret. Fateor. ego quidem hocce naturam dedisse generi humano parentem, quòd semper ascendere conetur; quia videlicet animum cælestem, ad alta, & ad æternam felicitatem natum habet: ast hanc nequaquam quærit viâ rectâ, sed deviâ prorsus, dum videlicet appetit honores, titulos sollicitè quærit, alios cubito trudit, ut se introtrudat, quo alijs pluris habeatur. Et taliter ventum sequitur, & confusionem, curisque potius submittit cervicem, quam feli-

felicitati. Verbum proin DEI Incarnatum viam nobis ad illam felicitatem æviternam volendo demonstrare, en ubi primò figet pedem? non in Imperatoris, Regis, aut Principis cuiuspiam palatio, sed in præsepi bovis, & asini disco. Et quis in posterum audebit sapere altum, dum cernet Filium DEI taliter humiliatum? quis non eliget recumbere in novissimo locò, cum DEI Filius in vilissimo reponetur? Revera ab hinc nobis pro quotidiana Tersera verba Abbatis illius Claravallensis Bernardi, quæ ille habet serm. 1. super missus est, meritò assumenda, & frequenter usurpanda: *Erubescere cinis, DEUS se humiliat, & tu te exaltas!*

5. Quid putamus nobis responsurum fœnum si illud interroga-
ver-

verimus curnam tam pauper ad nos
 venire intendat DEUS: certè &
 hoc asseret, ut nos doceat contem-
 ptô mundô imundo, falaci, & per-
 verso sectari virtutem Porro si fæ-
 ni significatum habere velimus: en
 Domini Propheta Isaias cap. 40. v.
 6. & 7. inquit: *Omnis caro fenum,*
& omnis gloria eius quasi flos agri.
Exsiccatum est fenum, & cecidit flos.
 Quodipsum clamabit Christus in
 præsepi, dum in substrato sibi fæno
 repositus premet, & calcabit omnia,
 & singula mundi bona; honores, o-
 pes, voluptates, potentiam, velut
 inania, & fluxa bona, quæ hodie
 florent, cras secantur, aut per se a-
 rescunt, & in clibanum mittuntur;
 insimul quoquè virtutes solas, ac
 merita tamquam vera, & solida bo-
 na conquirenda; humilitatem deni-
 què,

quæ, patientiam, obedientiam, abstinentiam, mortificationem docebit sectandam. Enimverò si non præfata, ast illa solida, & vera forent bona, revera cælicus ille mercator his relictis illa sibi compararet absque dubio omni. Sternet ergo ita humiliatus, & proscribet mundum cum concupiscentijs suis ad eum prope modum, quò Rudolphus Imperator quondam sub vili, & abjecta sua veste virtutem gestans, stravit, & confudit Ottogari superbiâ Bohemorum Regis. Iste namquæ dum fati Rudolphi vestem illam humilem splendide ornatus cum suis sæpius derisui habuisset, factum, ut à Rudolpho bellò victus regnò exueretur. Quò, ut iterum potiretur, coacto ad se venire Imperator
sæpe

sæpe objicit: *Hæc mea vestis toties derisa, deridentem deridere debet.*

6. Quæramus tandem ex pan-
nis cur tam pauper ad nos venire
gestiat DEUS, & hi reponent pro-
fectò, ut amorem suum erga genus
humanum in aperto monstraret. Et
verò coaluerat olim amicitia Jona-
tham, & Davidem inter fortunâ im-
pares omnino. Equidem Jonathas
filius Regis Saul, videndo Domi-
num esse cum Davide: *Dilexit eum
sicut animam suam.* 1 Reg 18. 3.

Quò vero firmior, & sincerior amor
foret filium Regis, & pastorculum
inter, quid Jonathas agit? non pecu-
nias, aut quidpiam simile his donò
cedit Davidi, sed vestibus proprijs
usquè ad baltheum, militum insigne,
se expoliat, illasquè largitur suo
Davidi. Non mediocrem videmus

omnes

omnes inter DEI Filium, & genus humanum disparitatem, tanto nihilominus erga id fertur amore, ut se gratiâ illius exspoliare, nec nisi viiles panniculos sibi retinere; suas porro vestes, sapientiam duntaxat, merita, gratiam, gloriam u'què ad balthæum, id est, ad sui derisionem, & contemptû transcribere paret. Quare non immeritò S. Thom. Vill. conc. 3. de adv. Dom. subinfert dicens: *Hic hominis amor violentus celum invasit, paradisi atrium potenter irrupit, omnipotentem DEUM carneis vinculis alligavit, universa eius abstulit arma, & spolia eius distribuit, divitias eius immensas hominibus dedit, & ipsum Maiestatis Dominum - - - ligatum hominibus mancipavit.*

7. Jam: quis hîc amore Christi,

sti,
non
amo
chari
Do
Epi
plice
a nob
pertic
eritq

Ser
V
Verb

1. V
1. Co
ria,
Sap.

sti, in réciprocum amorem illius
 non exardescat: quis non liquefiat
 amore? *Quò pro me vilior, eò mihi
 charior est*, inquit de illo Melleus
 Doctor D. Bernardus serm. 1. de
 Epiphania. Quod ipsum & nos re-
 plicemus: Quò vilior nostri amore-
 à nobis expectatur venturus, eò a-
 pertiori pectore illum suscipiemus,
 eritquè nobis charior, & manebit
 semper. Amen.

Sermo III. pro eadem Vigilia.

Verbum caro factum est. Joann. 1. 14.

1. **V**ERBUM DEI, de quo Apoc.
 19. 13. Sapiencia Patris de qua
 1. Cor. 1. 30. splendor Divinæ glo-
 riæ, figura substantiæ ejus, de qua
 Sap. 7. 26. Unigenitus DEI Patris
 Fi-

Filius ab æterno, & usquè in æternum, primogenitus omnis creaturæ de quo Coloss. 1. 15. Verbum in quâ DEI non factum, sed per quod facta sunt omnia, & sine quo factum est nihil, hodie Caro factum est. Invisibile factum est visibile, imò palpabile, æternum, factum temporale; immentum factum est pusillum, parvulus enim natus est nobis. Verbum illud, cujus immensitatem mille orbes, aut cæli capere non poterant, Dominus super terram abbreviatum fecit. Omnipotens ille sermo, qui cuncta in cælo, & terra creavit, nostra circumdatus est infirmitate. Immortalis factus est mortalis; maximum Numen, minimum nomen. Mirabile mysterium! & cur ita factum est! præsentī demonstrabo discursu. A. M. D. G.

2. Quod

2. Quòd Verbum Divinum
adeò sit abbreviatum, principalis
causa est, ut loqueretur nobis, quẽ-
admodum Scriptura ait Hebr. i. i.
& 2. *Multifariam, multisquẽ modis
olim DEUS loquens patribus in Pro-
phetis, novissimẽ diebus istis locutus
est nobis in filio*, qui, ut hominibus
loqueretur, homo factus est, ut ho-
mines ex eadem carne constitutos
suò colloquiò bearet. Omnes enim
creaturæ DEO erant obtemperan-
tes, & subjectæ, solus homo rebel-
lis, non potuit nisi ipsius Verbi
Divini à sua protervia, à sua duritiẽ
revocari.

3. Sed dicetur mihi quid, &
quomodò loquitur nobis Neonatus
Infantulus Verbum infans? Verùm
est, infans Verbum non tamen mu-
tum, equidem hoc etiam tacendo

C

novit

novit loqui. Dicit enim S. Codex Act. 1. 1. *Cepit JESUS facere, & docere.* Ecce nunc cum non potest dictis, loquitur nobis, & docet nos factis, ut à principio statim sui adventus in mundum suam nobis incipiat tradere doctrinam. Præsepe jacentis cathedra fuit docentis. Et quia mundum licet valde bonum à se creatum invenit ut stabulum immundum, homines insolentes, dissolutos, & post carnem abeuntes repererat, elegit sibi stabulum pro templo, & pro cathedra præsepe.

4 Modò si non pedibus corporeis, saltem affectibus cordis transeamus usquè Bethleem, videamus hoc Verbum, quod factum est, quod factis, & non verbis nos admoneat quid agere, quidvè facere de-

re d
mag
amus
quat
affe
Nov
quo
stren
cens
feron
enter
ster l
præse
Ecc
loqu
lartu
mini
filios
cord
dani
more

re debeamus. Aperiamus aures, sed
 magis præparemus corda, ut audi-
 amus quid in nobis Dominus lo-
 quatur. Simus ita resoluti corde, &
 affectibus sicut quondam parvulus
 Novitius in lege DEI Samuël de
 quo Scriptura ait 1. Reg. 3. 3 qui
 strenuè respondit voci divinæ di-
 cens: *Loquere Domine, quia audit*
servus tuus. Nunc audiamus pati-
 enter quid Neonatus parvulus no-
 ster DEUS, & Dominus ex hac sua
 præsepiali cathedra loquatur nobis.
 Ecce cùm suo infantili ore ad nos
 loqui non valeat, per suum Cancel-
 larium Joann. 1. 12. inquit: Filij ho-
 minum, quibus ego dedi potestatem
 filios DEI fieri, quicquid tandem
 corde gravi, scilicet affectibus mun-
 danis, carnalibus, terrenis gravato,
 more animalium deorsum respicitis,

C 2 deor-

deorsum tenditis. Ecce descendi de cælo in terram, ut homines ad cælum facerem ascendere de terra. Loquitur per Paulum Apostolum Coloss. 3. 2. Ecce jaceo in terra, ut vos sursum corda habeatis, quæ sursum sunt quæritis, cælestia sapiatis, non quæ super terram. Corda vestra sint repleta levitate Spiritûs S. sint spiritualia, sint cælestia, sint divina tamquam filiorum DEI.

5. Audiamus hoc infantile Verbum nobis quasi factis suis loquens: videte Filium DEI exinatum in carne humana, stabulum inhabitantem, in medio duorum animalium positum, reclinatum in præsepio, pannis involutum, vagientem, lachrymis inundantem, frigore constrictum, fætoe stabuli obseptum, paupertate pressum, omni commoditate privatum. 6. Quis

vanit
affect
comm
Et tan
sape a
lesta h
mus.
occur
rum,
comm
DEI
Conte
lia el
stante
menti
ponen
quæ h
suscep
Coron
hac n

6. Quis ergo velit quærere
 vanitatem, diligere jucunditatem,
 affectare præminentiam, desiderare
 commoditatem, prætendere solati-
 Et tamen secundum carnem hæc
 sæpe affectamus, & quæ carni mo-
 lesta hæc abhorremus, hæc detrecta-
 mus. Nonne si quid duriuscu'm
 occurrit, conquerimur; si quid aspe-
 rum, murmuramus; si quid minus
 commodum lamentamur. Et tamen
 DEI Filius hæc elegit, hæc dilexit.
 Contemptibilia DEUS, & ignobi-
 lia elegit Paulo 1. Cor. 1. 27. atte-
 stante. O gravitas cordis; o vanitas
 mentis; o error intellectûs illa post-
 ponere; illa vereri; illa contemnere,
 quæ Filius DEI nostri amore in se
 suscepit, sibi elegit! Arguit nos
 Coronatus Vates Psal. 94. 8. de
 hac nostra duritia dum ait: Hodie,
 dum

dum vocem Verbi Divini audiamus, non obduremus corda nostra. Ac si diceret: non exacerbemus DEUM nobis loquentem, nec contristemus spiritum ejus. Non sumus generatio prava, atquè perversa filij infideles.

7. Christus in præsepio delicatà totus mortificatus carne, docet nos mortificare membra nostra per votum castitatis. Christus natus venit in mundum facere voluntatem Patris sui, docet nos viam salutis per exactam obedientiam, ut ad eum per obedientiam redeamus, à quo per inobedientiam recessimus. Christus humiliavit se descendens de cælo usquè ad terram, docet nos per gratus humilitatis religiosæ scandere usquè ad cælos. Christus nudus jacet, locum non habet ubi caput

caput suum reclinēt, hōc ipsō nos docet, ut nuditatem ejus imitemur per exactam voti paupertatis observantiam.

8. Suscipiamus ergo corde perfecto hanc Verbi Divini non loquentis, sed monstrantis doctrinam. Suscipiamus eam viva fide, armata spe, animosa charitate, ut ille, qui locorum intervallis non distingvitur, sed ubiquè est; ille incomprehensus, qui omnia comprehendit in anima nostra comprehendatur, & locum inveniat, quem illi amplum diversorium negavit. Humilitatis, paupertatis, castitatis, mansuetudinis, patientiæ, abstinentiæ, charitatis, obedienciæ, devotionis, ac justitiæ vestigia in nobis reperiāt, & sic per gratiam suam in nobis stabuletur. Amen.

Sermo

Sermo I. pro renovati-
one Votorum in Festo
S. Patris Pauli primi
Eremitæ.

*Apertis thesauris suis obtulerunt ei
munera, aurum, thus, & myrrham.
Matth. 2. 11.*

I. **S**erenissimi orientis mundi Prin-
cipes, sancti tres potentissimi
Reges, qui stella duce, ac æterni
instinctu luminis relictis Regnorum
suorum delicijs, postpositis quibus-
vis viarum incommodis post diu-
turnum arduum iter unâ cum mune-
ribus in Urbem adventârunt Bethle-
emiticam, ut Neonatum Salvato-
rem mundi, ut clementissimum ho-
minum adorarent Redemptorem,
ado-

adoratum suis etiam regalizarent,
 & venerarentur muneribus. *Apertis
 thesauris &c.* Et quidem non singuli
 singula, sed quilibet eorum omnia
 obtulit tria: aurum, thus, & myr-
 rham. Nam quilibet eorum Neo-
 natum Christum Dominum, & ve-
 rum DEUM, & verum Regem, &
 verè secundum carnem mortalem
 profitebatur hominem teste D. Bo-
 naventura, qui inquit: *Quilibet illo-
 rû obtulit tria dona in maxima quan-
 titate.* Ast si magna liberalitas fuit
 Sanctorum trium Regum erga Ne-
 onatum Salvatorem, absquè dubio,
 absquè comparatione longè major
 fuit Neonati Salvatoris erga hos
 Sanctos Reges, dum pro tempora-
 libus æterna, pro corporalibus spiri-
 tualia eis tribuit dona. Pro auro e-
 nim.

nim dedit eis fidem, sinè qua salvi
esse non poterant; pro thure spem
divinam; pro myrrha charitatem,
cujus pretium sicut nemo novit, sic
nemo taxare potest. Taceo honores,
quibus nunc honorantur in terris;
taceo gloriam, quâ æternum fruun-
tur in cælis.

2. Aniversariam votorum no-
strorum oblationem facturi sumus
R.R. in Xsto Patres, Fratresquè a-
mantissimi! non sinè mysterio, non
sinè speciali causa, non alio tempo-
re, sed intra solemnes Epiphaniarũ
ferias; nisi, ut nos etiam ad exem-
plum Sanctorum horum trium Re-
gum, plusquam regia dona Regi
Regum, Principi sæculorum, Chri-
sto JESU, Neonato Salvatori offe-
ramus munera, scilicet: paupertate-
m, castitatem, & obedientiam.

Sed

Sed hoc est non finè gravi merore
 mirandum, quod licet si quotannis
 offeramus munera nostræ fragilita-
 tis, aurum, per paupertatem; myr-
 rham per castitatem; thus per obe-
 dientiam, non tamen agnoscimus,
 non videmus eam erga nos Neonati
 Salvatoris Christi Domini liberali-
 tatem, quam experti sunt Sancti tres
 Reges. Frigida enim in nobis fi-
 des, spes valde infirma, frigida, ac
 tepida charitas. Et quare hoc nisi
 fors ideo, quia in his votis, quæ
 DEO offerimus, instabiles, incon-
 stantes sumus. Tot jam vicibus vo-
 vimus; tot annis renovavimus, nec
 tamen semel adamussim observavi-
 mus. Hanc ergo inconstantiam, ut
 deinceps caveamus, dicam brevi-
 ter quam utilis est in observatione
 votorum nostrorum constantia, quã
 culpa-

culpabilis inconstantia. A. M. D. G.

3. Nulla virtus, nullum virtutis opus magnum est, vel esse potest apud DEUM, nisi debita in eo adsit perseverantia. Perseverantia est, si bonum, quod semel ceperis, nunquam de cætero dimittas. Inconstantis enim animi est indicium à sanctè cæptis turpiter resilire. Ea propter svadet Sapiens Domini Eccles. ii. 6. dicens: *Manè semina semen tuum. Et vespere nè cesset manus tua.* Quem locum Scripturæ sacre explanando Alvarez ait: *manè seminas, si bene incipias; Et vespere non cessas, si quod iam cepisti prosequaris per constantiam, Et nunquam leviter derelinquis.*

4. Hanc in bono constantiam svadet nobis Mellifluus Doctor D. Bernardus, dum observantiam vortorum

toru
conb
dus ej
nlij r
dunt,
Et qu
bonis
DET
conf
antes
adho
Esto
tibi

mon
post
depr
dæ f
legi
mus

torum nostrorum florido lectulo
 confert dicens: *Sicut lectulus flori-*
du est, cum ablati marcidis floribus,
alij recentes, & beneolentes succe-
 dunt, ita conscientia nostra, munda,
 & quasi florida est, quando perfectis
 bonis actibus, & votis nostris, amore
 DEI inflammati debitam præstamus
 constantiam, quasi primò vitam incho-
 antes Religiosam. Ad hanc ipsam
 adhortatur nos Dominus dicens:
*E*sto fidelis usque ad mortem, & dabo
 tibi coronam vitæ. Apoc. 2. 10.

5. Quid enim profuit Salo-
 moni amabilem fuisse DEO, dum
 postea abiciens post carnem fatidam
 depravatus est? Quid profuit Ju-
 dæ sacro Apostolorum adscribi col-
 legio, quando postea sceleratissi-
 mus factus est proditor Christi?

Non

Non salvavit eum Apostolatus, in quo constanter non perseveravit. Ecce, qui jam beatus dici poterat, de ipso beatitudinis limine ob suam inconstantiam in tam sacrâ vocatione decedit ad tartara.

6. Non confidamus in nostris votis, quia non illa nos salvabunt, sed constans illorum observantia. Parum, aut nihil profunt tenerissimi affectus, sancta desideria, inflammata proposita, si in effectum non deducantur, sed sunt velut folia fructu carentia, quæ brevi intervallo flante contrario decident vento. Otiosorum hoc est proprium plurima velle, multa desiderare, frequentia proponere, & nihil per socordiam deducere in effectum. Sed audiant tales quid loquatur Sapiens Prov. 21. 25. *Desideria occidunt*

dunt pigrum, noluerunt enim quidquam manus eius operari. Non igitur emissio votorum nostrorum, non illorum frequens renovatio, sed constans illorum observantia nostram operatur salutem.

7. Hinc salutariter fecerunt Sancti tres Reges, quod in cæpto opere bono constanter perseveraverunt. Quamprimùm enim viderunt stellam signum Neonati Salvatoris, illicò arripiebant iter ad quærendum, & adorandum eum. Habuerunt, nullus dubito, suos consiliarios, qui illis tam longum disuadebant iter. Habuerunt dilectas consortes; charam sobolem, quæ illos lachrymis suis detinebant. Nihil horum remorari illos fecit, nequè potuit à cæpto sancto opere, properant festinanter, suis, ut satisfaciant

faciant votis. Et quid nos ! Ecce
 accidit nobis, quod pastoribus: vi-
 derunt illi cælestes ignes supra sta-
 bulum ubi Christus fuerat natus; fu-
 erunt invitati ad Domini præsepe
 ab Angelis, venerunt, adoraverunt,
 suequæ rustica munera ei obtulerunt.
 Verum recedentes nihil amplius de
 Neonato cogitaverunt Salvatore.
 Pariter & nobiscum factum est: vi-
 dimus & nos stellam sicut Sancti
 tres Reges, divinam duntaxat in-
 spirationem vocationis nostræ; ve-
 nimus ad Religionem; obtulimus
 munera nostra, audeo dicere, quòd
 pretiosiora, quàm Sancti tres Reges,
 obedientiam nimirum, paupertatem,
 & castitatem. Adfuit in no-
 bis à principio fervor servandi hæc
 vota, sed proh dolor ! quàm procul
 nunc ab isto recessimus fervore, ut
 verè

verè
 illoru
 atten
 Tim.
 coron
 Non
 nostre
 perfer
 sus e
 Justin
 nire
 nisi
 perfer
 in R
 Dal
 Tim
 Ana
 nobis
 mans
 nostr
 fult a

verè cum pastoribus nîl amplius de
 illorum cogitemus observantia non
 attendentes quid dicit Scriptura 2.
 Tim. 5. *Qui in agone certat, non
 coronatur, nisi legitime certaverit.*
 Non audientes quid ipse Salvator
 noster Matth. 10. 22. ait: *Qui autem
 perseveraverit usque in finem. hic sal-
 vus erit.* Revera nemo potest, inquit.
 Justinianus de obed. cap. ult. *perve-
 nire ad consummationem virtutis,
 nisi voluerit in ipsius exercitatione
 perseverare.* Non enim queruntur
 in Religiosis initia, sed finis teste
 Dalmata purpurato D. Hieronymo.
 Timendum nobis est, nè culpam
 Ananiæ primi votorum violatoris in
 nobis experiamur, si tam infideles
 manserimus in observantia votorum
 nostrorum: *Displicet enim DEO
 stulta, & infidelis promissio* inquit
 D Sa-

Sapiens Domini Eccles. 5. 3.

8. Renovaturi hodie sumus
vota nostra RR. ac VV. PP. quid
nos hæc sacra iuvabit cæremonia, si
deinceps in illis servandis non fue-
rimus constantes: augebimus suppli-
cia, ubi præmia accepturi eramus.
Sancti tres Reges quia constantes
fuerunt in bono, pro parvis mune-
ribus, maxima receperunt; pro tem-
poralibus æterna. Nos quoquæ si
constantes fuerimus in oblatis votis
DEO, experiemur liberalem erga
nos DEUM. Dabit nobis pro pau-
pertate thesauros gratiæ; dabit cæ-
leste regnum, ut in sacro promisit
Evangelio Matth. 5. 3. *Beati paupe-
res spiritu, quoniam ipsorum est re-
gnum celorum.* Dabit pro myrrha
castitatis aureolam immortalem.
Reddet pro obedientia summos in
cælo

cælo honores, & in sedē collocabit
 judicantium juxta illud Matth. 19.
 28. *Amen dico vobis, quòd vos,
 qui secuti estis me, in regeneratione,
 cum sederit filius hominis in sede ma-
 iestatis suæ, sedebitis & vos super
 sedes duodecim iudicantes duodecim
 tribus Israhel. Quis non stupebit,
 quis non mirabitur, quàm magna
 præmia, pro tam exiguis nostris do-
 nis nobis sunt promissa! Ut ergo
 hæc præmia tutiùs assequamur, vo-
 ta nostra non ampliùs violanda
 renovemus. Amen.*

Sermo II. pro eadē renovatione Votorū.

*Calicem salutaris accipiam. Vota
mea Domino reddam. Psal. 115. 13.
& 14.*

I. **R**Egius ille Propheta David,
magnus honoris DEI Zela-
tor, qui divino afflatus spiritu Psal-
mos in usum Ecclesiæ sanctæ com-
posuit, atquē in summam ejus glo-
riam, & laudem Hymnos concinna-
vit, suam propriam parvitatem, ac
vilitatem expendens, & innumeris
beneficijs à DEO, sinē ullo præve-
niente merito; affectum se esse co-
gnoscens in has plenas cordis pie-
tate erupit voces: *Quid retribuam
Domino pro omnibus, quæ retribuit
mibi.* Contemplabatur enim se è
caulis

caulis eductum ovium, & evectum
in regiam dignitatem, à furore mi-
nitantis sibi Philistæi exutum, & ore
omnium puellarum Jerusalem sum-
mè laudibus celebratum. Videbat
quomodo furentis Regis Sauli in-
dignationem contra se divinò adju-
tus evaserit auxiliò; quomodo tot
mortis pericula facilè effugerit; in-
signes victorias ex hoste non uno
reportaverit, & quod majus est,
tantorum scelerum, scilicet: adul-
terij, homicidij, scandali populi sibi
subjecti veniam impetraverit, ac
obtinuerit. Quid aliud si non obse-
quia tantæ cuperet gratitudinis,
quibus tam liberali suo benefactori
se debitorem esse monstraret. Sed
statim succurrit illi, quid pro tantis
beneficijs, ac gratijs retribuere; si
non æquale, hoc enim est impossi-
bile,

bile, ut vilis homuncio Creatori suo aliquid æquale rependere possit, saltem quidpiam humanæ fragilitati accomodatum. *Calicem, inquit, accipiam, & nomen Domini invocabo. Vota mea Domino reddam, coram omni populo eius.*

2. Tria, quæ hic Sanctissimus Rex decernit, nos quoquè penes nostrorum votorum renovationem expendemus A. M. D. G.

3. Quæ sunt illa, amabo tria, quæ Sanctissimus Rex in gratiarū actionem supremo Numini rependere intendit? Non alia, quàm calicis acceptio; divini nominis invocatio; & redditio votorum. Et sapienter quidem: Nam DEUS ab homine etiam Religioso præter ista tria nihil ampliùs requirit. Calix juxta Mellituum Doctorem Ambrosium significat

ficat passionem. Divini nominis invocatio, incensum orationis est. Votorum redditio, est omnium virtutum exercitatio. Quid autem aliud à misero homine exigere potest nisi, ut mala declinet, & bona sectetur. In fuga mali omnis designatur perfectio, in prosecutione boni, DEI servitium, amor, & gloria includitur. Hoc quod Sanctus Propheta David in corde meditatus est; hoc quod decrevit facere in summi Domini, ac Creatoris sui obsequium, iustissimum est, ut omnes religiosæ animæ, omnes DEO sacratæ personæ attentè meditentur, & graviter, solidè, piè, ac Zelosè exequantur.

4. Consideremus enimverò quæ, & quanta bona, quanta beneficia à DEO Domino, ac Creatore nostrò

acce-

acceperimus, & palam, manifestè
 reperiemus nec pauciora esse nume-
 rō nec valore minora ijs, quæ Rex
 iste commemorat sibi collata. Da-
 vid è vita pastoritia ad regium eve-
 ctus est splendorem, Religiosus per
 divinam vocationem, vitam mun-
 danam, & obscœnam cum vita reli-
 giosa, ac sancta commutavit. David
 Philistæi iram, & furorem effugit,
 Religiosus sæculi blandientis dolos,
 & insidias evasit. David persequen-
 te se Saule à periculo mortis corpo-
 ralis est liberatus, Religiosus virtu-
 te, & gratia divina ab interitu ani-
 mæ suæ fortiter est ereptus. Ille ho-
 stes Isràeliticæ plebis vicit, Religio-
 sus protervos inimicos mundum,
 diabolum, & carnem prostravit.
 David tandem suorum criminum fa-
 cile

cile accepit veniam, Religiosus in ipso Religionis ingressu tamquam in quodam spirituali baptismo suorum facinorum remissionem impetravit.

5. Ast non hic finis est beneficiorum DEI, quæ nobis divina misericordia contulit, & confert in Religione. Nihil est in universa creaturarum multitudine, siue cælestia consideremus, siue terrestria spectemus, siue etiam inferiora ergastula purgandorum meditemur, siue ad ultimum perpetuos damnatorum cruciatus contemplemur, quid nos ad serviendum DEO per vitam spiritualem non invitet, non animet, non excitet? Quod enim spiritualem vitam æternæ damnatorum pænæ suæ interminabili diuturnitate nobis suaserint, ut ab illis liberemur; quod voraces purgatorii ignes im-
perfe-

perfectis, frigidis, ac tepidis præparati, nos admonent, nè eorum acerbitate obruamur; quòd nobis terrestria obsecudent, ut DEO fideliter, promptè, ac ex animo serviamus; quòd nobis omnia cælestia pro munere spiritualis vitæ immensas, infinitas spondeant, ac promittant delicias, hæc omnia immensa, infinita fecit bonitas DEI erga nos miseros juxta effatum scripturæ, quæ 1. Jac. 17. inquit: *Omne bonum de sursum est procedens à Patre luminis.*

6. Tantis igitur onasti beneficijs, tantis bonis decorati, quomodo in regias coronati Vatis non erumpemus ingenti cordis affectu voces? *Quid retribuam Domino, pro omnibus, quæ retribuit mihi?* Quomodo statim non occurret nobis; vitam spiritualem, id est: votorum

torum nostrorum renovationem in gratiarum actionem ei offerendam? *Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi eius.* Hæc etenim in tantorum beneficiorum compensationem debemus Domino retribuere juxta illud scripturæ: *Immola DEO sacrificium laudis, & redde Altissimo vota tua.* Psal. 49. 14. Quod enimverò ad primum nostræ Religionis ingressum fervidè, ac devotè, promptò animò, ac affectu pietatis promissimus, æquum est, ut ad finem usquè inviolatè servemus, & in dies magis, ac magis renovemus. Præclare enim ait D. Chrysostomus hom. 2. in Gen. *Danda nobis est opera, ut totis viribus devotio mentis in divina obsequia exerceatur, reddenda sunt vota, & renovanda, ut virtutes eorum in actum proferantur.*

Ad

Ad hoc enim in cætum Religiosorū
 à Domino fuimus admissi, ut tanti
 beneficij vocationis nostræ per acti-
 ones virtutum fructum ei afferamus,
 ut ipse Salvator ait Joann. 15. 16.
Ego elegi vos, & posui vos, ut eatis,
& fructum afferatis, & fructus vestri
maneat. Fructificate ergo & vos cha-
rissimi, inquit Bernardus ser. de S.
benedicto, quoniam in hoc positi es-
stis, ut eatis, & fructum afferatis;
fructum verò afferetis, si voluntates
vestras per professam proteretis obe-
dientiam, ac cæterorum votorum, u-
naquè bonorum operum manipulos
Domino pro tantis beneficijs cummu-
latè afferetis.

7. Vota itaque nostra, quæ
 jam pridem à multis annis DEO
 obtulimus, nunc in profundissimam
 adorationem Majestatis ejus; in re-
 cogni-

cognitionem supremi Domini, ac in debitam gratiarum actionem pro tam innumerabilibus donis, gratijs, ac beneficijs ejus renovemus. Quæ si bene, ac exactè observabimus, non ingrati, & beneficiorum obliti reputabimur, sed gaudebimus in immensum amplissimam perfectionis nostræ mercedem à DEO sperantes, quam profectò dabit, juxta verba D. Joannis Evangelistæ 1. Joann: 3 21. dicentis: *Charissimi fiduciam habemus ad DEUM, ut quid quid petierimus accipiemus*, quia ea, quæ sunt placita coram eo fecimus. Quid ergo accipiemus? ecce maximam Beatorum felicitatem, in qua æternum victuri sumus. Nullus ibi metus, nullum aliquando perdendi illam periculum, omnis ibi regnat secu-

securitas, pax perennis, summa triumphat tranquillitas. Si ergo nos tanta felicitas, tam æterna ab omni malo manet securitas, ergo ad illam totis conatibus; magnò zelò pietatis; ardentissimo affectu per votorum nostrorum renovationem contendamus. Amen.

Sermo III. pro eadem renovatione Votorū.

Renovamini spiritu mentis vestre.

Ephes. 4. 23.

- I. **E**Ligere sibi vitæ genus Christi Evangelio conforme, hoc quidem omnibus facile esse potest; quòd verò quis omnia ea servet, quæ in illo sunt conscripta, vel saltem quæ sunt minutiora sinè culpa negliger non omittat, nullus vel
rariss-

rarissimus invenitur. Indolet tanto
 casui vitæ Religiosæ S. Legislator
 noster D. Augustinus, ideò ad Fra-
 tres suos Eremitas serm. 215. de tem-
 pore sic ait: *Rogo vos Fratres cha-
 rissimi, ut attentius cogitetis, quare
 Religiosi facti estis, & cur crucem in
 fronte portatis. Scire enim debetis,
 quia non sufficit vobis, quòd nomen
 Religiosorum acceperitis, si opera re-
 ligiosa non feceritis. Quid tibi pro-
 dest, si te Religiosum nomines, si
 religiosas actiones non feceris,
 linguam obvinctam continenti si-
 lentio non habueris; oculis eam di-
 sciplinæ moderationem non adhi-
 bueris; quam ipse religiosæ perfe-
 ctionis requirit tenor. Ubi est nunc
 in nobis omnis modestiæ religiosæ
 circumspectio, si non potius planè
 rabies, & furia? Ubi est debita humi-
 litas,*

litas, & subjectio, si non potius superbus fastus, & arrogantia? Ubi est in animo, & mente continua divinae praesentiae recordatio, si non potius perpetua oblivio? Ubi est ineffessus in cultu divino labor, si non potius supina negligentia? Ubi est vera, religiosa, & Christiana sinceritas, si non potius hypocrysis, & insultatio? Ubi est debita tot legibus, & exemplis patientia, si non potius furor, & vindicta; murmur, & conspiratio? O vitam talem religiosam ipsis Ethnicis deteriorem! Magna res est, Religiosum esse, sed pessima, & damnabilis est religiosam non ducere vitam. Quid enim prodest, si de aureo annulo sigillum facias, & putridas paleas intus recondas? Quid prodest religiosam portare vestem, & peiores saecularium

rium
plus
de an
luxuri
stinem
comm
ro? C
am q
more
rare,
strach
alioru
rari,
quæ
hæc
onun
rum
tate
turbu
quæ
mina

rium gerere mores? Quid prodest plus cogitare de carne sua, quàm de anima; plus diligere gulam, & luxuriam, quàm castitatem, & abstinentiam; plus de præsenti cogitare commodo, quàm de præmio futuro? Quid prodest suam conscientiam quotidie examinare, & tamen mores, actus, gestus aliorum censurare, vituperare? Quid prodest abstractam à mundo ducere vitam, & aliorum dispositiones inspicere; mirari, obloqui; involvere se ad omnia, quæ ad nos non pertinent? Non est hæc vita Religiosorum, sed hystrionum; non est hæc vita Religiosorum in pace, quiete, amore, charitate, & sanctitate viventium, sed turbulentorum; inquietorum, ubiquè nasum suum intrudentium. Fulminat contra tales Religiosos D.

E

Ber-

Bernardus: *Redi Religiose ad domum cordis tui, collige te intra te metipsum, si hanc domunculam derelinques, facile fimo vanarum occupationum sordesces.* Et tamen vix non in talem devenit ruinam vita nostra Religiosa per contemptum, & inobservantiam non tantum majorum, sed & minorum præceptorum Religiosæ observantiæ, ita, ut rectè pro nobis clamet Apostolus: *Renovamini spiritu mentis vestræ.* In hac ergo renovatione votorum nostrorum breviter loquar de observantia, & sedula cura etiam minimorum, quæ in Regula, & Statutis nostris continentur. Facta enim in his fidei observantia, votorum quoque nostrorum absquè dubio fideles adinventiemur executores juxta illud

Evan-

Evan
Qui
iori f

US,
sed m
rant,
Pòeta
ipse I
quid
esse p
capill
nume
habe
capil
Qui
qui
renti
scit,
quit
ime

Evangelistæ Luc. 16. 16. effatum:

Qui fidelis est in minimo, & in maiori fideles erit. A. M. D. G. —

2. Certum est, quòd & DEUS, & natura ipsa non modicam sed magnam minimorum curam gerant, ita, ut non immeritò canat Pòeta: *Eminet in minimis, maximus ipse DEUS.* Quid magis modicum, quid vilius capillo hominis est, vel esse potest, & tamen DEUS omnes capillos nostros, ac si quid pretiosi numeratos habet, & conservat, ut habetur in Evangelio Luc. 21. 18. *capillus de capite vestro non peribit.* Quid abjectius pullis corvorum, qui ovis exclusis deseruntur à parentibus, & tamen DEUS illos pascit, cibumq; præparat illis, ut inquit Psalmista, Psal. 146. 9. *Qui dat iumentis escam ipsorum, & pullis*

Ea cor-

corvorum invocantibus eum. Quid
 yilius esse potest ipsis aviculis,
 quæ hodie adsunt, cras avolant; ho-
 die vivunt, cras moriuntur; hodie
 garriunt, cras jaculantur, vel truci-
 dantur, & tamèn DEUS ipsum ni-
 dum procurat illis: *Volucres cæli*
habitabunt in ea. Psal. 103. 12. Sic
 enim DEUS Creator, & Conditor
 universi, per curam suam minimo-
 rum, nos etiam ad minimorum cu-
 ram, & modicorum observantiam
 suò exemplò provocare intendit.

3. Porro scrutemur totam Le-
 gem Christi, & nihil frequentius,
 quàm obligationem ad minima, &
 modicorum inculcatam observan-
 tiam inveniemus. Mavult enim
 DEUS cælum, & terram interire,
 quàm ut unus apex, unum jota de
 lege ejus pereat. Ius apud DEUM
 valet

valet modicorum observantia, quàm legis totius sola advertentia. *Non parvus est census, cui magnus est animus* ajt S. Leo Papa. *Nunquam meritò caret, etiam in tenui facultate bonæ voluntatis opulentia, exigua portio maximi pretij, multis vilibus, & periculosis præstat opibus* Gregorio teste.

4. Præter autem Leges Christi omnibus Fidelibus communes, nos, qui Religiosæ Professionis titulo ad perfectionem tendere debemus, vî etiam Statutorum, Constitutionum, ac Regulæ Sacræ, ad modica quæquæ non spernenda, sed curanda, & observanda peculiariter constringimur. Sed fortassis dicetur mihi: edissere, quænam sunt hæc modica, minima puncta, & apices? Dico cum omnibus Ascetis,
 & per-

& perfectis viris non esse alia, quàm,
 ut non solum magna, sed etiam mo-
 dica, & minima vitia; defectus, &
 imperfectiones cum omni diligen-
 tia caveamus, & cum pari sollicitu-
 dine quasvis perfectiones, etiam
 modicas, quas ipse sanus intellectus,
 dictat esse rectas seriò amplectamur.
 In his etenim parvis, & modicis,
 quæ nos minus prudenter postpo-
 nimus certocertius æterna nostra
 salus consistere potest Chrylosto-
 mo affirmante, qui hom. 38. ad pop.
 inquit: *DEUS omnia facit, & sata-
 git, ut ex minimis te coronet.*

5. In nascentis Ecclesiæ pri-
 mordijs quisquis pietatem colere,
 Deoque famulari decrevisset, for-
 tunam, substantiam, opes, divitias
 suas fisco, famam calumnijs, corpus
 catenis, vitam ipsam carnificum
 crude-

crud
 Quo
 riem
 rum p
 talis
 Patre
 tudin
 D. A
 sepul
 sa rat
 agit
 conse
 non
 bire
 mo
 requ
 simp
 tes
 tura
 Sand
 men

crudelitati addicere cogebatur.
 Quod si autem quis tantam barba-
 riam non ferens fidem sanctam mo-
 rum pietatem conservare voluisset,
 talis profectò vel cum D. nostro
 Patre Paulo primo Eremita in soli-
 tudinem fugere debuit, vel cum
 D. Athanasio horrida mortuorum
 sepulchra inhabitare. Longè diver-
 sa ratione, quia clementiori modo
 agit nobiscum DEUS, quando ad
 consequendam nostram salutem,
 non tormentorum atrocitatem su-
 bire nos cogit, sed solùm exactam
 modicorum observantiam à nobis
 requirit. *Si minima quæque feceris
 simplici, & ferventi affectu, non dubi-
 tes te magnam DEI gratiam assecu-
 turam* dixit quondam B. M. V.
 Sanctæ Catharinæ senensi. Et ta-
 men, proh dolor! in his modicis
 sæpe

sæpe infideles sumus; in his modicis, quæ nobis sacra Regula, & Constitutiones observanda præcipiunt, vel ipsi Superiores mandant, inutiles nos servos agnoscit DEUS, dum quia vel planè illa contemnimus, vel non fervidè, sed languidè, ac segnitèr exequimur. Magnus Elogiasta B. M. V. S. Ambrosius dum in laudes eius excurrit, non laudat eam, quòd sit Mater DEI, non laudat eam, quòd sit Regina cæli, Domina mundi, sed ea, quæ sunt minora extollit, dum ajt: *Corde humilis, verbis gravis, loquendi parcior, legendi studiosior, verecunda sermone, intenta operi: nihil torvum in oculis, nihil procax in verbis, non gestus fractior, non incessus solutior, non vox petulantior, ipsa species corporis figura erat probitatis.*

En

En
Relig
minirem
vam
qua
respi
bus,
ris n
rem
S. A
tend
aliqu
res,
ris a
spec
DE
non
Eph

En pulcherrimam imaginem vitæ
Religiosæ, en magnum exemplum
minimorum observantiæ.

6. Parum refert quam quis
rem agat five magnam, five par-
vam, sed qua mentis hilaritate,
qua pietate, & devotione id faciat,
respicit DEUS. *Minimis etiam re-
bus, quas DEO consecramus, hila-
ris noster animus pretium, & valo-
rem apud DEUM imponit, inquit*
S. Ambrosius. Sæpe DEUS non at-
tendit quid facias, sed quo affectu
aliquid propter ipsum facias. Sæpe
res, quæ videntur in se parvæ, plu-
ris ab eo fiunt, quàm res magnæ ad
speciem. *Parvis actionibus magis*
DEUM flectimus, & placamus, præ
nonnullis, qui magna faciunt, ait S.
Ephrem. Tunc qui rectè persvadetur
in ma-

in magnis versari, seu magnum quid facere, si se valde probum in minimis ostenderit, affirmat Tertul. Multum operatus es, (adstipulatur S. Leo Papa) magnum quid effecisti, si parva, & minima hilari vultu, & promptò animò observâsti. Quod pulchrè confirmat S. Theodor Studita dum ait: DEUS, ut est misericordie largus, virtuti debitum, etiâ ob ipsum propositum remuneratur.

7. Confert igitur plurimùm ad renovationem votorum nostrorum, ut totam nostram in ejus actionibus renovemus vitam; ac quæ DEO displicent, etiam si modica, & minima sint, diligenter caveamus, & vitemus; & ea, quæ DEUS nobis in Regula sacra, & Statutis præcipit, etsi minima sint, non obiter, ac segnitè, sed fervidè, ac diligenter peragamus.

gamus. Non sunt negligenda talia, quia, ut Spiritus Sanctus monet Eccles 7. 19. *Qui timet DEUM nihil negligit; virtus enim magna in minoribus semper experimentum capit* Sancto Valerio teste. Quocirca juxta Ambrosij consilium: *In minimis probandum est conflictibus quàm viriliter in maiori certamine stare possimus.* Fideles ergo firmus etiam in parvis, ac minimis DEO, bene, ac ferventer ea exequendo, ut à Remuneratore Cælesti, pro exacto in minimis nostro famulatu, tandem aliquando, post instauratam vitam nostram, quando ad sonitum terribilis illius cælestis tubæ totus renovabitur orbis, nos æternâ gloriâ præmiari mereamur. Amen.

Sermo

Sermo I. pro Cæna Domini.

Ante diem festum Pasche - - cæna facta.
Joann. 13. 1. & 2.

1. **M**agna, & non rara in prisco illo, seu veriùs, veteri Testamento eo die fuit solemnitas, quæ post partas populi DEI de hostibus victorias, post pacatam totius Israëliticæ gentis Patriam, Rex, & Propheta David de arce montis Sion suæ residentiæ Arcam Veteris Testamenti in Urbem Jerosolymam introduxit. Tunc enim tanta fuit solemnitas, quantam nec vidit, nec audivit universus orbis. Legantur Sacræ Historiæ fasti; ibi licebit videre hujus solemnitatis triumphum. Ego hîc tantum scire desidero, quæ tantæ

tantæ causæ lætitiæ, quæ causæ hujus
solemnitatis propter unam arcam
ligneam illatam Civitati? Aliam ego
non invenio, nisi, quòd David, ut
Propheta expresserit in hac Arca
Corpus Christi Domini speciebus
panis inclusū. Digna hæc mystica Ar-
ca tali plausu; tali solemnitate, cu-
jus gloriam etiam ipsi canunt Ge-
nij cælestes. Grandis hæc Cæna,
qua digniore ipsæ cælestes non fru-
untur mentes. Magna Cæna, quia
à Magnò, imò Summo Rege Re-
gum instituta, & præparata. Magna
cæna, quia magno Christianòrum
instituta orbi. Magna cæna, quia
magno pretio sanguinis Christi com-
parata.

2. In convivio Cleopatrz Re-
ginæ, Plinio referente, fuit unica
gemma, quæ valore suo totum Im-
perium

perum adæquabat. *Antoni! Regnū
bibisti.* In convivio Christi Domi-
ni, in hac sacratissima cæna, non jam
gemma pretiosæ, sed ipsa Caro
Christi Domini, ipse Sangvis totā
occupat mensam. Verè cæna ma-
gna, quā nec orbis universus digni-
orem, nec aulæ Principum viderunt
opulentiores. Ast si tam magna cæ-
na, ubi sunt dignissimi hospites ejus?
Ubi sunt præclarissimi convivæ? Uti-
què magnam cænam magni hospites
solent condecorare? Monstrabo il-
los, dum loquar. quomodò, ad hanc
sacratissimam cænam accedere de-
beamus, quæ dignè accedentibus
magnos parit fructus; indignè su-
mentibus interitum summum. A. M.
D. G.

3. Christus Dominus in sacra
Eucharistia transubstantiato pane in
corpus

corpus suum, substituit se loco panis, immutat vultum suum; tegit speciem suam gloriosam, & induit speciem panis humilem, parvam, & ingloriam. Et verò: solent quandoquē amantes, interdum se alieno habitu vestire, ut sub eo latentes, amicam, aut sponsam liberiùs convenire possint, & reciprocum ejus amorem experiri. Ad similem formam fecit Christus Dominus, ut possit nobis intimè uniri. Amore nostri speciem induit panis nobis communissimi. Quid igitur nos facturi sumus, ut digni ejus appareamus hospites, & convivæ? nisi, ut accessuri ad ejus mensam, aliam etiam induamus personam, abjicientes personā peccatoris; hominis carnalis; hominis dissoluti. Sumat quisquē superbus, fastuosus, personam humilis; gulo-

gulosus personam sobrii; lascivus, personam casti, & luxuriosus; ita erit ad mensam Domini magnus hospes; dignus conviva.

4. Pericles Atheniensis Philosophus dum aliquando iturus ad convivium cujusdam præstantissimæ formæ juvenis, nobiliores ultra suam consuetudinem accepisset vestes, quæsitus ab amico, cur se ita ornaverit, respondit, ut pulcher ad pulchrum vadam. Pulcherrimus est Dominus noster sub hoc Euchariستيæ Sacramento; speciosus formâ præ omnibus filiis hominum, cujus pulchritudinem sol, & luna mirantur, ad quem hodie accessuri sumus, idcirco non tantum decet, sed omnino necesse est, ut pulchri ad pulchrum vadamus.

5. Esther 2. Repudiatâ Regi-
nâ

nâ Vasti Aſſerus Rex, quando vocavit Eſther, non prius illam admittit ad menſam ſuam, donec ſplendidè ornatam regalibus quoquè induerit veſtibus. Ad menſam Salvatoris noſtri Chriſti JESU, ad ejus cæleſte convivium nemo dignè accedere poteſt, nequè debet, niſi prius ſplendidè ornatus, ipſius veſtibus, ſanctis ſcilicet virtutibus ſe induerit. Ita nos docet Doctor Gentium Ephes: 4. 24. *Induite novum hominem, qui ſecundùm DEUM creatus eſt in juſtitia, & ſanctitate veritatis.* Vana ſæculi pompa non admittit ad ſuam menſam, & convivium, niſi eos, de quibus aſt Scriptura: *Omnis lapis pretioſus operimentum* ejus. Ezech. 28. 13. Niſi eos, qui pretioſis aurò, gemmisq; ornatis incedunt veſtibus; ſplendi-

do stipantur comitatu. Cæna Domini illos tantum quasi dignos invitat hospites; illos ad suam admittit mensam, qui splendore virtutum sicut Job nitent, qui de seipso 29. 14. dicit: *Iustitiâ indutus sum, & vestivi me sicut vestimentô, & diademate iudiciô meô.* Alij legunt: *Vestivi me vestimentô, & diademate; innocentia, & animæ puritate.* Has vestes, ait D. Ambrosius, nobis comparemus, hæc indumenta habeamus, ut digni mensæ Domini affideamus. Confirmat hoc ipsum Hugo Card. cap. 6. dum inquit: *Hæc sunt sola indumenta virtutum, quibus anima potest celesti placere Imperatori.*

6. Alta hanc divinam Cænam contemplatus admiratione D. Anstiles Constantinopolitanus Chrysostomus.

costomus, exclamavit quondam:

Quis loquetur potentias Domini!
Ecce cælestis Pastor oves suas proprio
pascit cruore, quid nos pro hoc mira-
culoso ferculo vicissim nostro parabi-
mus Domino? Corpora nostra offera-
mus in hostiam, & holocaustum, quod
instanter nobis præcipit Paulus Apo-
stolus Rom 12. dicens: Obsecro vos
Fratres per misericordiam DEI, ut
exhibeatis corpora vestra hostiam
viventem, DEO placentem. Non
dicit, ut occidatis corpora vestra
sicut victimæ cædi solent, sed, ut
vitâ eis conservatâ mortificetis car-
nis concupiscentias per continen-
tiam, abstinentiam, & patientiam.
Idem Doctor Gentium 1 Cor. II.
28. scribens, arctius illos monet, ut
ad hanc cænam Domini accessuri
præparent se dignè, dum ait: Probet

autem se ipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. Supra quæ verba inquit Doctissimus Marchantius: Quenam est hæc probatio? nisi vitæ, & conscientiæ diligens examinatio.

7. Probet ergo quisquæ se ipsum; scrutetur, & examinet cor suum; videat accensâ lucernâ, an in angulo conscientiæ non lateat aliquid venenosum; an affectus aliquis vitiosus, aut turpis, & sordida non deliteat cogitatio. Hæc enim viri secum trahunt, & quasi parvuli serpentes mordent conscientiam, & insensibiliter in mortem ducunt æternam, nisi per arduæ penitentiae perimantur antidotum, & dolorosam evomantur confessionem. Probet iterum cor suum, antequam de hoc

hoc pane edat. Hoc est: scrutetur
 quilibet qua intentione feratur, quo
 affectu impellatur, qua cordis mun-
 ditie, & præparatione ad hanc sacra-
 tissimam accedere intendit men-
 sam: qua contritione, & compun-
 ctione cordis afferat firmum pro-
 positum emendationis: Probet ulti-
 mò, & examinet linguam suam,
 quæ est quidem modicum membrum,
 sed non modica invehit mala; faci-
 le inflamatur à gehenna: diligen-
 ter igitur examinanda est, & studi-
 osè purganda; quia primum mem-
 brum est, quod Christum recipit;
 quod tremendo ejus nimis sanguine
 rubescit. Qua non igitur debet ni-
 tere puritate! Nam si repleta fuerit
 maledictionis amaritudine; nam si
 plena fuerit venenò mortiferò; vanis
 verbis, aut scurilibus; turpibus, &
 bla-

blasphemis; plena irrisione, & contentione; plena maledictis, & execratione: quomodo tali facie vitiorum deturpata poterit hunc cælestem degustare cibum? Expurgetur ergo prius ejus venenum lanceola validæ contritionis; extingvatur ignis ejus infernalis aquâ pænitentiae ferveræ; extergatur omnis in ea maledictionis, blasphemiae, susurationis, contentionis, infamiae, irrisionis, pia, & integra Confessione: tunc modò primum cibum hunc cælestem sumat, tunc de calice benedictionis bibat; tunc mensæ Domini dignus assideat conviva.

8. 2. Reg. 9. 6. Invitat Rex David Miphiboseph ad suum convivium, & dicit ad eum, *Nè timeas, quia faciens faciam in te misericordiam, propter Jonatham patrem tuum,*

*tuum & restituam tibi omnes agros
 Saul patris tui, & tu comedes panem
 in mensa mea semper. ibid. v. 7. Quô
 auditò respondet Miphiboseth: Quis
 ego sum servus tuus, quoniam respe-
 xisti super canem mortuum similem
 mei ibid. v. 8. Fuit sanè Miphibo-
 seth regius Princeps filius Jonathæ,
 legitimus Regni successor: & ecce
 quomodò se humiliavit coram Da-
 vid, canem se mortuum appellan-
 do. Quomodò nos non majori jure
 debemus nos humiliare ad mensam
 divinam accessuri, qui plus quam
 mortui canes sumus, nullius virtutis
 habentes vigorem. Hinc ad nos
 S. Legislátor noster Augustinus
 serm. 127. sat benignè, sed Zelosè
 ait: *Obsecro vos dilectissimi Fratres,
 & admoneo, ut unusquisquè recurrat
 ad testem idoneum, id est consienti-*
*am su-**

am suam; & si ibi aliqua peccatorum
 invenerit vulnera, confugiat ad re-
 medium lachrymarum: peniteat se
 fecisse, quod fecit, quia de suis ini-
 quitatibus non accedet ad cenam Do-
 mini iustus, nisi vera eum disposue-
 rit penitentia. Pergit ulterius S. Le-
 gislator noster dicens: Accessuri ad
 cenam Domini nostri, inspicite lati-
 bula cordis vestri, nè fortè sint ibi
 aliqua peccata, quæ nondum sunt stri-
 cto divini amoris exusta dolore. Pu-
 ritatem vestrarum custodite anima-
 rum, gulam refræmate; ebrietatem
 fugite; odia deponite; susurationes, uti
 vera diaboli semina deponite, abiici-
 tequæ, pacem cum omnibus Fratribus
 habete, & sic in corpore, & anima
 iustificati, & ab omni depurati in-
 quinamento digni convivæ huic asside-
 bitis Cene.

9. Hæc Augustinus, ego verò præsentem sermonem concludo verbis Adriani summi Pontificis, quæ ille ad unum Lothariæ Regem tenens in manibus sacram Eucharistiam locutus est, *Si te tua accusat conscientia; si lethali sauciatum proclamat vulnere, nequaquam sumere præsumas, nè fortè ad iudicium, & condemnationem tibi eveniat, quod fidelibus ad remedium divina præparavit providentia. Amen.*

Sermo II. pro Cæna Domini.

Cenantibus autem eis, accepit IESUS panem & benedixit, ac fregit, deditquè discipulis suis, & ait: accipite, & comedite: hoc est corpus meum: Matth. 26. 26.

I. **I**nter solennes aliquando questiones

ftiones juremeritò quæri potest, cur Incarnata Sapientia Christus Dominus noster mundo valedicturus solenne Eucharisticum convivium post cœnam instituerit, ut clarè demonstrat Lucas Evangelista 22. 20. *Post quam cœnavit.* Cur, inquam, postquam cœnavit, instituerit hoc convivium? Acutissimæ, ac ingeniosissimæ à Scriptoribus nonnullis assignantur rationes: Quod est omnium optimum, hoc debet esse ultimum. Sacratissima Eucharistia omnium optima, supra omnia excellentissima, ideò in Cœna Domini ultimò locò asservata fuit. Servavit morem Christus Dominus nuptiarum in Cana Galilææ, ubi vinū generosum extremò locò datum fuit: ita ille post ultimam cœnam hoc augustif-

gustissimum instituit Sacramentum.

D. Gregorius in Glosa inquit: *Post cenam instituit Eucharistiam, quia post cenam nullum convivium restat, nec post hanc cenam melius quiaquā, & magnificentius DEI omnipotentia eisi sit infinite sapientiæ, infinitarum civitiarum, plus dare nescivit, plus dare non habuit, nec plus dare potuit.*

S. Ambrosius ait: *Quid restat post cenam, nisi somnus? post Sacram Eucharistiam nihil aliud desiderare possumus, ac debemus, quàm quietem æternæ beatitudinis. Est Eucharistia ferculum, quale nunquam vidit antiquitas. Delicatissimè, ac magnificentissimè nobiscum procedit DEUS, qui in Eucharistia non tantum pascit mentem, sed & sensus externos. At & hoc non postremam parit quæstionem, cum enim Christus*

Domi-

Dominus post ultimam cœnam hoc
 sacrum Eucharistiæ instituit convi-
 vium, quare hæc Eucharistia vo-
 catur Cœna magna. Respondet pur-
 puratus Hugo homil. hodiernâ:
*Multæ causæ sunt, cur cœna Eucha-
 ristia, vocatur Cœna magna. Ma-
 gna cœna est, quia iste est maximus,
 qui ad ostendendas divitias potentie,
 sapientie, ac clementie sue hanc cœ-
 nam instituit. Magna cœna, à ma-
 gnis, exquisitissimis epulis, quia hæc
 est divinitas Christi cum omnibus per-
 fectionibus, anima Christi cum omni-
 bus virtutibus, caro Christi cum o-
 mnibus privilegijs, sanguinis Christi
 cum toto illoquē infinito pretio. Sed
 præ omnibus alijs causis hæc vide-
 tur esse maxima cur cœna Eucha-
 ristia vocatur magna. quia maxima
 dona, maximas gratias in illa nobis*
 contu-

contulit Salvator noster, prouti ulteriori videbimus discursu. A. M. D. G.

2. Scribunt Naturalistæ hominem quò præstantioribus, & subtilioribus utitur cibis, meliorem, & firmiorem acquirere sanitatem. Cùm anima hominis sit pars subtilissima; cùm sit purissimus spiritus, ad sanitatem ejus meliorem, & subtiliorem cibum non poterat invenire Salvator noster, quam pretiosissimum corpus suum sub speciebus panis Eucharistici, per cujus summptionem ipsam ei tribuit immortalitatem attestante sacro Evangelio Joann. 6. 59. *Qui manducat hunc panem vivet in æternum.* Obstupefcunt ad tantum mysterium ex ore sui Magistri audientes hæc verba Apostoli, dum ajunt: *Durus est hic sermo,*

sermo, & quis potest cum audire? ibid. x. 61. Utique dicitur in eodem Evangelio cap. eod. x. 64. Spiritus est, qui vivificat; caro autem non prodest quidquam. Si nihil prodest, quomodo ergo qui illam comedunt vitam æternam habebunt? Respondent Sancti Doctores Augustinus, Cyrillus, & Bernardus: Carnem quidem Christi, si præcisè sumatur, nihil prodesse; non enim ex se virtutum habet animas hominum vivificandi, sed quia semper est unita Divinitati, & Divinitas sicut viventium productiva est, ita & vivificativa: ita quoque & corpus Christi Domini eandem vim habet per communicationē idiomatum. Quisquis igitur Corpus Domini dignè manducat vivet in æternum.

3. Sed si ardua hæc verba fuerunt

erunt Apostolis, nobis planè nullò
 modò facilia captus! Nonnè duode-
 cim Apostoli cum timore, & reve-
 rentia pane hoc Eucharistico vesce-
 bantur! nonne tot mira sanctitate
 conspicui post multas. animi tribu-
 lationes, post plurimos corporis cru-
 ciatus, post ardua jejunia ad cæle-
 ste hoc accedebant epulum! & ta-
 men inevitabili succubuère fato!
Statutum est hominibus semel mori.
 Hebr. 9. 27. Quomodò ergo verba
 hæc noster miser intellectus concì-
 pere potest, quòd quicunq; panem
 hunc, corpus scilicet Domini nostri
 JESU Christi manducaverit, vive-
 re debeat in æternum; cùm nemo
 sit, qui mortem effugerit, aut effu-
 gere possit! Ad hoc respondet ipsa
 Incarnata Sapiencia, dum Joann.
 II. 25. ait: *Etiam si quis mortuus fu-*
erit,

erit, vivet æternum. Minimè trepidandum est: sancitum quidem est in cælesti consistorio, ut quilibet nostrum lethali Libithinæ falce corruat succisus, verùm tamen inquit æterna veritas, si quis hoc cælesti pane dignè, piè, ac devotissimo affectu, unàquè seraphico amore reffectus fuerit, etsi mortuus fuerit, vivet in æternum, quia ego resuscitabo eum in novissimo die. Ecce quàm maximum animæ nostræ donum ex hac Eucharistica Mensa, nempe immortalitas.

4. In veteri illo Testamento severè DEUS præcipiebat summo Synagogæ Sacerdoti, ut in medio Templi decenter apparatâ mensâ panem recenter assum exponeret, ut quicumquè alicujus noxæ conscius Templum illud ingressus esset, De-
oquè

oquē reconciliari vellet, per illius
 comestionem ferventi accensus in
 DEUM charitate domum suam in-
 nocens rediret. Christus Dominus
 Summus Ecclesiæ suæ Catholicæ
 Pontifex videns nos peccatorum
 pondere aggravatos, & in servitio
 suo languidos, exponit hodie in al-
 tari sacratissimum Corpus suum, ut
 omnes huc congregati, & per ve-
 ram humilitatem, per intentissimum
 ejus amorem ei reconciliati, ab hoc
 ejus cælesti pabulo ferventiùs in
 DEI charitate incalescamus, & ju-
 stificati ab eo recedamus. Hic ei-
 bus confert homini magnum fru-
 ctum; quia eundem replet gratia
 sanctificante. Ecce quantam grati-
 am recipimus in hac Eucharistica
 cæna, si dignè, si sanctè ad illam ac-
 cedimus, nempe justificationē nostrā.

G 5. E.

5. Esther cap. 1. refert sacra
 Historia quod Asverus Rex, qui re-
 gnavit ab India usquē Æthiopiam
 super 127. Provincias, tertiō Impe-
 rij sui annō, cunctis Principibus,
 & Præfectis suis splendidum insti-
 tuit convivium. Videre ibi erat
 splendidum apparatus; mensas ex-
 quisitissimis instructas dapibus; ge-
 nerosa vina; aureos sciphos; cultis-
 simos hospites, qui digni tanti Re-
 gis tantâ mensâ fuerunt. Christus
 Dominus, cū sit non 127. Provin-
 ciarum, sed universi orbis Dominus,
 lautissimum hodie non propter Prin-
 cipes tantum, sed propter universum
 mundum præparavit convivium, in
 quo non terrestribus ferculis; non
 ferinis dapibus non volatiliū cu-
 pedijs, sed suo pretiosissimo corpo-
 re; sacratissimo sanguine unum-
 quemq;

quemq; nostrum tractat. Cibus hic ineffabilis gustûs est, qui cœlesti repletur ambrosia. Cibus hic delicatissimus tantæ est virtutis, ut quicumquè illô dignè, & piè vescitur, quidquid molestiarum ei acciderit, non eum conturbabit testante ipso Salvatore, qui Joann. 16. 20. ait: *Tristitia vestra vertetur in gaudium.* Cibus hic confert dignè lumentibus maximos honores, quia hominem in DEI filium transformat; confert sublimes prærogativas, quia hominem facit Christi fratrem; confert deniquè summa privilegia, quia hominem efficit cœlestis patriæ hæredem. Bene hic Seraphica Virgo Teresa inquit: Unica Synaxi cum magna fide, profunda humilitate, ardenti amore posse animam nostram ingenti cœlestium donorum

locupletari thesauro. Et verè seraphicè locuta est hæc D. Virgo, nam, ut asseverat S. Ambrosius de hoc Augustissimo Sacramento: *Si vulnus curare desideras, medicus est; si febribus æstuas, fons est. Si gravaris iniquitate, iustitia est; si auxiliò indiges, virtus est; si mortem times, vita est; si cælum desideras, via est; si tenebras fugis, lux est; si cibum queris, alimentum est.* En quanta nobis dona ex hac sacratissima Eucharistica mensa cumulare possumus, si digni; si intaminato corde; si fervido amore; si Zelosissimo affectu; si viva fide ad illam accedemus. Audiamus quid dicat non sinè magno stupore Hyponensis Antistes D. Augustinus: *Dives est Christiana Religio, quæ in omnium possessore, nempe DEO, omnia possidet.*

6. Apud

6. Apud antiquos homines celebrabatur solenne convivium, quod vocabant, finis amicitiae, quasi jam non poterat ultra major amicitia ostendi, quam in illo convivio. In illo convivio hospes, id est, qui tractabat, solebat sibi è vena sanguinem mittere, exceptum calice vinò miscere, & sic propinare amicis. An non majori titulo convivium Christi, cæna hæc Eucharistica, quæ hodie nobis præparavit Salvator noster vocari potest, & debet convivium amoris, finis amicitiae; cum quid ultra dare potuit, non habuit, quando se totum in animarum nostrarum tradidit saginam. Invitat igitur hodie nos omnes verè plus quam ad regale convivium, ut nos in seipsum transmutatos efficiat immortales; ut restauret conscientias nostras

nostras omni puritate, ut vires animæ conferat ad serviendum sibi sincerè.

7. Accedamus proin ad hoc cæleste pabulum cum maxima, quæ possumus humilitate, pietate, sanctitate; ac reverentia. Si enim beatæ illæ mentes omni, quo possunt modo venerantur Christi præsentia, nos quoquæ quicumquæ ad Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum; ad hanc cænam magnam accedimus, præsentem summa conscientia puritate adoremus. Duplex adveniendi Christo Domino aperimus organum os scilicet, & linguam: si igitur in salutem animarum nostrarum suscipere volumus Corpus Christi, nihil sit in ore noxium; nihil in lingua fætidum; nihil in corde sordidum, sic sinè offensa manducabimus hunc panem,

panem, qui est fons salutis; causa
 prædestinationis, & certissima spes
 nostræ redemptionis. Et quamvis
 haberemus Angelicam puritatem,
 & S. Joannis Baptistæ sanctitatem,
 adhuc non essemus digni hoc Sacra-
 mentum tractare, & luscipere. Non
 enim hoc meritis debetur hominum,
 quòd homo sumat in cibum, panem
 Angelorum. Quare etsi cælestes,
 & tam igniti, ut Cherubim, & Se-
 raphim esse non possumus, con-
 mur tamen tam fervidè devotioni
 insistere, corda nostra præparare, ut
 saltem modicam divini incendij
 flammam ex humili, & devota hu-
 jus vivifici Sacramenti sumptione
 conquiramus. Hoc enim altissimum,
 divinissimum, ac sanctissimum Sa-
 cramentum salus est animæ, & cor-
 poris

poris nostri; medicina omnis spiri-
tualis languoris, in quo vitia nostra
curantur; passionēs frænantur; ten-
tationes vincuntur; gratia major a-
nimæ infunditur; virtus incepta au-
getur; firmatur fides; spes roboratur,
& charitas DEI magis ignescit.
O! felix mens, ac beata anima, quæ
Dominum DEUM suum merebitur
hodie devotè intra sua viscera
suscipere. Hanc gratiam da nobis,
qui vivis, & regas in sæcula sæcu-
lorum. Amen.

Sermo III. pro Cæna Domini.

Et vos mundi estis, sed non omnes.
Joann. 13. 10.

- i. **C**ujus hæc verba sunt RR. PP.
Fratresque amantissimi! dici-
te mi-

te mihi. Utiquè ille hæc dixit, qui scrutator est cordium; cui nota sunt omnia; qui obstrusam nostram conscientiam clariùs, quàm sol orbem penetrat universum. Ille hæc dixit, qui cuncta novit, quæ cuncti ignorant. Ille hæc dixit, qui orbis scelera longè, quia de excelsso cælorum throno acutè prospiciens, agnovit, & sub candido vellere turpem conscientia labem, ideò palam dicit: *Et vos mundi estis, sed non omnes.* Quid dulcius, quæso, quid optabilius esse potest, quàm de ore æternæ veritatis suæ innocentia habere testimonium: *Et vos mundi estis:* sed quid lachrymabilius, quàm de ore hujusce Veritatis suam audire condemnationem: *sed non omnes.* Et quare hoc? An non omnes sumus vestiti habitu illo, qui

qui est vestimentum salutis, quô
 quondam indutus Isaias Propheta
 gloriabatur dicens: *Gaudens gaude-
 bo in Domino, & exultabit anima mea
 in DEO meo: quia induit me vesti-
 mentis salutis.* Isai. 61. 10 An non
 omnes sumus illo vestiti habitu, qui
 est vestimentum lætitiæ, quô ornata
 Judith Religiosa Mulier suum, &
 patriæ suæ capitalem devicit hostiẽ,
 cum summa orbis Isrâelitici lætitiâ!
 An non omnes sumus illo vestiti ha-
 bitu, qui est vestimentum gloriæ si-
 cut vestis illa Aaron, de qua Exod.
 28. 2. dicitur: Facies vestem sanctâ
 Aaron fratri tuo in gloriam! Utiquẽ
 vestis Religiosa, est vestis puritatis;
 est vestis solennitatis, quæ virtuti-
 bus tamquam florum nitet splendo-
 re! Vestis Religiosa, est vestis di-
 gnitatis, quam Principes, Nobiles,
 ipsiq;

ipsiq; honorant Reges! Quare ergo
mundi sumus, sed non omnes! Nisi
fors ideò sicut ait S. Leo Papa: *Ne-
cesse est de humano pulvere etiam re-
ligiosa sordescere corda.* Hoc est:
sanctis etiam, ac perfectis viris mi-
nutas sæpe inesse maculas culparum.
Sed appage hinc quisquis mundano
sordium pulvere suam novit detur-
patam conscientiam. Sanctum Do-
mini Pascha celebraturi sumus; ut
igitur mundi omnes appareamus ne-
cesse est. Mensam Domini accessu-
ri sumus, ad quam, ut dignè acce-
damus, prius de condigna præpara-
tione breviter loquamur. A. M.
D. G.

2. Matth. 14. 14. Dominus, &
Salvator noster tractaturus turbam
magnam in spatiosis campis ferè
quinquè millia hominum, prius illā
visi-

visitavit, & quos debiles, ac infirmos invenit, sanavit, ut sacer innuit
 Textus: *Misertus est eis, & curavit languidos eorum.* Quare hoc? forte non habuerunt appetitum, & gustum alicujus cibi? nequaquam; sed ideo, quia illa tractatio figura fuit Eucharisticæ Mensæ. Ideo ergo hoc fecit, ut doceret prius esse sanandos peccatores per pœnitentiam, quàm ad Mensam Domini accedant, quia hoc Sacramentum vivorum, & benevalentium est, non pusillorum, aut languidorum. Et sicut cibus sanorum nocet ægris; sic Eucharistia obest malis. Unde enim, quæso, fit, quòd pleriquè post sacram Communionem adhuc tam infirmi, tepidi, fragilesquè sint? Cur hoc sanctissimò cibò non impinguantur, & roborantur? Cur non velut leones ignem spiran-

spirantes, & diabolo terribiles re-
 cedant? Nisi quia validorum cibū
 sumptserunt languidi; Confessionem
 obiter fecerunt; sinè accurato exa-
 mine; sinè serio dolore; sinè fumo
 proposito emendationis. Cibus sa-
 cratissimus, quem nobis in his Pa-
 schalibus gaudijs offert Salvator
 noster, Cibus est Angelicus: *Panem*
Angelorum manducavit homo. Psal.
 77. 25. ergo instar Angelorum puri,
 & fortes esse debent, qui cum fru-
 ctu cælestem hunc panem sumere
 optant, desiderantquè. Pulchrè hic
 ait S. Cyprianus serm. de lapsu ho-
 minis sic scribens: *Quando ergo vi-*
ri esse debent, qui ad hanc Cenam
Domini sedere volunt, videat unus-
quisquè, ut acuratè, & fortiter se
lavet in Confessione, & abstergat sa-
tisfa-

isfactione quanto enim magna deliquimus, tanto granditer defleamus.

3. Exod. 16. 4. Existenti populo suo educto de servitute Babylonica in deserto, & magnâ alimentorum penuriâ presso, Dominus plens manna sic loquitur ad Ducem illorum Moysen: *Egrediatur populus, & colligat, quæ sufficiunt per singulos dies.* Verè res magno stupore digna: populus ille in actuali via fuit in deserto, non sub tecto, sed sub solius cæli umbra residens, unde ergo, ad colligendum manna egredi debuerat: *Egrediatur populus.* S. Rupertus scribens in hunc Textum ait: *Quod Dominus egredi mandaverat populo non de domibus, quas non habuit, non de tabernaculis, quibus carebat, sed, ut dignè hoc de cælis colligat manna egrediatur prius de pri-*

de pristinâ sua pessima conversatione, id est, de nequissimo illo murmure; de antiquis illis sordibus peccatorum, quibus contra DEUM, dum contra Duces ab illo constitutos pessimâ suâ consurgebat linguâ. In hac Paschali mensa, cæleste nobis est præparatû manna, ut itaquè dignè illud, & reverenter colligamus necesse est, ut de antiquis inveteratis in nobis egrediamur vitijs; de murmure pessimo, de lingua infami etiam innocentibus veluti cultrô acutissimô bonâ excoriantes famâ.

4. Exod. 12. 8. ad comedendum agnum paschalem DEUS Judæis assignavit tempus vernale, quô totus post hyemem quasi post senium reflorescit orbis, quô tellus universa vario florum condecoratur colore. *Edent carnes -- assas igni,*

igni, & azymos panes cum lactucis
agrestibus. Hoc considerans supra
citatus Rupertus ita ad omnes Agnū
Paschalem Christum Dominum, iei-
licet in Eucharistia sumere cupien-
tes inquit: *Nonne sensatum decet
hominem, quatenus renovatus spiritu
mentis sue, fide viridis, spe letus,
charitate floridus, amore Zelosus, pie-
tate seraphicus, puritate Angelus Pa-
schalis Agni intersit epulis.* Aurō,
cedrōquē notanda verba, qui enim
ita quasi renatus accedit ad Sancta
Sanctorum, jam effugit illud terribi-
le, quō Apostolus 1. Cor. 11. 29. scri-
bens minatur: *Judicium sibi man-
ducat, & bibit.*

5. Exod. 19. 10. Descensurus
Dominus in nube ad dandam legem
insolenti, & toties rebellione nota-
to populo, hanc præprimis cum
Moy-

Moyse servo suo habet conferentiā:
*Sanctifico illos hodie, & cras; lavent-
 quē vestimenta sua, & sint parati in
 diem tertiam: die enim tertia descen-
 det Dominus coram omni plebe. Si*
 DEUS præcepit filiis Jsrâel, ut san-
 ctificarentur, ut lavarent vestimenta
 sua unice ad percipiendam legem
 divinam, consideret unusquisque
 nostrum quantò major puritas, ex-
 cellentior sanctitas requiritur in no-
 bis, ut non jam legem, sed ipsam
 Legislatorem dignè suscipiamus.
 Hoc nobis exemplificans S. Legis-
 lator noster Augustinus sic alloqui-
 tur unumquemque: *Rogo vos Fra-
 tres! nunquid est aliquis vestrum,
 qui in arcam sordibus plenam velit
 reponere vestem suam? si ergo in ar-
 cam sordibus plenam vestis pretiosa
 non reponitur, qua fronte in anima,*

H

que

que sordibus peccatorum inquinata est corpus Domini sacratissimum suscipitur. Communionis tempus non est festum, atque celebritas, sed conscientia pura, vitæque à peccatis repurgata. ait S. Chrysost.

6. Exod. 12. 11. Inter alias ceremonias, quas DEUS præscripsit populo suo in sumptione agni paschalis fuit hæc, ut baculos tenentes in manibus illum sumerent: *Tenentes baculos in manibus, & comedetis festinanter. Utquid rogo ista ceremonia? Num potius cultros, & non baculos deberent tenere? Respondet Doctor Angelicus S. Thomas dicens: Baculus significat iustitiam: quando ergo præcepit DEUS Judæis, ut baculos teneant in comedendo agno paschali, nos profectò docuit, ut nos prius de nostris excessibus iudicemus*
ante-

antequam ad sacram accedamus communem.

7. Proverb. 23. 2. Præcepit olim Salomoni cunctis ad mensam Principis accedentibus, ut cultrum statuunt in gutture suo: *Quando sederis ad mensam cum Principe, statue cultrum in gutture tuo.* Variam, fateor, hæc scriptura habet explanationem, sed unam accipio, quam affert Doctissimus Hugo, id est: *ut iuguletur in te vetus homo.* Ad mensam hodie magni Principis, quia ipsius DEI accessuri sumus, necesse est ergo, ut cultrum nostro apponamus gutturi veterem in nobis hominem, plenum vitijs; plenum peccatis, ac vitâ ipsa pessima iugulemus. Caveamus nè contingant nobis verba illa Christi Domini, quæ Judæ nequissimo contigerunt indignè

ad hanc sacratissimam mensam accedenti: *Unus ex vobis diabolus est.* Joann 6. 71. *Angelica reverentia opus est,* ait S. Augustinus, *cum ad altare accedis; Christus enim sumitur.*

8. Joann. 13. Veniens Christus Dominus ad cænaculum, quod parari jusserat antequam traderet seipsum in cibum Apostolis, primò voluit lavare pedes ipsorum. Quare hoc? Ecce ait V. Beda, *Hoc fecit JESUS, ut summam innocentiam ad sacram Eucharistiam suscipiendam requisitam esse demonstraret.* Nullus ergo, clamat D. Chrysostomus, *accedat ad hanc divinam mensam avarus, nullus Judas, nullus hypocrita, nullus in corde odium retinens, nullus ambitiosus, quia hic partem cum demonibus habet.* Accedamus omnes

omnes ad illam mente, & corpore casti, corde humiles, conversatione sancti, & ab omni prorsus culpa liberi, laudentur corda aquâ lachrymarum compunctionis. O! affidat omnes sic ad se accedentes de æterna salute ipse Salvator noster Christus Dominus cujus verba pro coronide pono relata apud Domini Evangelistâ Joann. 6. 59. *Qui manducat hunc panem, vivet in æternum.* Amen.

Sermo I pro Vigilia Immaculatæ Conceptionis B. M. V.

Liber generationis JESU Christi:
Matth. 1. 1

I. **I**N aperto est Dilectissimi Librum nobis proponere Domini Evan-

ni Evangelistam in Evangelio crastinæ Festivitatæ. Qualem Librum certè illum, qui omni mendo, qui etiam minimò caret erratò, qui denique nulli subiacet suspicioni. Et quis invenietur talis, qui Librum hunc non optabit terere cum gustu, volvere, & revolvere sine fastidio? quis dare gestiet Libro huic repudiij libellum? Liber hic suavis lectu, memoriâ dulcis, auditu amarus, & jucundus. Liber hic, ille est, in quo confectus est nostræ libertatis libellus; Liber hic, ille est, in quo adversus mortem confecta sunt arma: *Inimicitias ponam inter te, & mulierem.* Gen: 3. 15. Liber hic, est illud templum, in quo DEUS ipse secundum Ordinem Melchisedech factus est Sacerdos. Liber hic, est ille deliciarum hortus, ex quo multipli-

tiplices gaudiorum colliguntur flores. Verè paradisus DEI est Liber iste; quia lignum vitæ inde profer-
 tur. Liber hic, est illa concha, quæ
 viva manens de intemerato sangui-
 ne suo, rubrum ad instar purpuræ
 lucens Paludamentum pro rerum om-
 nium Rege tinxit, & simul per il-
 lud nuditatem operuit Adami. Li-
 ber, inquam, hic, est illud conflat-
 torium, in quo conflatum est aurum,
 & decoctum ad purum; natura hu-
 mana ab omni labe purgata, verbo
 unita; formatus annulus, lapis pre-
 tiosus; & in eo imposita est forma
 summi Regis, & imago impressa, &
 plenè expressa. Aurum optimū Caro
 Christi; lapis pretiosus anima Christi.
 figura, & imago, Patris, divinitas
 Christi. Qui cū sit *splendor glorie*,
 & *figura substantie eius*; Hebr. 1. 3.
 nihi-

nihilominus humanitati nostræ est unitus; ut ex duabus naturis, esset quasi in unū annulū junctus Mediator DEI, & hominum, Homo Christus JESUS, & fieret dexteræ Excelsi ornatus. Pando quod sentio; mysteriū aperio, Liber hic est Virgo Maria orta de Tribu Juda, clara ex stirpe David, *de qua natus est JESUS*, qui vocatur, Christus. Ergo hæc facta est illius Mater, qui cælum condidit, & terram, & qui non fecit peccatum, nec in cujus spiritu inventus est dolus! Quis jam pessum ibit hanc originali culpæ subjacuisse! Certè contra ejusmodi optimè militabunt rationes, quas ulteriori adducam discursu. A. M. D. G.

2. Nullus dubito scelus impijssimum fore, peccatum actuale etiam veniale in purissima Virgine ponere,

nere, equidem, ut Sol Doctorum
 S. Thomas 3. p. q. 27. art 4 adver-
 tit non solum, sed & palàm docet,
 minimè esset apta, idoneaque in ma-
 trem DEI, si aliquando peccato
 consensisset; originalem verò cul-
 pam longè majorem veniali pec-
 cato, quod nullatenus gratiæ DEI
 est sublativum, omnes Scholæ con-
 testantur: atque adeò Beatissima
 Virgo haudquaquam originali sub-
 jacuit noxæ. Eapropter D. Legisla-
 tor noster August. libr. de natura,
 & gratia optimè subinfert dicens:
*De Beata Virgine propter honorem
 Christi nullam prorsus, cum de pecca-
 to agitur, habere volo questionem.*

3. Nequè verò quempiam pos-
 se supputo negare Divinam illam.
 Nemesis potuissè ex suo inexhausto
 gratiarum thesauro conferre privi-
 legi-

legium illud Sanctissimæ Parenti,
 quod æquivaluisset justitiæ originali,
 sicquæ eam à quavis præservare no-
 xa, quod si potentiæ limites haud
 excessit, cur, quod excellentius est,
 Matri Domini non tribuemus? Asser-
 tum hoc, ut tantò majori efficacia
 fulciatur, testem appello S. Ansel-
 mum à Joanne de Dun: Scoti libr.
 3. distinc. 3. q. unica relatum, & di-
 centem: *Nonne castaneæ molli DE-*
US confert, ut inter spinas, & à spi-
nis alatur, & formetur? Non-
ne hoc potuit facere Matri suæ?
Planè potuit. Quod si potuit, & vo-
luit: si voluit, & fecit. Quare Spon-
sus ille cælestis cant. 2. 1. laudat
Sponsam suam: Sicut lilium inter
spinas, sic amica mea inter filias.

4. Nemo quoquæ dixerit sen-
 tentiæ huic tam sanctæ Sanctorum
 Docto-

Doctorem oracula esse inimica,
 imò in tantum favent, quod illam
 luce meridiana reddant clariorem.
 Nonne S. Ambr. l. i. hexam. c. 8.
 negat in lumine vitæ tenebras mor-
 tis debere inquiri; cum nequeat
 quidquam adinveniri splendidius
 illâ, quam splendor elegit! Nonne
 S. Aug. serm. 20 ad FF. in Erem.
 five 10. de Nat. Chr. palam coram
 toto mundo fatetur dicens: *Sicut in*
cælo, qualis Pater, talis & Filius;
sic & in terra, secundum carnem,
qualis est Mater, talis & Filius.
 Nonne S. Germanus Archiepisc.
 Const. serm. de dorm. Virg. ma-
 jorem dolorem animæ astringit hanc
 immaculatâ privari, quam corpori
 ultimum dicere vale. Nonne Jldes-
 phonius l. de parturit. Virg. con-
 stanter asseverat constare eam ab
 omni

omni peccato originali fuisse immunem, per quam non tantum maledictio matris Eux soluta est, verum quoque & benedictio singulis condonatur. Carnem verò Virginis ex Adam assumptam maculas Adæ nequaquam admisisse, sed in candorem lucis æternæ conversam esse testatur Petrus Damiani serm. de Assumpt.

5. Certè ad hoc DEI Filius decrevit ex muliere nasci, ut destrueret opera diaboli, & maximè peccatum mundi, quod ejus malitiâ, dum Evam decepit, introductum est. Si ergo Cristus semen mulieris, per mulierem Matrem suâ contriturus erat caput serpentis, quod est peccatum originale, reliquorum peccatorum caput; æquum erat, ut mulier ista benedicta illâ

macu-

maculâ non contaminaretur. Et si
 ædes Rahab DEUS ab incendij
 conflagratione defendit Jos. 6. 25.
 quomodo Sanctissimam Matrem ab
 originali peccato non præservâsset?
 Si itabant aquæ Jordanis impetum
 continentes, cùm transiret arca Do-
 mini Jos. 3. 16. quasi venerando nè
 contingerent fluxu: & non cessisset
 culpæ originalis inundatio reveren-
 tialiter parcendo Virgini Matri, quæ
 vera arca DEI est; nè in concepti-
 onis transitu naufragium pateretur?
 Si fuerunt Jonas, & Daniël à mor-
 te illæsi præter ordinem naturæ;
 unus in ventre ceti, alter in lacu le-
 onum: an non servârit DEUS Ma-
 trem illæsam in utero Annæ à mor-
 te spirituali, & à monstro terribili o-
 riginalis peccati? O mi DEUS! vas
 in quo

in quo locandum erat manna calicum ex auro purissimo Moyses ex præcepto tuo fabrefecit: & Virgo præclarissima, in qua collocandus erat panis vivus, qui de cælo descendit, non sine immunditia originalis culpæ fuit concepta!

6. Hanc doctrinam pientissimam approbat Sancta Ecclesia Romana, enimverò in Concilio Basiliensi sess. 39. determinatum & statutum est publicò decretò, quòd doctrina asserens Virginem Mariam nunquam subjacuisse peccato originali, tamquam pia, & consona cultui Ecclesiastico, Fidei Catholicæ, rectæ rationi, & Sacræ Scripturæ ab omnibus Catholicis est approbanda, tenenda, & amplexanda, nulliq; licitum fore definit ibidem sancta Synodus contrarium prædicare, seu docere.

7. Ea-

7. Eapropter nemo vestrum
 Dilectissimi imposterum animò hæ-
 sitet aut suspendatur de intaminata
 Conceptione Virginis Mariæ Ma-
 tris DOMINI, ast, ut honor Matris in
 Filium refundatur, singuli eam pu-
 ram, ac sanctam, expertemquè à la-
 be originali prædicemus. Filij ejus
 omnes sumus, eam ob causam fer-
 venti zelo ejus honorem tutemur,
 defendamus, promoveamus, con-
 servemus quantum vires patiuntur
 est necesse. Ad quod præstandum
 ipsa utiq; nos invitat, incitatvè dum
 apud Domini Sapientem Eccli. 24.
 31. continuò inclamat: *Qui elucidant*
me vitam æternam habebunt.

Quam conferat nobis il-
 le, qui vivit, & regnat
 per omnes æternita-
 tes. Amen.

Sermo

Sermo II pro eadem Vigilia.

*In transmigratione Babylonis, &
post transmigrationem Babylonis.
Matth. I. II. 12.*

I. **T**Ametsi primus generis humani Parens Adamus præceptum à DEO acceperit, nè de ligno in medio paradisi plantato vesceretur; benevolo attamen, & benigno in conjugem suam amore ductus, & victus divinum mandatum est prævaricatus. Unde & ipse, & conjux, & nos quotquot sumus mortales è paradiso deliciarum horto ejecti, & in orbis exilium pulsi, & relegati sumus. Eapropter, quòd defacto infinitis, ut ita loquar, præmamur, & opprimamur malis; quòd *statutum*

tum sit hominibus semel mori Hebr.

9. 27. quòd tot crudelia, & exotica
bella in orbe sint excitata; quòd ur-
bes usurarijs, sylvæ, & saltus præ-
donibus, domus furibus, mare py-
ratis, tribunalia iniquis iudiciis
plena sint; quòd omnis scientiæ bo-
nò vacui, adeoq; rudes nascamur;
quòd proni sint sensus nostri ad ma-
lum ab adolescentia sua, & caro
spiritui contradicat; quòd nondum
lucis usurâ donati candidâ innocen-
tiæ spoliemur veste; quòd prodeas-
mus in hunc mundum filij iræ, &
vindiçtæ; quòd tanta pars hominũ
cæcò modò ruat in tartara laci sem-
piterni; quòd ira, & odiũ, & o-
mnis mala voluntas in orbe terra-
rum dominetur, augeaturvè dies in
dies. Ista, aliaquè id genus innume-
ra, pænæ sunt, & supplicia, quibus

I

Adæ

Adæ culpam unicam, pōmi morsū
 DEUS justissime castigat. Ex hoc
 namquē draconis foco tantæ vipe-
 ræ prodivêre. O infelix morsus! in-
 felix suggestio serpentis! *Eritis*
sicut dij. Gen. 3. 5. Ah quàm longā,
 & arctam pænitentiam egerunt pri-
 mi Parentes de hac prævaricatione,
 minimè tamen pro illa satisfacere
 potuerunt cū in nos omnes per na-
 turalem propagationem diffundatur
 excepta Virgine Beatissima Maria.
 Patebit hoc ex dicendis. A. M.
 D. G.

2. Cant. 4. 8. Magnis enco-
 miorum laudibus celebrat Sponsus
 cælestis Sponsam suam dilectissimā
 pulchritudinem ei, & venustatem
 omni ex parte, attribuens quā vulne-
 raverat cor ejus in uno oculorum.
Tota pulchra es amica mea, & ma-
cula

cula non est in te. Res, quæ dicitur pulchra, ex eo dicitur esse talis, quod quaquà versùs talis habeatur; & plùs quàm talis: sitq; pulchra, quæ eòdem modò semper se habet; ita, ut nec oriatur, nec intereat, nequè augeatur, nequè minuatur. nequè partim pulchra, partim turpis sit; nequè hoc tempore pulchra sit, alio verò non item niteat. Atque adeò taliter explicata pulchritudo ubi quæretur si non in concavo lunæ Maria Virgine excepta: quodlibet enim, cui natura parens indidit, aut solertia humana excogitavit quempiã decorem, labente temporis cursu necesse est in eodem statu haud permanere. Sic aurum rodit rubigo; pannum tinea depascit; acupicturæ subjacent vetustati; prata vere oculos delectant amænitate, hy-

ème nivibus sepeliuntur; flores modò oriuntur, modò marcescunt, modò moriuntur, seu in nihilum rediguntur. Adeoque res omnis quantum habet de mutatione, tantum quoque habet de ipso non esse, hæcquè mutabilitas nihil aliud est, quàm mors quædam, quæ dum rem quamlibet in aliam immutat, quasi occidit, quod fuerat; ut incipiat esse quod non erat. Floret juvenis manè rubescitquè, ut rosa, meridie nigrescit, vespere vultu palescit. Ubi decor, ubi pulchritudo? Tempus absumpsit, tempus consumpsit.

3. Fulcherrima pulchritudo omnium pulchrorum Beatissima Virgo Maria, imò pulchrorum omnium summum decus, & ornamentum, cui Divinum illud elogium suggestum

stum ab æterno Verbo Salomoni:
Tota pulchra es haud conveniret, ut
 advertit Oliva tom. 2. conc. 2. in
 Festo Immac. Conc. si in concepti-
 one immaculata non fuisset: ideo-
 què si Matri DEI id non conveni-
 ret ob contagium originalis noxæ;
 nè inanè, & fabulosum foret; debe-
 ret mundus expectare à cælo muli-
 erem Mariâ majorem, quæ ex luto
 Evæ compacta non esset, cui jure
 dici posset: *Tota pulchra es, & ma-*
cula non est in te. Eapropter Idiota
 contempl &c. c. 3. optimè, & do-
 ctissimè subinfert concludendo di-
 cens: *Tota pulchra es Virgo glori-*
osissima: non in parte, sed in toto: &
macula peccati, sive mortalis, sive ve-
nialis, sive originalis, non est in te;
nec unquam fuit, nec erit.

4. Revera res admiratione

non

non mediocri, & notatu diligenti dignissima est, quòd nec perfidus, atquè impurissimus Mahomes purissimæ Virgini Mariæ hanc prærogativam, quòd duntaxat absquè labe peccati originalis fuerit concepta neget uti legere est in Mezlin, & Albacori Alcorani ejusdem; cum plurimi Christiani hanc ei ultroneè per fas, nefasvè pernegaverint. Utinam ejusmodi sapiant, velim, & illud memoriâ non postremum, quod in Chronicis Fratrum Seraphici Patris 3. p. l. c. 47. evenisse annotatur, alta retineant mente. Enimverò cùm Doctor quidam in sacra Theologia Rector Universitatis Tholossæ publicè populo persuadere vellet gloriosissimam Virginem Mariam DEI Matrem in originali culpa fuisse conceptam, maximâ furiâ, & totius

totius concursu populi ab ipsa urbe
 expulsus fuit: qui postea Romam
 petens apud Summum Pontificem
 Martinum quintum de injuria sibi
 illata conquestus est. At cum Sum-
 mus Pontifex auditô, & intellectu
 meritô causæ discussionis disputati-
 onisvè diem assignaret, & plurimi,
 ijquè gravissimi Magistri ad hoc
 negotium pacificandum conveni-
 rent: cumquè Doctor ille ad dispu-
 tationem non venerit, nec in loco
 designato comparuerit, eum vocari
 jusserunt, & quæsitum in cellula e-
 jus mortuum invenerunt, quod ma-
 ximam admirationem, magnumq;
 terrorem inçussit omnibus, qui il-
 lius partes agebant, ipsiusq; opinio-
 nem tuebantur. Revera horrendus
 casus, ast jucundior audite:

5. 1496. Annô Scotus in dispu-
 tatio-

tatione, quam habuit cum Discipulis Alberti, cognomen Subtilis accepit. Cum idem Doctor ad defendendam Beatissimæ Virginis Mariæ Immaculatam Conceptionem (uti notat Lacor. Chrysog. S. J. Mundi Mariani part. 2. disc. 5) contra illius adversarios descenderet in arenam, brevemquæ illam precatunculam: *Dignare me laudare te Virgo Sacrata, da mihi virtutem contra hostes tuos*, præmisisset ante ejus Simulacrum; ipsa Mater benignissimè se se illi inclinare non est dedignata: & in hodiernum diem inclinato capite conspicitur perseverare.

6. En! Vidimus jam (quamvis brevibus) Beatissimam Virginem Mariam sinè originalis culpæ noxa conceptam: modò superest, ut nos peccatorum sordibus totos inquin-

quinatos ad purissimæ hujus Virgini-
 nis pedes prosternamus, & per eam
 culparum nostrarum omnium veni-
 am obtestemur, precemurvè, ut o-
 pe misericordiæ ejus à peccato simus
 semper liberi, & à peccandi peri-
 culis securi. Quod, ut eveniat, can-
 dido exopto corde. Amen.

Sermo III. pro eadem Vigilia.

*De qua natus est JESUS, qui voca-
 tur Christus. Matth. i. 16.*

1. **P**OSTquam primus ille generis
 humani Parens Adamus sto-
 lam justitiæ per prævaricationem di-
 vini mandati morsu pomi de ligno
 vetito amisisset; futurum erat, ut is
 unà nobiscum omnibus sub tartarea
 potestate æternùm gemuisset. Ve-
 rùm

rūm misericordissimus DEUS, cui
proprium misereri semper, & parce-
re, cogitavit super nos cogitationes
pacis, & non afflictionis uti inquit
 Domini Propheta Jer. 29. 11. Cogi-
 tavit, & decrevit Unigenitum suum
 mundo Redemptorem dare. Unde
 S. Joannes admirabundus exclamat:
Sic DEUS dilexit mundum, ut Fili-
um suum unigenitum daret. Joann.
 3. 16. Tam sanctam Sobolem, sancta
 nonnisi viscera suscipere debent. E-
 quidem si agnum jugulare non sunt
 ausi Machabæi in ara, quam hostiæ
 gentium profanârunt: & DEI A-
 gnus potuitnè concipi, ubi Levia-
 than lusit, & scelus illusit! Si Judas
 Machabæus (1. Machab. 4. 44.)
 indecens judicavit, ut altare illud
 DEO deserviret, quod falsis dijs
 con-

consecratum erat! quô pactô fieri potuit, ut ille uterus, qui aliquando mancipium fuerat orci, concepisset, genuissetquè illum, qui est castissimus Sponsus animarum sanctarum, & cujus pulchritudinem sol, & luna mirantur. Maria circumdedit Virum; Maria castis visceribus concepit, & peperit Salvatorem mundi, utpote ipsa sinè originalis culpæ noxa concepta, & mundo data, uti patebit ex dicendis. A. M. D. G.

2. Certum, & indubitatum est voluisse Omnipotentissimum DEUM, Sanctissimam Matrem suam eripere ab opprobrio, & infamia illa, quòd duntaxat non haberetur, ut adultera, propter hocquè constituisse, ut priusquam conciperet de Spiritu S. Josepho fuisset desponsata: nè dicere auderent profligatæ facis.

facis Hebræi, eam ex adulterio concepisse. Satiùs enimverò putari permisit Dominus (ut rectè advertit Præsul Mediolanensis D. Ambrosius homil. super Matth.) de suo ortu, quàm de Virginis pudore dubitari, & potius voluit, ut Judæi cogitarent, ipsum esse filium Joseph fabri lignarij, uti defactò supposuerunt, cùm ei convitij loco id improperabant dicentes: *Nonnè hic est faber filius Mariæ* Marc. 6. 3. quàm, ut existimarent, & crederent, purissimam Matrem suam adulteram fuisse. *Nec putavit* (ait memoratus Doctor) *ortus sui fidem Matris iniurijs astruendam.*

3. Ast majus opprobrium, & magis contra honorem Sanctissimæ Virginis Mariæ fuisset, si ipsi quoque tempore peccatum originale prædomina-

minatum fuisset, & orci princeps in illam potestatem quamquam habuisset, fuissetquè filia iræ, & vindictæ, ac condemnationis æternæ, quæ omnia plus erant, quàm falsis Hebræorum testimonijs injustè, falsoquè infamari. Atque adeò si DEUS propter honorem maternitatis eam præservavit ab opprobrio, & falsa calumnia adulterij; quis eam dicet tali speciali privilegio non præservatam ab originali peccato fuisse. Hinc Doctus Nierembergius de am. erga B. V. c. 9. egregiè admodum, & sapienter: *Juxta communem Patrum sententiam, (inquit) primus Adam Christum Dominum præfiguravit; Eva verò B. Virginem. Sicut ergo terra, ex qua productus erat Adam, nulli unquam maledictioni obnoxia fuerat: ita & B. Virgo, ex qua*

qua secundus Adam prodijt, nulli origini peccati maledicto subiacerat.

4. Quod si verò Sancta Mater Ecclesia profiteatur, DEUM honoris gratiâ intuitu maternitatis præservâsse ejus corpus à vermium corruptione, longè profectò majus opprobrium fore animam culpa infici originali, quàm corpus corruptione oneris involvi. unicus non agnoscit cæcus. Eatenus Regius Paraphrastes Psal. 45. 6. *Adiuvabit eam* (inquit) *DEUS manè diluculo.* Ubi alia versio habet: *Adiuvabit eam DEUS in ortu auroræ*, per quod significare vult Beatissimam Virginem Mariam nec mortaliter, nec venialiter, nec originaliter peccâsse, sed, ut purissimam auroram conceptam in mundum prodijisse, in mundo vixisse.

5. Et verò: Non enim unô modo so-

dō solent Medici curare Regem,
 & hominem plebeum, sed alio Re-
 gem, & alio populum communem;
 Regi enim priusquam olfaciat infir-
 mitatem pharmaca præservativa adhi-
 bere solent, nè nimirum infirmetur;
 aut populum communem nusquam
 curant antequam ægrotet, & ple-
 rumquē in octavo gradu. Omnes,
 & singulos filios, & filias Adæ mise-
 ricordissimus DEUS curavit, post-
 quam in peccati ægritudinem pro-
 labi fuerunt: Sacratissimam verò
 Virginem, quippe, cū eam crea-
 verit, ut Regina cæli suaquē fieret
 Mater, ipsam curavit suis divinis,
 & locupletissimis gratijs præservan-
 do. Ad hunc sensum loquens Spiritus
 Sanctus cum Ecclesia inquit: *Si-
 cut turris David collum tuum, que
 edificata est cum propugnaculis* Cant.

4. 4. Atque adeò collum Ecclesiæ est purissima Virgo Maria; equidē quemadmodum in corpore humano est collum post caput, quod altiorē sibi vendicat locum: pari modo loquendo in Sancta Ecclesia post caput, quod est Christus Salvator noster Sanctissima Virgo altius præ singulis eminet creaturis: & quemadmodum collum est via veluti, per quam influenza capitis in corpus fluunt, & humores corporis in caput ascendunt; ita pientissima hæc Regina, & Mater misericordiæ est mediatrix, & advocata per quam orationes Ecclesiæ ascendunt ad cæleste caput, quod est Christus, & per eam divini favores velut ros in terram descendunt, & sparguntur. Istud autem collum est admodum turris illius Davidis, quæ ædificata fuit

fuit propugnaculis vallata: etenim Sanctissima Virgo in sua sacratissima conceptione ædificata est cum gratijs, & divinis, atquè altissimis donis, atquè ita fuit præservata ab illa labe originali. Quare ad nostrum propositum rectè Rupertus l. 2. de vict. DEI c. 16. Stetit (inquit) quidem draco ante mulierem; serpens namquè insidiabatur, nè fieret, quod proposuerat DEUS. At DEUS propositi sui victoriam in potestate habens, mysteriò à seculis absconditò Immaculatam iam sibi Matrem delegerat. Cui adstipulatur Richardus à S. Victore l. 1. in Cant. dicens: Virgo tenebrarum principibus semper fuerat terribilis; ut ad eam accedere non præsumperint.

6. O! mi DEUS si impius filius haberetur qui potestate habita-

con-

condendi gravissimam legem; matrem annumeraret vulgo. Si in Ægypto sola terra Sacerdotalis (Gen. 47.) fuit immunis ab omni tributo. Si (inquam) indecens iudicavit DEUS in tabulis (Ex. 34. 1.) licet summô artificiô reparatis legis præcepta, & verba sua scribere, quomodo in Maria Verbum suum scripsisset, si prius nevum habuisset? Cujus patrociniô, ut à vinculis peccatorum nostrorum quantocyus eximamur, & perfectâ filiorum DEI libertate donemur, jam nunc eandem per immaculatæ conceptionis prærogativam devotissimè obtestemur, repetamusquè: *Sancta Maria succurre miseris, iuva pusillanimes, refove flebiles, seantiant tuum iuvamen, quicunque celebrant tuam sanctam conceptionem. Amen.*

Sermo

Sermo I pro Vigilia Purificationis Beatissimæ Mariæ Virginis.

Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundum legem Moysi, tulerunt JESUM in Jerusalem, ut sisterent eum Domino. Luc. 2. 22.

1. **Q**uanta Beatissima Virgo Maria per quadraginta dies in stabulo illo Bethleemi degens, quæque materna erga parvulum, illumque primò genitum DEI Filium Jesulum exhibuerit officia, nullus effari scit, & valet. Quòd verò tantæ Majestati inserviendi nacta sit felicitatem, tantò perfusa fuerat animi solatiò, ut rerum mundanarum prorsus oblita, quadraginta dies, duxerit pro u-

no. His éffluxis vadit Jerosolymam; sistit Neo-Natum Domino; offert pro illo par columbarum, munus duntaxat pauperculis statutum, & ut Sacerdos pro sui oret emundatione, enixè precatur. O Virgo amantissima quorsum hæc? Utiquè tu totius mundi es Advocata? Utiquè per te accessus nobis panditur ad omnes promerendas, & recipiendas gratias? Utiquè tu es *tota pulchra, & macula non est in te?* Cant. 4. 7. Utiquè tu es pura opere, sermone, cogitatione, purificationis legi minimè subiecta? *Utquid ergo Sacerdotum prece, quid purificationis tibi opus est?* (quærit Bernardus serm. 3 de Purif.) Vere, ò Beata Virgo, verè non habes causam, nec tibi opus est purificatione, sed nonquid filio tuo opus erat circumcisione? Esto inter
 muli-

*mulieres tamquam una earum, nam
 & filius tuus sic est in numero peccatorum.* Maria Regina cæli, Mater
 DEI humilimè semper de se sentiebat,
 & Religiosus, magnus apud homines
 gestiet apparere? Non, si ea altiùs
 menti, & cordi impresserit, quæ subse-
 quo adducam discursu.
 A. M. D. G.

2. Omnium nostrum (ut bene supponitur) quique genus vitæ Religiosæ amplexi sumus non alia fuit intentio in primordijs conversi-
 onis, quã, velle nos ab abas (ut ajunt) amplecti ulnis, quæ mundus novit habere exosa; fugere verò quibus ille potissimum laudes suas texere consuevit: atque adeò velle nos semper parvos, & nunquam magnos coram alijs corde, & opere reputare. Et cur non & defacto? Utiquè sumus
 disci-

discipuli illius, qui adeò semetipsum
exinanivit; ut omnibus, & in omni-
bus, volo dicere, omni hominum
forti finè delectu, & omnibus inju-
rijs, calumnijs, tormentis, & cruci-
atibus se subjecerit absquè ulla ex-
ceptione, exemplumquè dedit no-
bis, ut quemadmodum ille fecit, ita
& nos facere debemus.

3. Et verò: utiquè appropin-
quante jam jam illius sacratissima
Passione nullum penè genus homi-
num fuit, quod augendis ejus cru-
ciatibus, calumnijs & tormentis
quampiam operam non subministrâs-
set. Mos, & consuetudo legem po-
suêre, quòd in capitali illa animad-
versione uni duntaxat alterivè admi-
nistro permitatur reo manus infer-
re; ast quis non videt in Christi
Passione quemlibet pro libitu, &
arbi-

arbitrio illum posse affligere? Sit
 Dux an miles; sit Judæus, sit gen-
 tilis; sit sacerdos, sit laicus; sit Do-
 minus, sit servus; sit dives, sit pau-
 per; sit juvenis, sit senex; sit vir, sit
 fœmina, nîl officit: omnis aditum
 liberum habet, singuli habent pote-
 statem, ut suum crucient conditorẽ;
 quod ipsum testatus est Salvator
 cohorti illi ex omni hominum sorte
 conflata, quæ ad capiendum illum
 confluit: *Hæc est (inquiens) hora*
vestra, & potestas tenebrarum. Luc.
 22. 53. Tamquam diceret: Illa est
 hæcce hora, quâ indultum est terræ,
 & inferni abyssò, hominibus, & dæ-
 monibus, ut confluant, conjurentq̃;
 in perniciem, & mortem meam.

4. Porro in singulis omnibus-
 quẽ se subjecit: nullum enimverò
 adin-

adinventum est pœnarum, dolorũ,
 acerbissimum, & tormentorum genus,
 cui se Salvator noster non subje-
 cisset. Subjecit se namquẽ dolori-
 bus internis, tristitiæ, tædij, timoris,
 & agonix tam acerbæ, ut hæc illi
 sanguineum planè expresserit sudo-
 rem. Subjecit se doloribus exter-
 nis in corpore, nulla, nè minima qui-
 dem parte à singulari suo cruciatu
 immuni, quorum acerbitas ex cir-
 cumstantijs maximum sumpsit in-
 crementum: & quidem primò ob
 delicatam ipsius complexionem,
 quæ, quemadmodum fuerat Spiritûs
 S. operâ ex Virginis intaminatæ san-
 guine peroptimè efformata, ita quo-
 quẽ ad singulos perquam erat tene-
 ra doloris sensus. Secundò ob con-
 tinuitatem tormentorum: cum
 nè momentum quidem quietis
 ipsi

ipsi fuerit relictum ab exordio passionis usque ad finem. Tertiò ob multitudinem, & diversitatem tormentorum: ingeniosa enim, & industriosa lictorum crudelitas semper nova excogitavit, quæ inter fuerat spinea illa corona, aut ordinaria recenti exasperavit furore: adeò, ut nisi amantissimus hic Salvator noster Divina virtute fuisset confortatus ad trabale illud lignum bajulandũ, vel soli verberum tempestati cecidisset, adeoque sub illa animam exhalasset.

5. Subjecit se demum illis, quæ in fama fuit perpeffus *cũ sceleratis reputatus* Isa. 53. 12. Utiquè fuit seductor populi, potator vini, impostor, & blasphemus sceleratorum judiciò declaratus, Barabæ sedicioso mitissimus Agnus postpositus, latroni.

tronibus comparatus. Subjecit se,
 quæ concernunt honorem mille o-
 probrijs, ludibrijs subsanationibus,
 & execrationibus impetitus: à via
 enimverò contemptûs ejus adverfa-
 rij ad horrorem, & execrationem
 usquè profilierunt: hinc optimè de
 illo vaticinatus est Domini Pro-
 pheta Thren. 3. 30. *Saturabitur*
opprobrijs.

6. Subjecit se tandem quan-
 tum ad animam miserrimo illi sta-
 tui derelictionis, in quo non solum
 à singulis hominibus etiam charissi-
 mis discipulis, quorum alij in disper-
 sionem acti sunt, alij prodiderunt,
 alij negaverunt, & nesciisse se ho-
 minem etiam juramentô affirmave-
 runt; ast quoquè in extremis crude-
 lissimæ mortis angustijs dolorum
 inter cruciatus, & opprobria ab ipso
 suo

suo Patre Cælesti in amarissima desolatione fuit derelictus. Hinc in sequentia prorumpit lamenta: *DEUS meus, DEUS meus, utquid dereliquisti me!* Matth 27. 46.

7. Amplectamur proin Dilectissimi exemplò Salvatoris nostri, Matrisquè ejus Sanctissimæ humilitatem verè virtutum omnium, & omnigenæ felicitatis fundamentum. *Magnus esse vis à minimo incipe,* inquit Orator Hyponensis, cui ad stipulatur Præsul Constantinopolitanus D. Chrysostomus orat. de humilit. tom. 5. dicens: *Nisi banc (humilitatem intelligit) prius fundamenti vice ieceris, omnia abs te frustra superstruuntur, nihil est enim in nostris rectè factis, quod sine ea stare possit.* Notat Pierius 27. hieroglyph. purpuram pisciculum, qui ascendit
ad re-

ad regium ornamentum, in imo quæ-
 ri pelagi debere, ubi unicè reperi-
 tur. Pulchra sanè humilitas, & præ
 purpuris pretiosa de qua S. Ludovi-
 cus Episcopus Tolosanus ita habet:
Nihil tam gratum DEO, quàm si
vite meritò magni, humilitate sumus
infimi. Cùm tantò quis DEO sit pre-
tiosior, quanto propter eum sibi est
vilior. Laudat quoquè Sponsus Cæ-
 lestis Cant. 7. 1. Sponsam à gressibus
 inquiring: *Quàm pulchri sunt gressus*
tui in calceamentis filia principis, tam-
 quam nihil aliud pulchrum adinve-
 niretur præ pedibus humilitatis. His
 in pedibus consistimus securè, gradi-
 mur & ascendimus feliciter, & illius
 possessionem hæreditatis, ac gloriæ
 fortunatissimè adimus æviternæ.
 Quod, ut eveniat, candido exopto
 corde. Amen.

Sermo

Sermo II. pro eadem Vigilia.

Ut darent hostiam secundum quod dictum est in lege Domini, par turturum, aut duos pullos columbarum. Luc. 2. 24.

I. **A**dmirandam Virginis Beatissimæ paupertatem nullus est, qui prædicet sufficienter; quia in tam nobili Virgine, & Matre DEI maxima fuit, uti advertere licet jam ex sponso ejus fabro, jam ex præangusta ejus domuncula hæreditaria successione sibi obventa, jam ex stabulo Bethléemitico. Modicum id, quod habuit, amore sui Filij mox reliquit domunculam duntaxat pauperulam unà cum supellectili, quando ei

dō ei de nocte surgendum fuit, &
 repente migrandum in Ægyptum.
 Nullas etiam opes concupivit, quas
 cū a filij potentia mille modis im-
 petrare, & mille etiam titulis habe-
 re posset, respuit, contempsit. No-
 vit perbellē eum ex aqua posse fa-
 cere vinum, & quidem excellentis-
 simum; copiam piscium capere in-
 gentem; thesauros incomparabiles
 comparare, nihil attamen uspiam ta-
 le poposcit. Dona trium Regum
 magnifica vel non admisit integrē,
 sed delibavit tantū ob mysterium;
 vel admissa mox pauperibus distri-
 buit, ut vult Cherub Marianus D.
 Joannes Bonaventura in vita Christi.
 In Ægypto inter, ignotos, hostiles,
 & gentiles quantam, putatis, passa
 est paupertatem per anos septem,
 cū nihil in eam attulerit secum.

In

In purificatione pro filio, non phaleras aureas plenas coronatis, aut munus pauperum, pullos duos turturū offert. O nostra tempora deploranda! Quis est, qui in tanto amore habeat paupertatem? Mittamus inter alios, nobis, utpote olim voto solemni jurata, apprimē cordi erit vel ex illis, quæ ulteriori adducam discursu. A. M. D. G.

2. Paupertas, quam profitemur Religiosi, non ab hominibus est excogitata, sed illata mundo simul cum Evangelio salutis. Et verò: Joannes Præcursor Domini, & primus prædicator Evangelij, ipse dimissis omnibus, factus est incola deserti, contentus locustis, & melle silvestri pro cibo, & ciliciō de pilis camelorū pro vestimento prædicans regnum DEI, & succlamans: *Qui*
habet

habet duas tunicas, det non habenti.
Et qui habet escas similiter faciat.
 Luc. 3. 11. Post dictum venit in terras Filius DEI, non, ut delicijs perfruat, sed, ut paupertatem lectionetur; fatetur enim de illo alius Domini Evangelista dicens: *Vulpes foras habent; Et volucres celi nidos: filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet,* Matth. 8. 20. illeque prædicans, quæ, & quanta sint illa gaudia æternæ felicitatis subjunxit: *Qui non renunciat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus.* Luc. 14. 33. Post ascensionem ihujus in cælum missus est Spiritus S. visibiliter in specie flammarum, & adeò accendit corda credentium, ut testetur Pagina sacra Actor. 2. 44. omnes fuisse pariter, & habuisse omnia pro usu communi, possessiones, & sub-

& substantias vendidisse, & divisisse
 illas prout cuiq; opus erat. Ad hæc
 duces illi satoresquæ fidei intonant
 constanter, & sinè vel modica inter-
 polatione: *Ecce nos reliquimus omnia,*
& secuti sumus te. Matth. 19. 27.

3. Nequæ verò audeat quispiã
 supponere hoc genus vitæ in San-
 ctam Ecclesiam, sinè certa illaquæ
 cumulatiflima sponsione Divinæ il-
 lius Nemesis introductum: equidẽ
 Magister ille Cælestis interrogatus
 ab Apostolis quam mercedem re-
 cepturi forent pro eo, quod omni-
 bus renunciassent, illico respondit:
Amen dico vobis: nemo est, qui reli-
querit domum, aut fratres, aut soro-
res, aut patrem, aut matrem, aut filios,
aut agros, propter me, & propter E-
vangelium, qui non accipiat centies
tantum nunc in tempore hoc, domos,

L & fra-

Et fratres, Et sorores, Et matres, Et
filios, Et agros, - - Et in seculo futu-
ro vitam eternam. Marc. 10. 29 30.

4. Atque adeò qui suis amore
Christi nuncium remittunt; possi-
debunt hæc singula ad usum, non
ad opes, aut quandam proprietatem
possessionis; Alit, ut his debitè utan-
tur, abundantissimè per flumen illius
charitatis; ita Spiritu S. ordinante,
qui unus omnium corda tangit, re-
git, manifestat ad unum quodque
membrum corporis mystici instru-
untur non aliter, imò & longè per-
fectius, ac unus spiritus vitalis singu-
lorum membrorum vires, opes, effi-
cia convertit in usum, partium reli-
quarum corporis ejusdem quantum
unaquæq; earum sibi vendicat, &
neq; plus quidquam requirit adsci-
tarum.

5. Non

5. Non est quidem hic sensus ille, tamquam deberent accipere centum domos pro una, aut verò centum agros pro uno, vel centum matres pro una; hoc enim veritas illa æterna minimè dicit, ast asseverat centies tantum domos, agros, fratres scilicet accipiunt, id est, centies tantum emolumenti, utilitatis, ac beneficij derivat in illos ex domibus, & agris alienis, ex fratribus, ex sororibus, matribusquè non suis, quantum ex suis trahere potuissent. Singularum namquè domorum janua eis patent, omnium eis agri afferunt fructus, singuliquè piam sectantes vitam officijs suis longè plus quam paternis, aut maternis, aut fraternis, ijs nusquam defunt. His accedit, quòd habeant cunctos fidei comparticipes pro fratribus ac si eadem vi-

scera eos foras fudissent, quemadmodum sunt per una viscera unius JESU Christi, ejusdemquè Spiritus S. nova creatura in DEO. Nacti sunt præterea omnes, quique regendi, instruendiq; in Ecclesia munia obcunt, tum pro venerandis, colendisquè patribus tamquam illis vitam dedissent, quemadmodum & dederunt, intelligendo, quâ dei formes efficimur, Evangelicam vitam. Eatenus Doctor ille Gentium Paulus sinè rubore Epist. 1. ad Corinthios cap. 4. v. 15. intonat dicens: *Si decem millia pedagogorum habeatis in Christo, sed non multos patres. Nam in Christo JESU per Evangelium ego vos genui.* Singuli deniquè quibuscunquè illi quodpiam augmentum gratiæ Evangelicæ contulerunt, veluti proprios filios complectuntur, prout

prout patet ex illo, ubi memoratus
 Doctor Gentium Epist. 4. v. 19 Ga-
 latis scribit: *Filioli mei, quos iterum
 parturio, donec formetur Christus in
 vobis.*

6. Amemus igitur Dilectissimi
 professam olim paupertatem, diliga-
 mus eam tamquam matrem nostram
 locupletissimam, & fiet quòd illà
 ditati, thesauros nobis comparabi-
 mus æviternos. Amen.

Sermo III. pro eadem Vigilia.

Secundùm quod dictum est in lege.

Lucæ 2. 24.

1. **P**ER quadraginta annos, quibus
 populus DEI ambulavit per
 desertum, non fuerunt ruptæ, nequè
 attri-

attritæ vestes eorum. Ita nos quam-
 diu in hac vita fuerimus commora-
 ti, vestes animæ, virtutes duntaxat,
 sanas, integras, ac mundas conser-
 vare debemus. Hæ animæ vestes
 sunt contrariæ corporis vestimentis.
 Enimverò vestimenta corporis quan-
 tō magis usui sunt, & quō magis
 portantur, eō magis consumuntur,
 & conteruntur; & si per humum tra-
 huntur, omnino destruuntur. Ast ve-
 stes animæ, quantō magis usui sunt,
 tantō apparent illustriores. Hæ ve-
 stes in quo splendidiore uspiam fu-
 ère, si non in illa, quam sibi splendor
 æternus in Matrem elegit ab æterno.
 Et quamvis splendidissimè fuerit illis
 ornata; allaboravit attamen nihilo-
 minus per omnimodam legis Divi-
 næ observantiam, tantō magis dies,
 in dies clarere. Minimè indigebat
 puri-

purificatione, ut tamen satisfaciatur legi, cui subiecta non erat, sistitur in templo tamquam re ipsa purificanda. Atque adeò, quicumquè nostrum cupit, & desiderat tali animæ apparatu splendere, minimum jota legis professæ observet est necesse. Ad quod antidotò succurram dicendis.
A. M. D. G.

2. Lex professæ cùm totum Religionis respiciat corpus, æquè caput, ac totam membrorum compagem sustentat, ita, ut sinè unanimi, & ordinata ejus observantia, dissimulari totum necesse sit. Super quo extat S. Concilij Trid. oraculum sic sonans sess. 25. cap. 1. *Sacra Synodus præcipit, ut omnes Regulares ad Regulæ, quam professi sunt, præscriptum, vitam instituant, & componant, atquè imprimis quæ ad suæ perfectionis, seu*
pro-

professionis perfectionem, aut obedientie, paupertatis, & castitatis, ac si quæ alia sunt alicuius Regule, & Ordinis particularia vota, & præcepta ad eorum respectivè essentiam, necnon ad communem vitam, victum, & vestitum, conservanda pertinentia, fideliter observent.

3. Revera magna impietatis nota, ac periculi prorsus plena, licentiaré se in illis quæ DEO sunt olim jure jurando litata, equidem super hoc timendum horrendum illud: *Impius, cum in profundum venerit, contemnet.* Minima à dissipato spiritu nonnulla censentur, sed audiat de minimis loquens Magnus Pater Augustinus: *In minimis esse fidelem magnum est.* Utiquè etiam pro paleis in jure Canonico habentur additiones ad

nes ad decretum Gratiani, & tamen
merentur sui observantiam, pari mo-
do quæ putantur paleæ observatio-
nes, Gratiani, seu liberi sub gratia
constituti custodire nitantur, ut u-
nusquisque audire mereatur: *Quia
in modico fuisti fidelis, supra multa te
constituam.*

4. Nequè verò natura (Pli-
nio teste) magis, quàm in minimis
tota est. Artium item magnificentia
nuspiam gloriosior apparet, quàm
in parvis operibus remonstrata, ita
quoquè Regularis vitæ structura, eò
perfectior apparebit, si illa etiam,
quæ deformitatem peccati non por-
tant, aut ornamento ejus serviunt,
& perfectioni, ad eandem quoquè
studiosè, coaptentur. Sinè dubio
addent candorem structuræ vitæ Re-
gularis, ac observantem cælo can-
dida-

didabunt. Jejunia indispensabiliter observata addent splendorem, præservabitq; eam à ruinis diligens sensuum portaria, modestia duntaxat in incessu, statu, & habitu deportata. Avertent tempestates hujus structuræ vitæ Regularis nocivas silentia exactè custodita, divitem reddent cura boni communis, disciplinæ, cellæ solitudo, inclinationes, aliæquæ ordinariæ, & extraordinariæ mortificationes fideliter adimpletæ: sinè his autem informem, ruinosam, squalidam, oculis externorum exosam, ac planè miseram fore dictam structuram, ita, ut illius supremus Architectus lamentari cogatur cum Propheta: *Confregisti iugum meum, dirupisti vincula, dixisti non serviam.* Jerem. 2. 20.

5. Certè ferventes mundi fervi ad

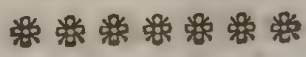
vi ad apicem legem illius observant
 adeò quidem, quòd in minimis quo-
 què eidem studeant complacere;
 servi etiam DEI modica spernentes
 paulatim decident. Quod ipsum
 D. Legislator Augustinus dolenter
 commemorans subinfert: *Testis est*
DEUS super animam meam, ex quo
DEO servire, capi, quomodò difficile
expertus sum meliora in ijs, qui in
Monasterijs spernendo modica cecide-
runt. Quod quantò Religioni, imò
 Ecclesiæ insipidum sit, notat Baro-
 nius sequentibus verbis: *Nihil infe-*
stius in suis membris Ecclesia patitur,
quàm Religiosos à paternis institutis
deficientes: Eatenus Cassiani admi-
 niculò fultus sentio expedire pluri-
 mum juxta propositum, quod libere
 quidem electum est, summò studiò,
 & diligentia ad operis perfectionem
 perve-

pervenire arrepti festinare, & nequaquam à fine olim gutturi svavi discedere perfectionis.

6. Proinde colligenda fragmenta etiam (quæ nempe forte dicuntur quandoquæ non obligare) nè pereant. Utiquè minuta auri haud permittit pessumire à sua, artifex lima! Et quis jam hæc quibus æterna promereri possunt negligentia dabit! Nullus hoc cum D. Chrysostomo approbabit. Enimverò quemadmodum opes corporis accumulatur, cum compertum sit illarum, nè minimum quidem negligere, amatores; perinde de spiritualibus divitijs sentiendum. Nequè stipulanti dabit, dicere: hoc non esse præcepti stricti; illud neutiquam obligare; aliud non esse in usu. Etenim de his cum Domino disputare, dedecet.

Christianum, quidni Religiosos.

7. Tenenda est quoque firmâ memoriâ & illa D. Legislatoris cautio: *Nè per oblivionem aliquid negligatis.* Adeoque quidquid textus canonis, seu Regulæ habet; quidquid est præceptorum DEI; statutorum Majorum, exactè, & inviolabiliter observandum. Et ut verbis Principis Apostolorum (2. Petr. 3. 17. & 18.) loquar, præsentiquè dictioni finem imponam: *Vos igitur Fratres hæc præscientes. custodite: nè insipientium more traducti excidatis à propria firmitate: crescite verò in gratia, & in cognitione Domini nostri, & Salvatoris JESU Christi. Ipsi gloria & nunc, & in diem eternitatis. Amen.*

Sermo

Sermo I. pro Vigilia An-
nunciationis Beatissi-
mæ Mariæ Virginis.

Missus est Angelus Gabriël à DEO.

LUC. I. 26.

1. **Q**uorsum hæc legatio cælestis?
quorsum fortitudo DEI Ga-
briël Angelus mittitur? quid anun-
ciare debet? ad quem mittitur?
Missus est Angelus Gabriël à DEO.
Mittitur de cælo à DEO in terrige-
narum lachrymabilem vallem, in
civitatem David, Filij DEI Incar-
nationem; hominis è compeditus
peccatorum liberationem, nunciatu-
rus. O solatium! O gaudium! quia
peccatum suum jam tandem aliquan-
do accipiet finem. *Missus est.* Mitti-
tur hicce, Genius cælestis ad Virgi-
nem

nem illam, quæ fuit Virgo corpore,
 & mente; moribus, & verecundia;
 oraculô, & mysterio; ab originali
 labe præservata; ab æterno sinè di-
 spendio clauſtri virginalis in Matrem
 DEI electa; ex progenie David
 prognata; Maria nuncupata. Et ne-
 què hicce Nuncius divinus suo mu-
 nere frustratur. Ut enim reponit so-
 boles hæc sanctissima: *Ecce ancilla*
Domini, fiat mihi secundum verbum
tuum, illicò gratiâ repleta Spiritus
 S. fætu Divino gravidatur. *Exultet*
modò Sanctus (ajit Leo Papa in Na-
 tali Domini) *quia propinquat ad*
palmam; gaudeat peccator, *quia invi-*
tatur ad veniam: animetur Gentilis,
quia vocatur ad vitam. DEI namquè
Filius, secundum plenitudinem tem-
 poris, quam divini consilij inscrutabi-
 lis altitudo disposuit, reconciliandam

Autho-

*Authori suo, naturam generis assum-
psit humani, ut inventor mortis dia-
bolus, per ipsam, quam vicerat, vin-
teretur. O mors, ero mors tua! mor-
sus tuus ero inferne! Non erit, in-
quam, talis mors, quæ non vincere-
tur vitâ æternâ, vitâ, inquam illâ,
quæ de se dicit apud Fvangelistam
Joann. ii. 25. Ego sum vita: infernus,
cujus fores non referarentur clavi.
David, quæ aperit, & nemo claudit;
claudit, & nemo aperit: Verbum e-
nim æternum Sanctam facundat Pa-
rentem. Fiat mihi secundum verbum
tuum.*

2. Pectora in Christo Dilectis-
simi! consensus Mariæ legationi Ga-
briëlis, facit Mariam DEI Matrê;
& inde felix unâ nobiscum; felicio-
ribus: etenim si inspirationes divi-
nas, quæ sunt nuncij ad nos cælitus
missi,

missi, secundum omnem earum virtutis plenitudinem, & extensionem reciperemus, magnos profectò in perfectione profectus faceremus. Inspirationes namquè divinæ faciunt possiores virtutum, quod plurimum a Religiosis desideratur, uti patebit ex dicendis. A. M. D. G.

3. Non sufficere Virum Religiosum uno, alterovè virtutis splendore eminere, aut omnibus virtutibus debere esse ornatum S. Chrysostomus hom. 10. in Matth. affirmat. Et rectè: Anima enim verò Religiosa est illa sponsa, cui assistendum est Christo Sponso, circumdata varietate Psal. 44. 10. hoc est: non solo debet esse nitida vestita charitatis fulgore; non solo niveo castitatis candore; non solo pulleo paupertatis colore; non solo obedientiæ virore,

M sed,

sed, ut vult D. Amadæus hom. 2. omni virtutum lapide pretioso, ita, ut nulla virtutis, nulla meriti gemma, nulla prorsus eximia perfectionis margarita desit ejus ornamento.

4. Atque adeò, ut ex communi ad particulare faciamus digressum, operimentum obedientiæ, aliæquæ qualitates Religiosos, milites duntaxat Christi ornantes adsint oportet: præfata enim obedientiæ virtus D. Legislatore Augustino asseverante sola tenet palmam, quemadmodum sola inobedientia adinvenit olim pœnam: securus est obediens de palma, si gradus à Lacteo Doctore D. Bernardo præscriptos tenuerit, videlicet: si libenter, simpliciter, hilariter, velociter, viriliter, humiliter, indefinenter viam mandatorû
DEI

DEI incedit. Fidelis obediens (sensu est laudati Bernardi) ignorat singulas moras, crastinum habet exosum, nescit tarditatem prævenit mandantem, accomodat aures auditui, linguam voci, manus operi, pedes itineri, & sic se totum intra colligit, ut mandato satisfaciat imperantibus. Eatenus fugienda omnis resistencia, seu quælibet obedientiæ renitentia. Pestiferum malum, nullus est, quem lateat, illud fore scaturiginem omnium malorum. Adhuc namquæ in Paradiso commissam inobedientiam, omnis generis miseriarum humano generi impendentium causam fuisse eorum lugemus. Prætereo silentiô particularia inobedientium, aliunde nota, exempla horrenda, ast recomendo timendam esse in Paradiso Religionis, quæ Paradi-

sum amisit caelestem ; atque adeo quemadmodum meritoriam obedientiam ambabus, ut ajunt, ulnis amplectendam, ita perniciosam inobedientiam cane pejùs, & angue ingemino fugiendam.

5. Porro ad desideratum culmen perfectionis venit, commendandum humilitatis decus. Certè finè hac vix aliqua virtus sanctitatis documenta præfert, hancquè ad perfectionem Religiosam ita fore necessariam indicavit Magister Christus, ut primus ejusdem Author, Professor, & Doctor esse non erubuerit: dicit enim apud suum Evangelistam Matt. II. 29. *Discite à me quia mitis sum, & humilis corde*, illamquè ut fundamentum reliquarum virtutum posuit teste D. Chrysostomo hom. 15. super Christi hæc verba
scri-

Scribente: Quasi fundamentum quod-
 dam forte, atque munitum hanc pri-
 mam collocavit, siquidem unusquis-
 que humilitate supposita tutissimè cun-
 cta superponit ædificans: hanc subductâ
 etiamsi ad ipsum usque cælum conver-
 sationis sublimitate pervenias, simul
 omnia subtrahuntur, atque in finem
 pessimum relabuntur; nam sive ora-
 tionem, sive ieiunia, sive misericordi-
 am, sive pudicitiam, sive aliud quid
 bonorum absq; humilitate congreges,
 statim cuncta diffuunt. Nihil est in
 nostris rectefactis, quod absque ea
 consistere possit, sed sive temperan-
 tiam dixeris, sive virginitatem, sive
 pecuniarum contemptum, sive quid
 vis tandem, omnia impura, detestan-
 da, & execranda sunt si animi humi-
 litas desit, qui verò hoc fundamentum
 rectè iecerit, in quantum voluerit,
 alti-

altitudinem structuræ excitabit. Humilitas enim (addit S. Bonaventura) est omnis nostræ virtutis, & operationis fortificativa, & omnis spiritalis roboris augmentativa, quia ponit omnes virtutes nostras, ac operationes super solidum fundamentum. Ad hanc nos cohortans S. Bernardus in sequentia prorumpit; Dilectissimi perseverate in disciplina, quã suscepistis, & per humilitatem ad sublimitatem ascendatis, quia hæc est via, & non alia præter ipsam; qui aliter vadit, cadit potius, quàm ascendit, quia sola est humilitas, quæ exaltat, sola, quæ ducit ad vitam

6. Nequè verò prætermittenda est modestia, sed exteriori quoquè apparentia remonstranda: hæc equidem humili cordi stipulatam quemadmodum semel dedit, ita ei sem-

semper assistit; in oculis demissis, in depressis supercilijs, in sermone moderato, in manibus compositis, in incessu simplici, toto demum corpore ad modestiæ leges composito, ita, ut species corporis sit simulacrū mentis, figuraquē probitatis.

7. Adimplenda quoquē venit conditio, nè sicut servi dutaxat sub lege, ut meminit S. Augustinus in Regula, sed sicut liberi sub gratia constituti jurata olim exequamur; adimpleamus. Proin libertas, seu voluntas bona, & obsequi nata, adhibenda; quia hæc valorem, pretium, & æstimationem actibus nostris inserit: eatenus contra prudentiam (sensus est Senecæ) agit, qui obsequium, & officium externa solum facie peragit; etenim DEUS de cordibus non de manibus facta metit,

acce-

acceptatquè cordata vecordia sper-
nens.

8. Revera liberam, & propen-
sam voluntatem in actibus exigit à
nobis Christus, quemadmodumquè
illam habuit promptam, dum nos
vocavit, & invitavit, ita illæsam,
quamvis sit absolutus ejusdem Do-
minus conservat, arbitrioquè nostro
relinquit, ut si perfecti esse velimus,
liberè professâ promissâ adimplea-
mus. Hinc evidens signum, & insi-
gnis erit effectus devotionis nostræ,
si liberè, id est, non quia adstricti
mandatis; adacti Regulâ; ligati Con-
stitutionibus, sed promptis animis
servaverimus juratâ legē, custodive-
rimus statuta, æmulat què fuerimus
charismata meliora, ac si in cumulan-
da perfectione Religiosa adimpleve-
rimus id, quod in construendo tēplo
Salo-

Salomonis adimpletum fuit. Utiquè
 nulla ibi fuit violentia, imò cautum,
 nè malleus, securis, & omne ferra-
 mentum audiretur. 3. Reg. 6. 7.
 Nulla fuit necessitas brachiorum
 robustorum, aut violentiæ fabrilis;
 nulla machinarum attractio; nulla
 scalprorum incisio, vel tonsio, aut
 stridula politio, ast teste Theodore-
 to speciali providentia DEI dispo-
 situm fuit, quòd reperti fuerint lapi-
 des suapte nati, qui absquè ferro, &
 sinè omni arte aptè inter se conjun-
 gebantur: sic in Religiosa arte ad
 construendam vitæ spiritualis fabri-
 cam, errigendumvè in nobis tem-
 plum vivum DEI viventis conferre
 vires nostras debemus, ut absquè
 renitentia; repugnantia; contentio-
 ne; murmuratione, aliaquè quacun-
 què

què demum violentia; ast liberrima
expeditaquè voluntate singula no-
stri status; nostræ professionis, no-
stræquè spiritualitatis operemur; per-
agamus. Quod, ut eveniat, det no-
bis gratiam ille, qui vivit in æter-
num. Amen.

Sermo II. pro eadem Vigilia.

*Et ingressus Angelus ad eam dixit:
Ave gratia plena Dominus tecum;
Benedicta tu in mulieribus. Luc.
1. 28.*

1. **D**um faustissimum Virginis Ma-
riæ cum Angelo colloquium
exhilarat mentem; erigendæ quo-
què aures ad illam infaustam vir-
ginis Evæ cum callido serpente ser-
moci-

mocinationem. Et verò: uterq; enim
 habet quandam similitudinem con-
 gressus; ast totò cælò, totò infernò
 disparem. Et hìc, & ibi concursus,
 utrobiquè discursus inter se discre-
 pantes; quia iste generat perditio-
 nem, hic gignit salutem. Eva cir-
 cumforanea in paradiso collocata
 vix de viro sumpta jam circumcur-
 fat: Maria solitaria in templo DEI
 posita, desponsata viro, sed non co-
 habitans ei, nequè cognoscens vi-
 rum, sola in penetrabilibus sedet;
 verbum DEI & audit, & custodit.
 Et Eva mulier, & Maria mulier, sed
 ista rebellis DEO, incurrit maledi-
 ctionem, hæc mandatis optempe-
 rans supernis non solùm nuncupari,
 sed & re ipsa inter mulieres meruit
 esse benedicta. Eva in paradiso vo-
 luptatis fructum omnigenum feren-
 te po-

te posita marcida; Maria in Domo Nazareth paupercula, florida situata. Eva compita oberrans publici platearum vagabunda depræhensa in plateis civitatatis palliô spoliatur, Maria in secreto reclusa benedictionibus cumulatur. O felix solitudo, quem non beas! O infelix publicum, quem non perdis! O felix solitudo, quomodo non amanda! O infelix publicum qua ratione non vitandû! Vitaberis à nobis Religiosis vel ex illis motivis, quæ subsequo adducam discursu. A. M. D. G.

2. Plurimum vitæ Religiosæ candori detrimenti, & in via perfectionis impedimenti adferre, negotijs publicis, ac mundi, qui totus est in maligno positus, Religiosos se immiscere, abundè tum sacrorum voluminum, tum Sanctorum PP.

pagi-

paginae indicant rei hujus momentum. Enimverò quemadmodū Prædicator veritatis, & Doctor Gentium Paulus 2. Timoth. 2. 4 affirmat: *Nemo militans DEO implicat se negotijs sæcularibus: ut ei placeat, cui se probavit.* Et teste D. Jacobo cap. 1 v. 27. *Religio munda, & immaculata apud DEUM, & Patrem hæc est --- immaculatum se custodire ab hoc seculo.*

3. Revera impossibile dixerim nos ad perfectionis aditum, nè dicam culmen pertingere, animumquè nostrum illi plenè conjungere, in quo princeps hujus mundi non habet quidquam, quamdiu mundi negotijs, & publici sæcularis desiderijs animi nostri penetralia patuerint vel per rimas quidem. Quantumcunque enim Religiosus observans
sit,

fit, si attamen negotijs sæcularibus, conversationibusquè se dedat, & sæculi consuetudinibus irretiat, in via disciplinæ Regularis, ac monasticæ observantiæ retardabitur, & tepescet adeò, ut amore cultus Divini, exercitationumquè spiritualium extincto, instar frænô carentis ad nihilum aliud, nisi ad excursus, & discursus anhelet.

4. O nostri temporis corruptellam! frequentantur urbes, arces, & castella pro consuetudine; per ædes forensium discurritur pro libitu; familiaris, & quotidiana cum exteris conversatio in præmialem urbanitatem exaltata est, negotiorum sæcularium tractandorum quæpiam peritia in virtutes monasticas est elevata: dumquæ hæc singula titulô, & colore virtutum aguntur, Religiosa solitu-

solitudo patitur; vera sanctitas è cordibus nostris propulsatur, Regularis observantia enervatur, ut mirum non sit, cur vestitûs vanitas; morum sæcularitas; verborum pro-cacitas; mentalium orationum, aliorumquè divinorum nausea; votorum juratorum naufragium plerosquè corripuère.

5. Nequè verò ad rem asstruitur, quod à nonnullis amatoribus sæcularis publici in medium adfer-tur, alia duntaxat nunc tempora fore, longequè dissita diversavè ab illis, quæ Religionis nascentis initiô fluuère, consequenter accomodati-vâ nunc opus esse, quâ per frequen-tem cum sæculo familiaritatem a-micos nobis devincamus, ac in temporalibus proficiamus: non, in-quam,

quam, hæc ad rem asstruuntur; etenim Dalmata ille purpuratus D. Hieronymus in cap 5 Matth. luculenter inquit: *In promissis veritatis nemo dubitet, sit homo, qui esse debet, & mox addentur ei omnia, propter quem facta sunt omnia.* Et Psalmographus Psal. 36, 25 fatetur dicens: *Non vidi iustum decredictum, nec semen eius quærens panem.*

6. Atque adeò hæc non sunt dicta pro primævis illis tantummodo temporibus, ast pro præsentibus quoq; & futuris usque ad consummationem sæculorum.

7. Quòd si verò tam necessarium sit nobis cum sæculo vinculū fodalitatis, quare, amabo, laudatus Paulus Rom. 12. 2. acclamat: *Nolite conformari huic sæculo;* quare Iacobus cap. 4. v. 4. inquit: *Amicicia huius*

huius mundi, inimica est DEUS quare ipsa æterna veritas, Doctor, Ductor, & Magister noster Christus JESUS tam severè comminatur his, qui consolationes suas in publico mundi venantur, apud suum Evangelistam Luc. cap. 6. v. 24. *Væ vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram.* Ubi alia versio habet: *Væ vobis, qui habetis consolationem vestram in hoc mundo.* Dicat quisquæ demum, si fas est, hæc superioribus solummodò temporibus dicta fuisse, & non præsentibus; nisi forte dicere velit, sæcula illa prisca maligniora modernis fuisse, eorumque conversationem Religiosæ Professioni, seu perfectioni nocivam magis fuisse, quàm modernorum.

8. Eapropter Dilectissimi à temporalium, & sæcularis publici desi-

N' - - - deri-

deriorum societate abstracti delectatione cælestium in interiora rapiamur. Simus imitatores Patrum nostrorum, qui contemptis sæcularibus dies, noctesquè in precibus ducebant deprimentes seipsos, ut à DEO exaltari mererentur. Tumultus mundi relinquamus, qui mundo mortui per vitæ Monasticæ Professionem capimus vivere Christo. Abstrahamus nos à sæculo, & elongemus; fugiamus egressum è Monasterio absquè necessitate: sinamus conversari hos, quibus ex officio, vel potius necessitate agere cum sæculo incumbit; nos verò jugibus apud DEUM precibus in penetralibus solitudinis instantes eosdem fulciamus, nè, cùm in turbine versari, nostriquè causâ periculum subire co-

re coguntur, corruant. Quod aver-
tat ille, qui suos optimè novit cu-
stodire. Amen.

Sermo III. pro eadem Vigilia.

*Ecce concipies in utero, & paries fi-
lium, & vocabis nomen eius JE-
SUM. Luc. i. 31.*

I. **Q**uod olim vaticinia Prophe-
tarum prædixerunt; quod San-
cti Patres à sæculis exoptaverunt,
modò Myſterium Incarnationis Fi-
lij DEI jam executioni datur, Bea-
tiſſima Maria Virgo Verbi Thean-
drici; Verbi Divini Mater renenci-
atur; declaratur. *Ecce concipies, &c.*
Pater illæ æternus ſolus in ſuo ſinu
Filium ſuum è propria ſubſtantia

generat in æternitate : atque adeò Verbum Patrem habet absquè matre ; Maria sola eundem Filium in gremio suo è sua propria substantia in tempore concipit ; sicquè Verbū in generatione temporali Matrem habet sinè patre. Pater æternus solus illum ita generat, ut nemo hujus gloriæ habeat partem ; ast & Maria sola illum in modum Filium suum concipit, ut sponsum habeat Spiritum Sanctum, qui operam suam ad hujus Filij conceptionem contulit, quin attamen ejus fieret pater. Pater æternus perfectiones suas infinitas intuendo generat Filium suum, & propterea generat infinitè perfectum, sicut ipse est, sibi què in omnibus æqualem : è contrario, quia Maria hunc ipsum Filiū in tempore concipit vilitatem, & nihi-

nihilum suum intuendo: *Quia respexit humilitatem ancillæ suæ.* Luc. 1. 48. eapropter DEUM concipit humilem; DEUM omnibus suis excellentijs limitatum. O DEUS infinitæ Majestatis, & bonitatis, quò tuus erga nos processit amor, ut sacco mortalitatis nostræ circumdareris! O quantum solatium inde haurimus, cum te videamus nostræ substantiæ assumere formam; nostræ miseræ socium, & amatorem! Verè igitur dignum, & justum est, ut nos quoquè pro possibilitate nostra te amemus, prouti stimulo erunt dicenda. A. M. D. G.

2. Nihil nobis magis inculcare satagit Sanctus Legislatoꝛ noster Augustinus, quàm DEI amorem, & vel ideò suam Regulam ab hoc, tamquam basi, & fundamento omnis
perfe-

perfectiōnis orditur dicens: *Ante omnia fratres charissimi diligatur DEUS.* Ante omnia; quia *hoc est primum, & maximum mandatum.* Matth. 22. 38. Ante omnia; *quoniam ipse prior dilexit nos.* 1. Joann. 4. 19. Ante omnia; quia *DEUS charitas est, & qui manet in charitate in DEO manet.* ibid. 7. 16. Cū enim verò juxta Doctoris Angelici doctrinam 2. 2. qu. 184. ar. 1. in Corp. perfectio principaliter consistat in amore DEI, idcirco ad zelum verum primò, & ante omnia; ac ad DEI amorem nos commoneri, stimulariquè, ac perpetuò in eo sollicitos reddi oportebat.

3. Amare porro DEUM, est velle illi, & procurare omne bonum, quia dignus est propter bonitatem suam infinitam. Quod ipsum experimur in amore amici, quem diligimus:

mus: huic enim non solum per affectum optamus omne bonum, verum actu ipso, & effectu etiam quod boni possumus facimus, & præstamus secundum illud tritum: probatio dilectionis exhibitio est operis.

4. Bonum autem DEI est duplex, internum duntaxat, quod DEUS in se habet, & quod in seipso beatus est, omnes videlicet ejus intrinsecæ perfectiones. Aliud bonum est externum, & continet omnia, quæ ad gloriam DEI promovendâ spectant. Bona, quæ in se ipso DEUS habet, illi procurare haud valeamus, illis enim essentialiter carere nequit, solum proinde de illis gaudemus, & actibus complacentiæ in illis delectamur, qui alioquin amor affectuosus à schola Asceseologiæ appellari consuevit. Et quamvis in
se per-

se perfectior videatur, plusquē quietis utpote à tumultu remotior, in se contineat, plus tamen congruit statui Beatorum, quàm viatorum.

5. Amor itaque viatorum proprius, & ad quem nos adhortatur S. Pater Augustinus, est ille, quò DEO bonum externæ gloriæ procurare velimus, & in eo consistit, ut ex amore priori, quò DEUM diligimus in se ipso, & propter se ipsū, velimus, & moveamur effectivè, & efficaciter ad procurandam ejus gloriā, quatenus bonum quoddam ejus est.

6. Posuit in eo exemplū Christus DEI Filius, qui esto nūspiam à DEI cogitatione, & contemplatione cessaret, indefessò tamen simul divinæ Patris gloriæ studiò ferebatur, hancquē verbis, & factis procura-

curabar. Ego, inquit, *honorifico Patrem meum*. Joann. 8. 49. & ad id cunctos exhortatur dicens: *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est.* Matth. 5. 16.

7. Atque adeò bonum externum, & gloriam ejusdem procurat charitas, & dilectio DEI, in qua perfectio nostra consistit, dum procuramus, ut mandata ejus observentur. *Qui habet mandata mea, & servat ea, ille est, qui diligit me.* Joann. 14. 21. Quæ verba altius contemplanS. Legislator Augustinus illa ita ad nostrum propositum tr. 75. in Joann. exponit: *Qui habet mandata mea in memoria, & servat ea in vita; qui habet in sermonibus, & servat in operibus; qui habet audiendo, & servat*

vat faciendo; qui habet faciendo, & servat perseverando, ipse est, qui diligit me, opere enim est demonstranda dilectio, nè sit infructuosa nominis appellatio. Et verò:

8. O quanti illi sunt, qui toties repetunt: *diligo DEUM*, præcepta attamen illius minimè curant: non est hic amor DEI verus, quia cor talium longè est à DEO. Nos si verè diligimus DEUM, *non diligamus verbò, nequè lingua, sed opere, & veritate*, 1. Joann. 3. 18. maximè cùm amor DEI viam mandatorum ejus reddat homini facilem, allevietquè jugum Christi. Nihil in amore asperum, nihil durum, nihil laboriosum ait laudatus Augustinus. Cui adstipulatur Abbas Claravallensis S. Bernardus dicens: *Ubi est amor non est labor, sed sapor in eo, quod amatur;*

tur; aut non laboratur, aut labor amatur.

9. Tunc igitur gloria DEI externa dilatatur, & procuratur, dum procuramus, ut mandatâ ejus observentur, & hæc est *Charitas DEI, ut mandata ejus custodiamus.*

1. Joann. 5. 3. In hac charitate quanto plus progredimur, seu quò magis mandata ejus custodimus, ejusquè placitum in omnibus implemus, tantò amplius bonum DEI externū procuramus in nobis, tantoquè plus perfecti reddimur: qui enim *servat verbum ejus, verè in hoc charitas DEI perfecta est.* 1. Joann. 2. 5.

O Domine! da, ut amor noster erga te ita ferveat hìc temporaliter, quòd etiam non refrigeraret æviterne. Amen.

Sermo

Sermo I. pro Vigilia Visitationis Beatissimæ Virginis Mariæ.

Exurgens Maria abiit in montana cum festinatione. Luc. i. 39.

I. **P**OSTEAQUAM cælestis illa Angelorum Regina montana petijset cum festinatione, & suum homagium Elisabeth reddidisset, audi- vissetquè ab ore ejus inaudita laudū præconia, illicò humillima, & gratissima Virgo in laudes DEI prorupit dicens: *Magnificat anima mea Dominum.* Luc. i. 47. Magnus ille agnoscitur Citharædus suâ citharâ dulciter canens, & dæmones profligans harmoniaca virtute: nota quidem singulis edisseritur figura,
Davi-

Davide in cithara personante, Saulis obsessum animum princeps tenebrarum deserebat. Procertò mirares, Zabulus musicâ fugatur, & qui secundum Husæum Vatem Job. 41. 18. sagittas habet admodum paleas, & lapides fundæ tamquam stipulas spernit. Ad citharæ sonitum tremefactus recedit, & qui nulli vî cedit, harmoniâ colligatur. Claudis procertò cithara illa symbolum. Figura illa erat, hîc veritate redundat: hîc completur, impleturvè, quod ibi figurabatur. Istò canticò expellitur dæmon, Præcursor sanctificatur, puer exultat, mater prophetat. Istò, istò canticò modò cum devotè canitur crediderim meritò dæmones pessimos effugari. Hinc meritò à cunctis fidelibus hoc canticum maximè celebratur, & summa recoli-

tur

tur devotione. Fatenus Dilectissimi! exurgamus & nos cum Maria, & ascendamus in montana cum festinatione, ut digni inveniamur occidere melos, quemadmodum illa cantavit. Ast quæ anima jacet in cæno vitiorum quomodo festinabit quibus quidem eradicandis quoniam plurimum obsistat non recta ordinatione propensionum naturalium; hinc porrigam methodum illarum bene regendarum, & moderandarum dicendis. A. M. D. G.

2. Propensiones naturales ex temperamento procedentes qualitatum non quidem eradicari, attamen regi, bene dirigi, & ad bonum applicari possunt, & debent; eapropter minus prudenter quispiam allegaret, haud posse contra, talem se habere naturam, ejusmodi præditum
se tem-

se temperamentô, quodd suas quoquè
 patiatur verucas. Enimverò quam-
 vis absquè propria nota hujuscemo-
 di naturam, talequè temperamentum
 sortitus sit, haud tamen laudabile
 censetur, imò culparum omnium
 causa à schola Ascetarum asseritur,
 naturæ habenas laxare, propensio-
 nes, in fræno non tenere, & ad ob-
 sequendum rationi, & gratiæ non
 adigere; equidem temperamentum
 indifferenter se habet tam ad bonũ,
 quam ad malum, hinc ad virtutem
 non ad vitium dirigendum, soliquè,
 & unicæ nostræ perversitati adscri-
 bendum, dum illud concredimus
 malo.

3. Quod si verò sciri desidera-
 tur quô pactô unusquisquè tempe-
 ramentô suô (cujuscunquè demum
 illud generis sit) ad bonum uti, &
 ad vir-

ad virtutem qualiter illud debeat
 applicare, accommodare vè sit obli-
 gatus: aperio, quod sentio, arcanum
 pando. Et quidem: præprimis, ut
 temperamentum, seu propensio ex
 temperamento originem ducens ad
 illam virtutem inclinetur, & applicetur,
 quæ huic temperamento maxi-
 mè consentanea, conveniens, & ac-
 commodata est: deinde, ut tempe-
 ramentum, ejusquè propensio violentè
 abstrahatur ab illo vitio, in quod
 immediatè propendet, & inclinatur.
 Atque adeò melancholicus, & atræ-
 bilis haud studere debet, ut suæ
 melancholiæ frangat penitus vires,
 hoc namquè foret corvum lavare,
 sed, ut illam ab illo vitio abstrahat,
 in quod propendet, & ad virtutem
 applicet, quæ melancholiæ maximè
 conveniens esse censetur. Inde est,
 quod

quod plurimum sibi caveat oportet, ne minus ordinata quapiam sæculari, seu mundana tristitia animò deiciatur, aut aliqua pusillanimitate obrutur; in ejusmodi siquidem vitium atrabilis vel maxime propendet, at necesse, internæ animi recollectioni, & compunctioni satius studeat, rerumque cælestium meditationibus vacet, quia huic virtutum exercitationi melancholicum temperamentum adeò consonat, & deservit, ut non alteri magis.

4. Pari modo Cholericus attendere debet, ut retrahat, cohibeatque se ab omni effervescentia adversus proximum suum, in quam cholera vitiosè tendit, imò potius calore suo feratur zelo gloriæ divinæ promovendæ, divinisque obsequijs, ut illa debito cum fervore, ardore

O

obeat,

obeat, & alacritate, huic namquē virtuti ignis cholerae peroptimē famulatur.

5. Sanguineus illas, velim, observet leges, quibus necesse habet omni cura, & industria evitare dissolutionem, suiquē in res vanas diffusionem, quā sua complexio fertur, quin imò totum suum contentum, gaudium, & solatium in DEO, qui est lætitia ineffabilis, rebusquē cælestibus, quæ omnem exuperant sensum, collocet, & reponat.

6. Phlegmaticus item omnī suū, & conatu allaboret, ut otium, & accediam fugiat, quā maximē impugnetur, seque patientiā, humili de se sentire, cui apprimē phlegmaticus humor consonat, muniat, & armet.

7. Gnavi quoquē, & vivacis
genij,

genij, utatur hôc suô geniô non quidem ad vanitatem, & crepundia mundana, ast ad operum virtuosorum executionem. Ille verò, qui facilis, & flexibilis est complexionis, caveat nè se malorum ingerat societati, quorum principijs ad illa, quæ vetant præcepta divina, perducat, sed illorum, qui probatæ consentur esse virtutis utatur familiaritate, eorum quæ placita arripiat, ijsquæ obsecundet, utpote ad virtutis exercitium aptis, & natis. Animo autem duriori, vellem, duritie uteretur ad perseverantiam in propositis constantem, neutiquam autem ad obfirmandam in malo obstinationem. Idem de reliquis formari potest discursus; equidem nullum phlegma datur, quô ad aliquod adminus virtutis exercitium uti haud

queamus, dummodò illud à vitio, in quod propendet cohibeatur, frænètur.

8. Assumamus igitur Dilectissimi velut galeam omnimodam nostri ipsorum diffidentiam, utamur admodum gladij assidua, & fervente oratione, sicquè his armis præmuniti animò generosò aggrediamur propensiones, quas ex nostro temperamento habemus in vitium nobis familiare, & mediante examine particulari sedulè, & constanter prosequendo, sensim, & sensim abstinemus, & subducamus nos ab actibus vitiosis, in quos, & quales præfatæ propendent propensiones, paulatimquè, & gradatim asfessamus exercitationi illius virtutis, cui respondent dictæ propensiones; fidem unicuiquè facio, si in hoc examine fervens, & con-

constans fuerit, breve post temp^t
propensionem suam in ordine ad v
tium adeò confringet, & suæ subju-
gabit potestati, quod in futurum ad
nutum virtutis in linea sit famulam
adepturus. Quod, ut eveniat, ani-
mitus exopto. Amen.

Sermo II. pro eadem Vigilia.

Abijt in montana. Luc. I. 39.

I. **U**T primùm conceptam semper
in virtutibus exurgentem, &
ad culmina gratiarum abeuntem,
montes ingentium conscendentem
meritorum fuisse Beatissimam DEI
Genitricem, qui rectè credit, nullus
hucusquè dubitavit. Nunc attamen
specialiter exurgit, montana conscen-
dit

dit charitatis proximi motivô stimu-
lata. Charitas fecit illam exurgere;
charitas impulit ad ambulandum;
charitas deduxit in civitatem Juda
ad domum Zachariæ; charitas vo-
cem salutationis in aures Elizabeth
expressit, & infantem in utero fecit
exultare Joannem. , Zelas divinæ
gloriæ, quæ ex sanctificatione Joan-
nis debebat provenire effecit, ut
nulli parceret labori, imò cum festi-
natione quasi curreret ad opus cha-
ritatis Joanni per peccatum origi-
nale gravato exhibendum. Succu-
rit Joanni, affert recens pistum pa-
nem, panem vitæ calidum, panem
vitæ, & intellectûs. Quo pane Jo-
anni venit vita gratiæ, ut à morte
peccati originalis absolutus signa vi-
tæ ederet lætando, innovaret natu-
ram propter eum, qui est innovatu-
rus ea,

rus ea, quæ sunt super naturam. Intellectus quoquè venit ei teste S. Ambrosio in c. i. Luc. *Habebat intelligendi sensum, qui exultandi habebat affectum.* Atque adeò Mater Sanctissima Verbi Patris æterni, Joanni suam non negavit charitatem, quò pactò ostendit, ut & nos illam proximo nostro non negemus. Non negabimus, si vel illa altiùs perpendimus, quæ adducam dicendis.

A. M. D. G.

2. In persona proximi nostri Christum debemus intueri. Dicit enim ille apud suum Evangelistam Matth. 25 42. *Quamdiu fecistis uni ex fratribus meis minimis, mihi fecistis.* Is latet in hoc paupere, in hoc misero, in hoc inimico, qui tam atrox cordi inflixit vulnus; qui toties derisit, subsanavit, calumniavit, im-

prope-

properavit, ad iracundiam provocavit. In his non minus verè est, quamquam modò penitus diversò, quàm in Sanctissima Eucharistia; cum utrumquè verbò DEI æqualiter nitatur. Si vilitas, si miseria hujus illiusvè pauperis; si minus culti, urbaniquè hujus, illiusvè fratris mores pariunt quandam averſitatem, Majestas Christi, quæ hos incolit, reverentiam imprimat, & charitatem inspiret, oportet. Si injustitia, & crudelitas hujus inimici excitabilem, benignitas, & mansuetudo Christi, qui in hoc inimico degit, iracundiam comprimat, animum mitiget. *Nè putetis* (inquit Sanctus Augustinus trac. super Psalmos) *gratis esse malos in hoc mundo, & nihil boni de illis agere DEUM. Omnis*
malus

*malus aut ideò vivit, ut corrigatur,
aut ideò vivit, ut bonus per illum e-
xerceatur.*

3. Et pergit ulterius S. Legis-
lator dicens: *Utinā ergo qui nos modò
exercent, convertantur, & nobiscum
exerceantur: tamen quam diu ita
sunt, ut exercent non eos oderimus:
quia in eo, quod malus est quis eorum
utrum usque in finem perseveraturus
sit, ignoramus. Et plerumque cum
tibi videris odisse inimicum, fratrem
odisti, & nescis. Diabolus, & angeli
eius in scripturis sanctis manifestati
sunt nobis, quòd ad ignem æternum
sunt destinati. Ipsorum tantum despe-
randa est correctio, contra quos habe-
mus occultam luctam, ad quam nos lu-
ctam armat Apostolus dicens: Non
est nobis colluctatio adversus carnem,
& sanguinem: id est, non adversus
homi-*

homines, quos videtis, sed adversus principes, & potestates, & rectores mundi, tenebrarum harum.

4. Revera qui proximum, qui fratrem offendit DEUM ipsum offendisse sciat, necesse. Etenim, ait apud suum Prophetam (Zachar. 2. 8.) *Qui tangit vos, tangit pupillam oculi mei.* Itaque supremæ Majestati illi neutiquam sufficit asserere ab eo, qui fratrem egit in offensam, dicere: DEO ipsi injuriam irrogavi, aut superaddit in ipsa quoque oculi læsi pupilla, hoc est, in tenerrima parte, & impatientissima doloris. Revera non mediocre vulnus est, quod oculi infligitur pupillæ; quodlibet vulnus maximum, nec levis momenti illi affert dolorem. Ita amor ille quò Christus in suos ducitur fratres, facit, ut quodvis malum, quò tan-
gun-

guntur, non ut malum duntaxat, aut, ut maximum consideret malum, quò magis moveri videatur, quàm eò, quò id sibi metipsi obtingit.

5. O si in persona proximi nostri ipse Christus quampiam gratiam à nobis postularet, si obsequium quoddam exigeret sibi exhiberi! utiquè nullus foret, qui id ei denegaret, imò se nimis honoratum, & felicem reputaret, omniumquè gratiarum maximam censeret, habere occasionē, & commoditatem gratū quid Christo præstandi! Jam autem, si obsequium quodpiam proximo nostro Christi amore præstamus tam securi sumus nos id obsequij Christo præstare, ac esse possimus, si id ipsius Christi præstemus personæ. Soli sensus nostri, qui fallere nos possunt, in hocce rerum statu hujus nos redderent

derent securos: fides verò, quæ imponere nobis non potest, id nobis pollicetur in occasionibus, quæ nobis quotidie suppetunt abundè, charitatem erga proximum nostrum exercendi. Fateatur igitur modò quilibet, charitatem sibi minimè deesse, nisi quia fidem non habet. Heu! cui fides deest, & charitas, quis nisi ethnicus, & reprobus est!

6. Quapropter Dilectissimi! assvescamus sequi consilium Apostoli, vel potius præceptum Servatoris, quod mandat Christum intueri in proximo nostro; tum difficile nobis non accidet ei facere bene, sed longè difficilius ei malum inferre. Quam gratiam det nobis, qui etiam pro inimicis oravit: *Pater ignosce illis. Amen.*

Sermo

Sermo III. pro eadem Vigilia.

*Exurgens Maria abiit in montanā cū
festinatione. Luc. 1. 39.*

1. **H**Aud dubiè instinctum habuit
Sanctissima DEI Parens, &
Verbi in se incarnati, & Spiritus San-
cti, qui in eam supervenerat, monta-
na conscendere, Elizabetham visita-
re, Joannem salutare. Huic inspira-
tioni promptissimā obedientiā mo-
rem gessit, nequē dignitatem mater-
nitatis Divinæ in se respiciens sub-
missa humilitate ad inferiores se pro-
gressa est. Haud valebat ferre hu-
milis Filij DEI præsentiam, humi-
lis Matris DEI, ancillæ Domini
vocem superbus hostis possessor Jo-
annis; haud quiverat ille, qui effuti-
vit;

vit: *Ascendam*, Isai. '14. 14. descensum Deiparæ ad hancce demissam visitationem, & salutationem sufferre, aſt è veſtigio, ut facta eſt vox ſalutationis Mariæ in auribus Matris infantis Joannis, illicò evaſit, exceſſit, foras erupit inimicus: unde Joannes mox exultavit pondere peccati, & compedibus ſathanæ liberatus. Atque adeò Maria DEI Mater, Regina cæli, Domina mundi, humiliat ſe ad matrem hominis, ad ancillam, ſervam, & ſubditum, nobis præbens exemplum, ut noſtram ſuperbiam humilitatis virtute vincamus, frangamus, ſupprimamus vel illis, quæ ſubſequo adducam diſcurſu. A. M. D. G.

2 DEUM fore omnia, & nos non eſſe niſi purum nihil; DEUM poſſidere omnia, & nos nihil habere præter

præter miseriam, & pauperatam;
 DEUM posse omnia, & nos posse
 nihil excepto peccare, nosquæ per-
 dere, luce meridiana clariùs patet.
 Nos nihil sumus de nobis ipsis, ast
 per humilitatem nos deprimendo e-
 levamus nos ad DEUM, unimus
 nos DEO, & inde evadimus magni.
 Fateri cogimur nihil nos possidere
 ex nobis ipsis, ast per humilitatem
 unimus nos DEO, ipsequæ se nobis
 impertit & omnium bonorum nos
 participes reddit, sicquæ ditescimus,
 & omnia possidemus. Nos nihil pos-
 sumus à nobis ipsis, ast humilitas,
 quâ nos elevamus ad DEUM, Di-
 vinæ potentiæ participes nos facit,
 ut potentes evadamus, & omnia pos-
 simus juxta illud Doctoris Gentium
 Philipp. 4. 13. effatum: *Omnia pos-*
sum in eo, qui me confortat. O nihi-
 lum

lum gloriosum! O dives paupertas!
 O felix impotentia, quam in nobis
 humilitas gignit, quæ cunctarum ne-
 cessitatumstrarum suplet defectû,
 & cum quâ omnia nobis pariter ve-
 niunt bona, & innumerabilis hone-
 stas per manus illius nobis accersit-
 tur.

3. Fateor: cum humilitate vi-
 tia, & peccata cessant esse pernicio-
 sa, ast sine humilitate virtutes, &
 bona opera evadunt periculosa, imò
 & perniciofa fieri possunt. En! vide-
 amus: Publicanus miser est, & ma-
 gnus peccator, ast humilis est adeò,
 ut oculos in cælum levare, & ad
 altare accedere reformidet, atque
 causam ob illam sanctus evadit, &
 ipsiusmet DEi elogiô dignatur. Pha-
 risæus virtutes suas effert ad astra,
 cuncta sua bona opera publicam
 pro-

protrahit in lucem: si prius iustus fuerat, ubi superbit, peccator evadit, dumquē sibi applaudit, à DEO iudice æquissimo reprobatur, damnatur. Quanta non est humilitatis potentia! E scelerato efficit sanctū. Quantum non est veneni superbiæ! Ex iusto magnum in momento efficit peccatorem. *Duo homines ascenderunt in templum, ut orarent: unus Phariseus, & alter publicanus. Phariseus stans, hæc apud se orabat: DEUS gratias ago tibi, quia non sum sicut ceteri hominum: raptores, iniusti, adulteri: velut etiam hic publicanus. Jeiuno bis in Sabatho, decimas do omnium, quæ possideo. Et publicanus à longè stans nolebat nec oculos ad cælum levare: sed percutiebat pectus suum dicens: DEUS propitius esto mihi peccatori. Dico vobis de-*

*scendit hic iustificatus in domum suā
ab illo: quia omnis, qui se humiliat
exaltabitur, & qui se exaltat humili-
abitur. Luc. 18. 10. & sequ.*

4. O si pensculatiùs inspicere
vellemus! O si diligentius nobis in
memoriam revocaremus! Certè in-
veniremus nos magnopere DEO
obstrictos fore, vel ex eo, quòd sa-
lutem nostram ex humilitate nostra
pendere voluerit, & non è nostra e-
xaltatione. Et quemadmodum non
omnes ascendere, sequè evehere
possunt, ita nemo est, qui descendere,
& se deprimere non posset. Non o-
mnes grandia pro DEO præstare,
nec grande quid ad ejus gloriam
audere valent, ast nullus est, qui se
deprimere haud possit. O quàm co-
piosus est numerus eorum, qui emi-
nens quodpiam orationis donum
habe-

habere haud valent! Sed nullus est, qui se in oratione demittere, & hōc pactō multū præstare non possit, quamquam in oratione nihil præstare, exhiberequē censeatur, & videatur. Nemo semper potest omnia bona, quæ vult, agere, aut proficiū sibi reddere potest statum suum, & ob eundem coram suprema illa Majestate submisit se gerendo, bonum illud, quod non agit, supplere. Non potest semper orare, semper jejuna-
re, semper plorare, continuas vigi-
lias, vel saltem frequentes ducere, aut humiliare se semper potest, & valet. O humilitatis virtus inæsti-
mabilis margarita! via brevis, facilis, secura attamen, & tuta, modico sumptu ad magnam sanctitatis, & perfectionis felicitatem perveniendi, pertingendivē.

5. Eatenus Dilectissimi! quandoquidem humilitas via brevis est, & secura ad sanctitatem perveniendi, statuamus ab hinc eam ingredi, & petamus à DEO, cum ipsemet in ea præcesserit, ut nobis gratias, ex suo inexhausto thesauro largiatur, quibus nobis opus est ad illum sequendum. Amen.

Sermo I. pro Vigilia Assumptionis Beatissimæ Mariæ Virginis.

Porro unum est necessarium. Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Luc. 10. 42.

1. **A**ssumptionem Virginis Sacratissimæ Mariæ in illa supernæ Jeru-

Jerusalem tabernacula, consummationem fore illius sanctitatis merito dixerim. Et verò: utiquè cælestis Genius illam à tempore Mysterij Annunciationis nominat, vocatquè gratiâ plenam! Quanta igitur fuit plenitudo hujus gratiæ in momento mortis ipsius! Maria à primo conceptionis momento sublimior in gratia, ardentior in charitate fuit, quàm Seraphini, quanta ergo fuit gratia, quanta charitas in ultimo ipsius puncto! DEUS ipse, qui tot gratijs eam cumulabat, earum optimè scit mensuram. Enimverò qualia fuere incrementa hujus gratiæ per totum ejus vitæ tractum, qui ad duos, & septuaginta, ut aliqui volunt, se extendit annos! ad quem charitatis cumulum in morte non pertigit illa, quæ gratiæ, tanta fidelitate respondit,

dit, quantâ pura alia creatura haud capax est respondendo! adeo, ut singulis momentis gratiâ non solum cresceret, sed etiam geminaretur. Charitatem hujus cælestis Reginae dicere audeo tam perfectam in mortis articulo fuisse, ut omnium Sanctorum conjunctim supergressa sit charitatem, eamquè non tam mortuam fuisse ob naturæ defectionem, quàm ob vim amoris. Justi moriuntur in amore DEI, Martyres pro amore DEI, ad Mariam pertinet mori vehementiæ amoris DEI ergo. Verè præclarum exemplum! Quò fulti, ut nos accuratiùs exerceamus in eodem, adminiculò erunt dicenda. A. M. D. G.

2. Amor non tantùm amantiù corda unire, in unum conflare; aut unum quodammòdò alterum se efficere

cere consuevit: amans enim verò
 vult, ut in amatum transformetur.
Si terram amaveris (inquit D. Legislator noster Augustinus In canon.
 Joann.) *fies terra; si dilexeris cælum,*
cælum eris; si DEUM, audeo di-
cere, DEUS quoque fiet. Imò id-
 ipsum Domini Propheta Ose. 9 10.
 insinuavit dicens: *Facti sunt abomi-*
nabiles, sicut ea, quæ dilexerunt: tam-
 quam vellet dicere: quòd mutetur
 amans in objectum amoris. Hanc
 ob causam Aristoteli, amicus dicitur
 alter ego. Marsilius Ficinus in com-
 ment. ad Platon. dicit, amorem fo-
 re speculum amici, in quo sui ima-
 ginem, atque veram effigiem queat
 speculari: & si amor reciprocus sit,
 reciprocum quoque ejus effectum.
 Videndum igitur in quem scopum
 cordis

cordis nostri desideria tendant; si enim ea in DEUM ferantur, DEO jungemur, & Divinæ efficiemur participes naturæ. Quô sanè nihil dignius, nihil excellentius excogitari potest. Quantæ, quæso, nobilitatis, quantæ dignitatis est, DEO uniri? *Qui autem adheret Domino unus spiritus est.* 1. Cor. 6. 17.

3. Nequè verò unio hæc ac transformatio, est naturalis, ast supernaturalis; non enim mutatur natura unius rei in aliam, sed mutantur corda, affectus, desideria, & tota vita. Ita mater (teste Lud. Gran. de perfectione amoris DEI c. 1.) quæ impensè filium diligit, sui quodammodò oblita, id agit, quod noverit utile filio suo; flet cum flente, arridet ridenti, infirmo coinfirmatur, omnisquæ ejus cura, & cogitatio in illo,

illo, & pro illo est: adeò quidem, ut quemadmodum umbra corporis imitatur omne id, quod facit corpus, & sequitur ejus motus, atquè figuras; sic quoquè si videre nobis fas daretur duo illa corda, cerneremus quale unum est, tale alterum quoquè fore, accidentiaq; & motus, quæ in uno mutantur, in altero etiam mutari. Anima ergo, quæ taliter in DEUM amore fertur, transformatur in illum, ita, ut quidquid ille vult, & ipsa velit; & quidquid displicet DEO, animæ quoquè displiceat: quidquid ille amat, vel odit, idem & illa amet, & oderit; nec rationem habet sui, aſt ſolius DEI, ejusdemquè gloriæ promovendæ. Atque adeò in omnibus, & per omnia, est ipſi, DEO

Velle duobus idem, nolle duobus idē.

4. Mutata porro voluntate propria in voluntatem DEI, illico mutatur & vita, singulaquæ opera, quæ ab illa procedunt. Ut namquæ cum refecatur ab arbore ramus, & furculus illi inseritur, fructus, qui in illo furculo nascuntur, non jam amplius sunt naturæ illius refecati rami, aut furculi inserti: ita abscissa voluntate hominis, & illâ DEI insertâ, fructus verborum, operum, & cogitationum, quæ ab illa derivantur, non sapiunt jam ultra voluntatem hominis antiquam, aut DEI recentem, novamvè. Atque adeo quisquis avet cognoscere an cor suum unitum cordi Dilecti, cujus deliciæ sunt, esse cum filiis hominum, videat an amore in ea feratur, in quæ ille fertur; oderit, quæ illi sunt adversa; & in singulis ejus consentiat voluntati. 5. Quia

5. Quia verò unio esse haud possit præterquam inter res, quæ habent quamdam adinvicem similitudinem (ut bene observat Lud. Gran. de perfect. amoris DEI c. 10) (nequè etenim aqua potest uniri igni, aut oleo, nequè ferrum cretæ, eò, quòd hæc dissimilia sint) hinc cor DEO uniendum habeat quampiam similitudinem illius necesse, quæ quò major erit, eò etiam perfectior conjunctio erit cum DEO.

6. Trinam autem proprietatē in DEO observat Plotinus Philosophus, quas homo habere debet, si uniri desiderat DEO. Enimverò DEUS est unus, & summus, & bonus. Adeoque, inquit, qui uniri vult bono, eiquè similis effici, debet abstinere ab omnibus malis; qui summo; ab omnibus inferioribus;
qui

qui uni, à multis. Quô locô paucis
 verbis tres gradus tradit ad dictam
 necessarios unionem. Primus, & sum-
 mè necessarius est, abstinere ab o-
 mnibus rebus malis: hoc est, ab o-
 mnibus peccatis. Secundus, & per-
 fectior est, abstinere ab omnibus re-
 bus inferioribus, vilibus, & abjectis,
 tametsi malæ non sint: ut vacare
 negotijs sæcularibus, contractibus,
 commercijsquè &c. quamvis enim
 hæc illicita non sint, tamen exerci-
 tium horum vile, & abjectum, &
 servo DEI indignum, nisi fortè aut
 obedientia, aut charitas aliud postu-
 lent. Tertius est perfectissimus ab-
 stinere à multitudine occupationum,
 quamvis nec malæ sint, nec viles;
 sed bonæ, dummodò sunt superfluæ,
 hoc est, quando occupationes plu-
 res sunt, & graviores, quàm ut de-
 bili.

bilitas corporis nostri valeat ferre.

7. Eatenus Dilectissimi! Velimus DEO uniri bonos declinemus à malo. Velimus conjungi summos quæ sursum sunt quæramus, sapiamus, non quæ super terram. Velimus adhærere unico nolimus erga plurima turbari neq; in multis sint actus nostri, aut unum petamus, unum requiramus, uni intendamus, qui nobis intendit unicus Dilectus cordis nostri, ut illi unusquisque nostrum cum Sponsa illa cælesti Cant. 2. 10. dicere possit: *Dilectus meus mihi, & ego illi.* Et rursus: *Ego Dilecto meo* (ibid. 7. 10.) *& ad me conversio eius.* Quod, ut eveniat, cordiculus opto. Amen.

Sermo

Sermo II. pro eadem Vigilia.

Maria optimam partem elegit. Luc.

IO. 42.

I. **N**ullus intellectus concipere,
nulla lingua edicere valet,
quantô gaudiô perfusa sit Mater il-
la Divina primo intuitu inaccessi-
bilis claritatis divinæ, in qua velut
in speculo lucidissimo cognovit æ-
ternum DEI erga seipsam amorem,
æternamquè sui in Matrem Verbi
electionem. O quantum illud gau-
dium fuit, quod habuit ex dulcissi-
ma salutatione Filij sui! ex prædulci
osculo SS. Trinitatis! ex plenitu-
dine amoris, quô, inquantûm possi-
bile est creaturæ capere, anima ejus
impleta, corquè liquefactum in tan-
tûm

tum; ut Sanctorum multitudo ex
 ejus ardore, novo quodam incandu-
 erit fervore! ex splendore divino
 totum corpus ejus penetrante, &
 illustrante, ita, ut cælum à gloria
 ejus illustraretur, & illustretur! Glo-
 ria Mariæ respondit, respondetquè
 ipsius humilitati. Decebat, ut ea
 supra omnes creaturas eveheretur,
 quæ humillima erat inter omnes.
 Hæc æquè, ac Filius suus dici potest
 ad tam sublimem gloriam ascendis-
 se, quia in tantam se demiserat pro-
 funditatem. O profunditas quantæ
 sublimitatis es fundamentum! O de-
 missio in quam sublime fastigium e-
 vehis te diligentes. O despicientia
 sui, quantum mereris exaltari! Uti-
 nam possideas corda, & intelligen-
 tias nostras, ut te toto corde adame-
 mus vel hâc methodô, quam ulte-
 riori

rioni adducam discursu. A.M.D.G.

2. Qui gloriæ cupiditate flagrat, solidam, veramquæ gloriam quærat est necesse. Ast ubinam veram, & solidam inveniet, nisi in despicientia sui, contemptu, & depressione? Nequæ verò majus quid inveniri potest ac gloria DEI, cum sit bonum infinitum quodammodò; bonum divinum: & quemadmodum hoc, ita majus quid, nobisquæ gloriosius haud potest excogitari, quàm eam promovere. Exemplum Servatoris nostri id nobis ostendit, humilitate, suiquæ contemptu, & despicientia haud fore medium efficacius ad illam comparandam. Et verò: Nonnè illè Patris sui gloriam tunc vel maximè manifestavit, quū fuit contemptus, & despectus, tunc duntaxat, dum cælestes illi genij
cho.

choros, melosquæ duxêre: *Gloria in altissimis DEO.* Luc. 2. 14. Tunc, cum Pater æternus ostendit Filium suum, æternæ scopum fore oblectationis. *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui* Matth. 3. 17.

3. Nec dicat quis, velim, unquam nos sublimiores, & gloriosiores, ac tunc, dum propius accedimus ad originem gloriæ, & sublimitatis Ergonè Christus Homo-DEUS veræ gloriæ, & sublimitatis non est origo, fons, & scaturigo? An igitur unquam sublimiores, & gloriosiores sumus, quàm ubi propius accedimus ad ipsum? Atque adeò propiores ad ipsum haud quampiam vice accedimus, quàm ubi humiles, & humilitatis gratiâ nostri despicientiam amamus.

4. Quòd si verò perfecti, uti
 Q status

status nostræ Professionis, & Voca-
 tionis id à nobis postulat, si sancti-
 tatis, & innocentiae stollâ superindui
 exoptamus, humiles simus, oportet:
 & tunc sanè nostri contemptum, &
 despicientiâ adeò dilexerimûs, quòd
 melius unquam. Jam verò sanctitas,
 & perfectio nostra in similitudine
 cum Christo, & in cordis, animique
 cum ipso conformatione consistit.
 Hinc simul & Christiani, minùs Re-
 ligiosi esse valemus, & hac de re du-
 biò quòpiam teneri. Nequè hanc
 cum ipso conformationem possumus
 habere, si non amamus, si non æsti-
 mamus, si non magnificimus, si non
 amplectimur, quod ille amavit, æsti-
 mavit, magnificavit, & amplexus est,
 nempe humiliationem, despicientia-
 m, & contemptum. Utiquè illius
 totaquanta vita non fuit, præterquã
 perpe-

perpetuum exercitium humilitatis; præterquam continua series depressionis! An ergo ei similes, perfectique esse possumus, si eum hac in linea non imitamur! Etenim si nostri despicientia perfectionis nostræ est basis, & fundamentum, tunc amor Christi meritò est culmen ejusdem. Et nequè melius amorem nostrum ei valemus testificari, quàm si ejus amore, reclamante quamvis naturæ genio singulos, qui nobis obveniunt, patienter sufferamus contemptus, convitia, impropria, contumelias, subsanationes.

5. Fateor, quod sentio, vitam nostram, nihil præter pacem, reddere beatam: pacem verò nullò tutius, quàm depressionum, despicientiarumvè posse conciliari amore. Anima enim, cui apprimè est despi-

ciencia sui ipsius, mira semper perfruitur tranquillitate. Et nequē est aliud quidpiam, quod nostram perturbet pacē, quā aestimatio, quā alij de nobis præferunt, parva. Quod si verò nostri despicientiam amamus haudquaquam valemus commoveri, turbarique, dum habemus, quod prosequimur amore. Revera id, quod non rarò nobis molestiam parere convexit, est contemptus. Ast dum nobis despecti sumus, occasione haud parcimus, ut contemptorem non inveniamus, quo cum rixemur.

6. Quare Dilectissimi! petamus à Christo Domino per ipsius humilitatem, & contemptum, ut gratias nobis largiatur ad se sequendum, & imitandum, & nostri despicientiam saltem cum patientia toleran-

lerandam; si tantum animi non habemus, ut eam amemus. Attamen allaboremus quoque, ut eam super aurum, & topazion diligamus, & merebimur respici æviterne. Amen.

Sermo III. pro eadem Vigilia.

Maria optimam partem elegit. Luc.

IO. 42.

I. **Q**uòd Mater DEI Beatissima Maria Virgo hodie cælum ascendit, quòd ad dexteram Filij sui sit collocata, ut hominum in se susciperet patrociniū, factum fore ambiguitate caret. Verebaris (sensus est Bernardi) ad Patrem accedere: dedit tibi Filium suum mediatorem; sed forsan etiam Filij Majestas,

jestas, quia DEUS est, te terret;
 dedit Matrem suam post Filium;
 mediatricem: accede igitur confi-
 denter ad hunc gratiæ, & miseri-
 cordiæ Thronum: subinde citius au-
 dieris, dum Matrem accedis, quàm
 si illicò accedas Filium; non, quòd
 ea plus, quàm ipse potestatis habeat,
 & misericordiæ; siquidem quidquid
 illa habet, ab illo habet: ast quòd
 Filius, tametsi misericors, simul quo-
 què justus, tametsi Servator noster
 est, tamen Judex quoquè sit. Si pri-
 mum nobis inspirat confidentiæ sen-
 sum, alterum nobis imprimit timo-
 ris. Ast in Maria nihil est, nisi mise-
 ricordia, nihil, nisi tenerrimus amor.
 Itaque quantumcunquè miseri, &
 peccatores sumus, accedamus ad
 Mariam non tantùm sinè timore,
 sed etiam cum confidentia certum
 habe-

habentes nos intercessione ejus fore felices, uti patebit ex dicendis.

A. M. D. G.

2. Efficacissima ac magni valoris, cælestis, & purissimæ Virginis Mariæ, pro parte miserorum peccatorum, coram divino conspectu intercessio, omni dubio caret, si vel exemplum, quod nobis Romanorū subministrant fasti, accuratius expendatur. Et vero: cū enim Romulus Romanæ Urbis fundator, Urbem illam inclytam, & opulentissimam sinè sodalitate mulierum cæpisset ædificare, decrevit populis finitimis Sabinis duntaxat, convivium fraudulentum celebrando præparare. Cūquē singuli mediæ accumberent mensæ: Hem! Romani vim, & violentiam attentantes virgines Sabinorum agressi, Romam introeuntes
cum

ipsis matrimonium contraxerunt, ex illisque filios susceperunt. Quâ injuriâ Sabini perculsi, & laceffiti, dies post paucos manu armata contra Romanos affuxerunt, qui singuli ad invicem crudelissimum, & sanguinolentum prælium inierunt.

3. Cùm igitur tantus conflictus attentatus fuisset, & mulieres Sabinæ ex muris Civitatis contemplatæ fuissent sat magnam occisorum stragem, accipientes, portantesvè in ulnis parvulos suos ipsa Urbe exierunt, ac in medio utriusquè exercitus collocatæ facies ad Sabinos verterentes eis dicebat: O Sabini! cesset obsecramus prælium hoc cruentum. Enimverò si Romanos interficitis, profectò generos vestros, & filiarum vestrarum viros, & parentes interficitis nepotum vestrorum. Rursum
ad Ro-

ad Romanos orationem suam convertentes, ipsos hunc in modum alloquebantur: Extinguatur; obsecramus, O Romani, incendium iræ vestræ; si enimvero interficitis Sabinos, avos filiorum vestrorum, & parentes interemitis uxorum vestrarum.

4. Dictæ tantam efficaciam habuēræ rationes, ut projectis armis parte ab utraqûe, sese adinvicē amplexati sunt sibi paulò contravenientes. Quò fædere inito, ex populis Sabinorum, & Romanorum factus est populus unus, hoc duntaxat discrimine interveniente, quòd uterquè eorum signa, & stemmata observare volebat.

5. Stemma Romanorum erant quædam aquilæ in campo ceruleo: Stemma verò Sabinorum erant quatuor

tuor illæ literæ: S. P. Q. R. Quidā autem ex Romanis prudens, ac differtissimus vir, de hac re in Senatu verba faciens dixit: Ne propter hoc ulla habeatur dissensio, aut differentia: nam si Sabini per illas quatuor literas rem unam significare volunt, Romani aliam per easdem quatuor literas longè diversam significabunt. Sabini per illas quatuor literas stemma quoddam magnum, ac superbum significare volunt: duntaxat, Sabinis populis quis resistet? Romani verò per easdemmet respondebunt: Senatus, populusquè Romanus.

6. Hæc singula divino successui DEUM inter & homines possumus applicare. Enimverò bella erant perpetua creatorem inter, & creaturas: homines namquè DEUM adversus suum vitij, ac sceleribus præliabantur

bantur; at DEUS ipse de hominibus vindictam sumebat illos sciverè, ac cum maximo puniens rigore. Videns autem hoc Sacratissima Virgo Maria, sese inter Patrem æternum, & homines cum puerò JESU in ulnis posuit gestatò dicens: Placetur, obsecro, & mitigetur æternæ DEUS ira tua: etenim si homines interficis, parentes meos quidem, sed & unigeniti tui Filij, interficis temporales. Et vos, o peccatores! nè ultra progrediamini cum superbia vestra; arma projicite culparum vestrarum, nec ampliùs bellum DEO vestro, & Sponso inferatis Hæ rationes hujus cælestis Reginæ tantam efficaciam habent, ut omnia placent, & ad pacem, atquè concordiam redigant cuncta.

7. Quòd si DEUS per illas
qua-

quatuor literas vult significare: Sanctus, potens, qui regnat: nos per eas literas dicemus (liquidem tu, o Domine! habes officium Salvatoris) Salva populum tuum (per Mariam) quem redemisti. Atque adeò id, quod DEUS per illas literas significat, nos invitat ad hoc, ut ipsum diligamus, & reverentia timore vereamur, atque ei maxima promptitudine obediamus. Quod autem nos per illas significamus, DEUM (si ita dici potest) obligat, ut nobis remedium adhibeat, favorem præstet, atque incunctis necessitatibus auxilietur per Mariam.

8. En modo! *quisquis te intelligis* (verba sunt Bernardi hom. 2. super Missus est) *in huius sæculi profusio magis inter procellas, & tempestates fluctuare, quam per terram ambulare.*

bulare: nè avertas oculos à fulgore huius, si non vis obrui procellis. Si insurgant venti tentationum, si incurras scopulos tribulationum, respice stellam, voca Mariam. Si iactaris superbie undis, si detractionis, si emulationis, respice stellam, voca Mariam. Si iracundia, aut avaritia, aut carnis illecebra naviculam concusserit mentis, respice ad Mariam. Si criminum immanitate turbatus, conscientie feditate confusus, iudicij horrore perterritus, barathrò incipias absorberi iustitiæ, desperationis abyssò, cogita Mariam. In periculis, in angustijs, in rebus dubijs Mariam cogita, Mariam invoca. Non recedat ab ore, non recedat à corde, Quot ut impetres eius orationis suffragium, non deseras conversationis exemplum.

O ergo!

O ergo! Sancta Maria succurre miseris, juva pusillanimes, refove flebiles, ora pro populo, interveni pro Clero, intercede pro tuis clientibus, sentiant tuum juvamen, qui tuam celebrant solemnissimam Assumptionem. Amen.

Sermo I. pro Vigilia Nativitatis Beatissimæ Mariæ Virginis.

Liber generationis JESU Christi.
Matth. I. I.

I. **N**ON origo quidē Mariæ (hanc enim ipsi quoquē Evangelistæ silentiō prætereunt) sed nostra renascentia in Natalitio Mariæ nobis pendanda venit magna cum animi lætitia, gaudio, & hilaritate. Et verò: pro-

rò: prodit in mundum è costa viri
 formata Eva, & mox ad primam il-
 lius comparitionem prope fit regnū
 Asmodæi, ad Mariæ primam conce-
 ptionem, primumquè ingressum, &
 ortum in mundum, prope fit, imò
 adest regnum DEI. Propter Evam
 peccatum, propter Mariam gratia
 regnavit in genere humano. Per E-
 vam væ mundo à scandalis, per Ma-
 riam Ave mundo à gratijs. Illa væ
 attulit homini, hæc ab homine abstu-
 lit væ. Eva luctus mundi, Maria
 gaudium universi. Eva mater mortis,
 perditrix gratiæ, perditionis incen-
 trix; Maria genitrix vitæ, inventrix
 gratiæ, salutis reparatrix. Atque adeò
 nascente hac Sacratissima Sobole
 cælesti Virgine Maria, omnes cum
 illa nati sumus DEO, & cælo. Pa-
 tebit hoc vel ex illis, quæ ulteriori
 addu-

adducam discursu. A. M. D. G.

2. Quamvis iniquitas nata sit ex matre Eva, non habuit tamen patrem Adamum, sed potius principem laci inferioris asmodæum; hinc qui volebat hanc prolem superare, & devincere, necesse fuit ipsius patris prius confringere phalanges. Non habuit attamen mundus per tanta millia annorum hominem talem, qui pectus tam crudeli opposuisset tyranno, eumquæ vicisset. *Omnes enim in Adam peccaverunt.* Usquæ ordinatione Divina appromittente adhuc in paradiso, quæpiã Soboles huic superbo iniquitatis parenti debuit, habuitquæ conterere caput fastuosum. *Ipsa conteret caput tuum.* Hæc Soboles prædeterminata, ut in caput contereret iniquitatem. Et quod olim fuit tantum appro-

promissum, hoc ipsum effectus monstravit Annô 738. post ruinam Romanæ Urbis Olimpiadæ ejusdē tempore Consulū Romanorū Furnij, & Junij Sylvani, Imperij Cæsaris Augusti, in Civitate Galuæ Nazaret, ubi hæc pretiosissima Soboles Sanctissima Maria Virgo per Angelos Parentibus Joachim, & Annæ nunciata cælitus, nata est. Hæc enimverò quia sine peccato concepta, & nata est, contrivit caput patris iniquitatis, quô ipsô nos morti traditos, renasci fecit DEO, & cælo. Quemadmodum enim fortis ante adventum in mundum Mariæ, fuerat iniquitas, nosquē omnes tradidit morti per peccatum primorum parentum, ita post illius nativitatem, hanc penitus amisit, & nos mortui cælo, iterum renati sumus cælo; ha-

R

be-

bemus enim, dummodò velimus,
illud obtinendi, defacto libertatem;
atque adeò nativitas Virginis Mariæ
est nostra renascencia DEO, & cælo.

3. quæ quidem veritas quam-
vis sit seipsâ patens, cùm sit articu-
lus fidei, attamen fulcitur quoquè
testimoniò SS. PP. Ex quibus pri-
mus occurrit D. Legislator noster
Augustinus, qui serm. 10. de Sanctis
ita habet: *Hæc est flos campi, de qua
ortum est lilium convallium pretiosum,
per cuius partum mutatur natura pro-
toplastorum, deletur & culpa. Mater
generis nostri penam intulit mundo;
Genitrix Domini nostri salutem intu-
lit mundo. Auctrix peccati Eva, au-
ctrix meriti Maria. Eva occidendo
obfuit, Maria vivificando profuit.
Illa percussit, ista sanavit. Hac sola
ratione S. Epiphanius Hereticis o-
culos*

culos pungebat, dum identidem
 afferbat: verè à Maria vitam mun-
 di genitam, ut viventem gigneret,
 & fieret viventium Mater. Hanc
 quoquè propugnat veritatem & S.
 Cyrillus hom. contra Nestorium, &
 hoc quod scripsit ipso proprio san-
 guine cum vita conjuncto subscripsit:
*Per te Sancta DEI Mater, homo ipse
 ad cælum revocatur.*

4. Asserti partes tuentur non
 modò SS. Doctores, ast ipsa quo-
 què nomina Mariæ, & Evæ defen-
 dunt. Annunciando namquè San-
 ctissimæ Virgini Gabriël Archange-
 lus Filij DEI Incarnationem talem
 ad illam legationis cælestis orditur
 salutationem: *Ave Maria.* Quod
 verbum: *Ave* retrogradè lectum,
 significat: *Eva.* Ecce edocuit nos
 hicce SS. Trinitatis Emissarius Ma-

riam contrariam Evæ. Significabat Maria Evam, sed modò contrariò: ergo & qualitates, ac proprietates Mariæ fuisse necessum in proprietatibus, & qualitatibus contrarias Evæ. Et quia *oppositorum, opposita ratio habenda*: sequitur: si Eva nos occidit in anima DEO, & cælo; Mariâ nos vivificavit, & penes Nativitatem suam, renascere nos fecit DEO, & cælo. Et hoc sæpè practicatur: *Conveniunt rebus, nomina sæpè suis*. Quæadmodum magnum malum Evæ nomen notatur. *Evæ, Ab væ*. Væ toti progeniei Adæ; perditio nostra! Maria verò significat: Dominam, libertate plenam; ab hoc omni malo, prout illi penes legationem Angelus nunciando Mysterium Incarnationis uberrimè explicavit, immunem: *Ave gratiâ plena*.

§. Quod

5. Quod si verò status gratiæ principium suum acceperit ab Authore gratiæ Christo, ergo & ab illius Sanctissima Matre Virgine Maria; etenim *quod est causa causæ, est quoquè causa causati*. Si autem status gratiæ cæpit cum Maria, nullus dubito gratiam nobis natam cum illa. Si gratia nata est nobis cum Maria; ergo cum Maria nati sumus DEO, & cælo.

O salve itaquè nobis serenissima proles! gaudemus vehementer de tua Nativitate rogantes, ut quæadmodum te mediante nati sumus DEO, & cælo, ita te quoquè interveniente illi vivamus & temporaliter, & æviterne. Amen.

Sermo

Sermo II. pro eadem Vigilia.

*Jacob autem genuit Joseph virum
Mariæ, de qua natus est JESUS,
qui vocatur Christus. Matth. 1. 26.*

- I. **Q**uemadmodum Patriarchæ illi
Jacob de Josephi generatio-
ne, Josepho de conjugio Mariæ, ita
nos nobis gratulari oportet in nata-
litio ejusdem. Jacobo aggratulandū
est, quia genuit filium, qui meruit
esse Sponsus Mariæ; Josepho, quia
præ mille alijs electus est castissimi
conubij custos; nobis deniquè, quia
nobis nascitur vita. Revera vita est
Maria, quia quos amat, non patitur
perire: Vita est, quia contraria Evæ,
quæ mortem nobis in morsu pomi in-
corporavit: Vita est, quia JESUM
nobis

nobis genuit omnis vitæ authorem:
 Vita est, quia pluribus mortuis redi-
 tum obtinuit ad temporalis lucis u-
 suram, & nè æternum perirent, spa-
 tium pænitentiae impetravit: JESUM
 nobis ex austero mitem, ex severo
 misericordem, ex aspero reddidit
 lenem. Atque adeo quàm obligati
 simus Mariæ, quòd per illam JE-
 SUM habeamus misericordem, pa-
 tebit vel ex illis, quæ ulteriori addu-
 cam discursu. A. M. D. G.

2. JESUM fore Nazarenum,
 hoc est, floridum, imò ipsum florē,
 peroptimè notum. Si autem quærat
 quis undenam suam habeat dulcedi-
 nem, & odorem suavissimum? re-
 spondeo: à virga, & radice. Audia-
 mus Domini Prophetam de JESU,
 & Maria vaticinantem: *Egredietur*
virga de radice Jesse, & flos de radice
eius

eius ascendet. Isa. II. I. Ubi per virgam Mariam, per florem filium Mariæ intellexit. Ast cur tantam Regiam comparat? quare non potius Palmam, vel Cedrum, aut Olivam appellat. Magis hîc nostrum solatium attendit, ac spectat Virginis honorem: imò Virginis ampliat maiestatem. Nonne virga sinè difficultate flectitur, & inclinatur: Palmam verò, Cedrum, & Olivam citiùs franges, ac flectes. Virga sic flectitur, & inclinatur, ut simul inclinet & fructum. Cui asserto pulchrè, ut assolet, alludit Cherub Marianus D. Bonaventura in spec. c. 13. dicens: *Si hunc florem habere desideras, virgam floris precibus flectas: si flos est nimis altus divinitate; virga tamen est flexibilis pietate.*

3. Placet hîc meminisse virgæ illius,

illius, quæ de petra mcl, & oleum
 elicuit de saxo, uti innuit canticum
 Ductoris Iſraëlis Moyſis Deut. 32.
 13. Hacce de petra, tamquam ubere
 mellis non poſtremum quid apud
 Doctorem Gentium reperitur, vel
 rarius apud Rabbinos, quorum me-
 minit Haymo in c. 10. 1 Cor. Apo-
 ſtolus Paulus ibi v. 4. inquit: *Bibe-
 bant autem de ſpiritali, conſequentē*
eos, petra. Syrus legit: *Bibebant de*
petra, quæ cum ipsis veniebat. Hinc
 bino in loco Tertullianus de bapti-
 ſmo c. 9. & adverſus Marcionem l.
 3. c. 5. S. quoquē Ambroſius in Pſal.
 38. & l. 3. c. 1. de Sacramentis: ſub-
 infert dicens: *Non immobilis petra,*
quæ Chriſtum ſequebatur. Aſt pa-
 trō quō, & cur ſequebatur? Rabbini
 reponunt, Mariam ſororem Moyſi,
 petram

petram ad pectus suum tamquam monile appensum gestasse. Placet Rabbīnorum assertum.

4. Petra Christus est, quem admodum loc. cit. Apostolus inquit, ex qua profluunt aquæ cælum, & terram irrigantes; hanc autem petrā Maria Christi Mater ad pectus suum gestavit, juxta quod habetur Cant. 1. 12. *Inter ubera mea commorabitur*, sicquē emollivit, ut nulla durities remaneret, effecta quē sit oleo mollior, & dulcior melle.

5. O Pectora Religiosa! si sitim pati non vultis, si misericordiam cupitis experiri, Mariam honorate, Mariam invocate, nec DEUM petræ instar rigidum vobis fore existimate. Qualis Mater, talis Filius: uterquē oleo levior, dulcior melle. Quod ipsum quoquē sentit peculiaris Ma-

ris Mariæ cultor S. Bernardus, dū
 ferm. 10. de Nativit. Domini in hæc
 verba prorumpit: *Dulcis Dominus,
 dulcis Domina; quia ille Dominus
 meus, misericordia mea: hæc Domina
 mea misericordiæ porta.* Felix, terquè,
 quaterquè fortunata, & optata porta,
 quæ pandit ingressum non minus ju-
 stis, quàm peccatoribus detestan-
 tibus peccata.

6. Nequè verò ausos fuisse in-
 trare stabulum Bethlehemi tres illos
 Reges possum dicere, nisi ibi fuisset
 cum divino pusione etiam Mater.
 Et hic est sensus Lactei Doctoris,
 qui ferm. 2. de B. V. ita habet: *Ma-
 gi non sinè Maria, Matre eius, puerū
 invenerunt, ausim dicere, nec inven-
 turos.* Quod prudenter potest ex il-
 lo devotæ animæ suspirio conjectu-
 rari, quæ Cant. 8. 1. inquit: *Quis
 mihi*

*mibi det te fratrem meum fugentem
ubera matris meæ, ut inveniam te fo-
ris, & deosculer te, & iam me nemo
despiciat! Foris extra tribunal, extra
thronum, extra regiam, in brachijs,
in sinu, ad ubera Matris, cujus lac
magis te mansvescit, ac dulcorat,
quàm Pauli decollati lactifluus cru-
or in carnificis tunicam incidens il-
lum mansvescecit, & dulcorarit.
Audiamus Chrysoftomum apud Me-
taphrastum dicentem: *Animam illius
barbari supra modum dulciorem red-
dens, fidelem effecit.**

7. Eapropter Dilectissimi non
abeamus à Matre, quæ nobis Filiū
tam mansvetum, tamquè lenem ef-
fecit, aut sanctissimis pedibus ejus
advoluti cum Mellifluo Bernardo
serm. 2. de Adventu Domi. clame-
mus: *Copiosa caritas tua nostrorum
coope-*

cooperiat multitudinem peccatorum,
 & fecunditas gloriosa fecunditatem
 nobis conferat meritorum. Quod, ut
 eveniat, candido exopto corde. Am.

Sermo III. pro eadem Vigilia.

Libet generationis JESU Christi.

Matth. I. I.

I. **I**N nativitate Principum vehe-
 menter gaudere solemus; ast
 immeritò: hi etenim prouti alij, na-
 scuntur peccatores, ita æquè ac cæ-
 teri ad misérias condemnantur. Imò
 lachrymis suis, quas non minus,
 quàm alij homines fundunt, lætitiã,
 quâ eorum natalis honoratur dies,
 detestari videntur. Procul est ab hac
 infelicitate Nativitas Mariæ, cum
 Ma-

Maria, ut sit misera, non nascatur, quia ex eo, quo nascitur, tempore, non tantum sancta, sed & omnium sanctissima est creaturarum *Gloriosa dicta sunt de te civitas DEI.* Psal. 86. Hoc est: divina Maria. *Fundamenta eius in montibus sanctis.* Id est, ut D. Gregorius explanat: *Tu gratiâ sublimiorem te invenis sub vite tue initium, quàm sublimissimi Seraphini, quàm Sanctorum præcipui in apice sanctitatis, & glorie sue.* Hæc Virgo est ille mons, quem Propheta Domini vidit in altissimorum montium positum summitate. *Et erit mons Domus Domini in vertice montium.* Isa. 2. 2. Quanto hoc tibi honori est Sanctissima Virgo! sed & nobis quanta solatij causa! Merito revera Ecclesia canit: *Nativitas tua DEI genitrix Virgo gaudium annuntiavit*

ciavit universo mundo. Id, quod patebit ex dicendis. A. M. D. G.

2. Nativitas Virginis Beatissimæ gaudium primò annunciavit sanctis ejus Parentibus Joachimo, & Annæ, quia tanta filia nata est eis, quam nimirum didicerunt Genij cælestis nunciò futuram Messiae Matrem. Eatenus si Abraham in Isaci natali, si Anna in Samuëlis, Zachariasq; in ortu Joannis gaudiò sunt repleti, eò quòd intellexerint fore eos coram Domino magnos, tantò magis Mariæ Parentes in ortu filiae tantæ! O! quomodò non lætaretur paupercula quædam mater, quæ pareret prolem, quam nòsset futuram Episcopum, vel Cardinalē, vel Regem, aut Reginam! quæ quidem ad dignitatem Matris DEI minimè valent comparari.

3. Se-

3. Secundo: Natalis Virginis Beatissimæ gaudiô fuit Patribus in limbo detentis, quia hâc natâ nunciatus est eis dies secutura jam jam, liberationis post tam longam noctē, juxta illud, quod habetur Isa. 9. 2. *Populus, qui ambulabat intenebris, vidit lucem magnam: habitantibus in regione umbræ mortis lux orta est eis.* O! quantô nos gaudiô perfunderemur si post longam aliquam noctem v. g. 30. aut 100. annorum alicubi moras trahente sole reverteretur ad nos lux, & aurora, quos plausus, & jubila ederemus! Ast multò longior fuit nox illorum Patrum: atque adeò nemo, velim, dubitet, quin hanc diē lætissimis vocibus, & plausibus exceperint.

4. Tertio: Natalis Virginis Beatissimæ gaudium attulit Angelis in cæ.

in cælo, quia nata est eis Mater Domini illorum per quem acceperunt innumerabilia charismatum bona, illuminationem reliqua inter, perfectionem, & beatificationem; ac per quem restaurandæ erant ruinæ perfidorum angelorum. Nonnè exultavit in utero matris Joannes ad præsentiam, & adventum Matris Domini sui? quis dubitet exultasse & in cælo Angelos ad ortum Matris Domini sui? Quod si verò lætantur Ægyptij visû altè increfcere Nilô, quia nôrunt hac ratione agros fecundari, magnamquè sibi proventuram messem! tanto potiori jure lætantur Genij cælestes luce hodierna, quia vident nasci Virginem, quæ paritura erat illis Dominum suum, à quo maximis ipsi bonis partim affecti, partim affiendi, & ordines eo-

S

rum

rum redintegrandi cælumquè totum
beatis replendum erat. Quòd si ve-
rò Domino apud Lucam cap. 15 7.
attestante gaudium sit Angelis DEI
super uno peccatore pænitentiam a-
gente! quantò magis super ortu Ma-
riæ, cujus ope, & beneficio omnes
peccatores erant pænitentiam acturi,
quotquot erant acturi!

5. Quarto: Natalis Virginis
Beatissimæ gaudiò fuit ipsi DEO,
quia perfecit opus præstantissimum,
& dignum Filio suo habitaculum
extruxit. Ita enim verò lætatur arti-
fex cùm consumavit opus quodpiã
præclarum & Cedrò dignum. Atquè
eatenus DEUS, cùm perfecisset sin-
gula opera initiò creationis, vidis-
setquè cuncta, quæ fecerat esse valde
bona, requievit ab omni opere, e-
gitq; diem Sabathi festum. Atta-

men-

meni eo tempore terreno solum Adamo servo suo præparaverat habitaculum præsentem videlicet mundum. Quanto magis ergo credimus lætatum cum præparaverit Filio suo habitaculum animatum, Virginem duntaxat Mariam: Spiritus item Sanctus lætatus est in ortu Mariæ, quia invenit domum, & templum perpetuum sibi dicatum. Quemadmodum gaudet Dux occupato quopiam inexpugnabili castello. Cæteri mortalium singuli contristant subinde Spiritum Sanctum, cum vel in peccato nascantur, vel in peccatis vivant.

6. Denique Natalis Virginis Beatissimæ gaudium affert universo mundo, equidem hodie illuxit ei aurora, post ignorantie, & gentilismi tenebras longiores adducens solem Justitiæ Christum JESUM. Eapro-

pter quemadmodum aurora ægris levamen, jactatis in mari tranquillitatem, hominibus, & animalibus omnibus diem amantibus gaudiô est, ita & Nativitas Virginis Mariæ omnibus hominibus, iustis, & peccatoribus solatium, & fiduciam parit. Audiamus Salomonem Cant. 6. 9. sic de Maria modulantem: *Quæ est ista, quæ progreditur quasi aurora consurgens.* Unde Rupertus libro 6. in Cant. *Quando nata es (inquit) ô Virgo Beata, tunc vera nobis aurora surrexit, aurora prænuncia diei sempiterni; quia sicut aurora finis est præteritæ noctis, & diei sequentis initium, sic nativitas tua finis dolorum, & consolationis fuit initium, finis tristitiæ, & lætitiæ nobis extitit principium.* Et quemadmodum in aurora prodeunt aviculæ ad cantum, ita post ortum

tum Mariæ cæpit ad DEI cultum
genus mortalium exhilarari.

7. Eapropter Dilectissimi! gaudeamus & nos luce hodierna, & nequè gaudeamus tantummodò, ast gaudij quoquè hujus amplectamur fructus. Si nobis aurora illuxit, svasu Apostoli Rom. 13. 13. & 14. *Abiiciamus ergo opera tenebrarum, & induamur arma lucis, sicut in die. honestè ambulemus, non in commensationibus, & ebrietatibus, non in cubilibus, & impudicijs, non in contentione, & æmulatione, sed superinduamus Dominum JESUM Christum, sicquè induti constanter incedamus donec vitæ nostræ felicissimus advenerit*

F I N I S.

INDEX

I N D E X

Rerum Præcipuarū quæ
in hoc Opusculo conti-
nentur. Litera F. deno-
tat Foliū; Litera N. Nu-
merum.

A.

Adami peccatum quorum causa? f.
128. n. 1 hoc in nos omnes per
naturalem propagationem dif-
funditur f. 137. n. 1.

Amicitia inter Jonatham & Davidē.
f. 29. n. 6.

Amor DEI erga homines. f. 138. n. 1.
hujus conservandi media. f. 230.
n. 2. & sequ. hominis erga
DEUM. f. 197. n. 2. & sequ. re-
quirit observantiā mandato-
rum DEI. f. 202 n. 8. & 9.

Antiquitatis convivium. f. 98. n. 6.

Arca

Arca dum introducta fuit Jerofoly-
mam, qualis folemnitas? f. 76.
n. 1.

Artis opera in eodem ftatu non per-
manent femper. f. 131. n. 2.

Aſveri convivium. f. 98. n. 5.

C.

Charitas erga proximum. f. 215. n. 2.
& fequ.

Chriſtus eſt exvinculator noſter. f.
3. n. 2. Fidejuſſor. f. 6. n. 3. Me-
dicus. f. 9. n. 4. Alitor, & Pa-
ter familias. f. 12. n. 5. Servator.
f. 15. n. 6. in præſepi jacens quæ
nos docet? f. 38. n. 7. cur pau-
per natus? f. 20. n. 2. & fequ.
humilitatis exemplum. f. 149.
n. 2. & fequ.

Cithara Davidis Dæmonem fugat.
f. 204. n. 1.

Conſtantia in bono, ſvadetur à Ber-
nar-

nardo. f. 44. n. 4.
Convivium Alveri Regis. f. 98. n. 5.

D.

Despicientia sui amanda. f. 240. n.
2. & sequ.

DEUS per Filium suum misertus est
nostri. f. 4. n. 2.

Doctor quidam in Sacra Theologia
asserens Virginem Beatissimam
culpæ originali subjacuisse, mor-
te repentina punitur. f. 134. n. 4.

E.

Eucharistia Cæna magna. f. 78. n. 2.
in hac velat se Christus Domi-
nus speciebus panis. f. eod. n. 3.
pulcherrimus in hac. f. 80. n. 4.
cur post Cænam instituta? f. 89.
n. 1. cur Cæna magnâ. f. 91. n.
1. ad sanitatem animæ subtilissi-
mus cibus. f. 93. n. 2. confert
vitam

vitam æternam. f. & n eod, ac
sequ. accendit in DEUM cha-
ritatem. f. 97. n. 4. in hac à
Christo sanctissimum convivium
præparatum. f. 98. n. 5. ad hanc
non accedat peccator, nisi pæ-
nitentiâ præmissâ. f. 107. n. 2.
& sequ.

Evæ colloquium cum serpente dispar
colloquio Mariæ cum Angelo.
f. 186. n. 1. hæc contraria Ma-
riæ. f. 187. n. 1.

F.

Filij DEI amor erga homines. f. 29.
n. 6.

G.

Gaudium Mariæ in introitu ad Cæ-
lum. f. 238. n. 1.

Generatio Christi f. 195. n. 1.

Gloria Mariæ respondet ejus humi-
litati. f. 239. n. 1.

Grati-

Gratitudinis exemplum David. f. 52.

n. 1.

H.

Hadriani Imperatoris liberalitas. f. 8.

n. 3.

Hebræorum servitus dura extitit. f. 3.

n. 2.

Humilitas Mariæ super alias creaturas gloriam promeruit in cælo.

f. 239. n. 1. amplectenda. f. 180.

n. 5. f. 223. n. 2. & sequ. f. 149.

n. 2. & sequ. hujus exemplum

Beatissima f. 147. n. 1. Christus

Dominus. f. 149. n. 2. & sequ.

I.

Impatientia nostra. f. 37. n. 6.

Incarnatio Christi. f. 195. n. 1.

Inspirationes Divinæ sequendæ. f.

221. n. 1.

L.

Lex professæ custodienda. f. 167. n.

2. f. 173. n. 7. Li-

Liber qualis exponitur ab Evangelii-
sta: f. 117. n. 1.

M.

Magi singuli singula obtulerunt mu-
nera. f. 41. n. 1.

Mariæ colloquium cum Angelo di-
spar colloquio Evæ cum serpen-
te. f. 186. n. 1. hæc confregit ca-
put diaboli. f. 256. n. 2. hanc
natâ, nati sumus DEO, & cæ-
lo. f. 257. n. 2. & sequ. hæc vita
nostra. f. 262. n. 1. per hanc JE-
SUM habemus misericordem.
f. 263. n. 1 & sequ. hæc contra-
ria Evæ. f. 187. n. 1. hujus gau-
diû in introitu ad cælum. f. 238.
n. 1. ejus gloria respondet hu-
militati illius. f. 239. n. 1. illius
humilitas f. 47. n. 1 præmiatur.
f. 175 n. 1. hanc inter, & Evâ
discrimen. f. 254. n. 1. hæc in
virtu-

virtutibus exurgens. f. 206. n. 1.
hæc Mediatrix nostra. f. 245. n.
1. & sequ. hujus natalis verum
gaudiū parit f. 269. n. 1. hujus
paupertas. f. 157. n. 1. huic pec-
catum actuale, etiam veniale
imputare, foret scelus impiissi-
mum. f. 120. n. 2. huic potuit
DEUS conferre privilegium,
quod æquivaluisset justitiæ ori-
ginali. f. 121. n. 3. hæc ab origi-
nali peccato præservata. f. 120.
n. 1. & sequ. non subjacuerat
peccato Adami. f. 130. n. 1. &
sequ. f. 138. n. 1. sinè peccato o-
riginali concepta. f. 139. n. 2. &
sequ. hujus natalis gaudium an-
nunciavit ejus Parentibus. f.
271. n. 2. Patribus in limbo. f.
272. n. 3. Angelis. f. eod. n. 4.
DEO. f. 274. n. 5. universo
mundo. f. 275. n. 6.

Me-

Medici diversò modò curant suos
patientes. f. 142. n. 5.

Methodus bene regendi, & ordi-
nandi propensiones naturales.
f. 206. n. 2. & sequ.

Minima curanda. f. 67. n. 2. & sequ.
observanda. f. 168. n. 3. & sequ.

Modestia custodienda. f. 182. n. 6.

Mundus contemnendus. f. 26. n. 5.

N.

Nativitas Christi lætitiā parit. f. 1.
n. 1. quos fontes lætitiæ aperit.
f. 3. n. 2. & sequ. Mariæ verum
nobis gaudium parit. f. 269. n.
1. gaudium annunciavit ejus
Parentibus. f. 271. n. 2. Patribus
in limbo. f. 272. n. 3. Angelis.
f. eod. n. 4. DEO. f. 274. n. 5.
universo mundo. f. 275. n. 6.

O.

Obedientia tenenda. f. 178. n. 4.

Obe-

Obedientis veri gradus. f. 178. n. 4.

P.

Pauperes à DEO curantur. f. 20. n. 2.

Paupertatem odiô habent homines
mundani. f. 23. n. 3.

Paupertatis Religiosæ origo. f. 159.
n. 2. hæc non infructuosa. f. 161.
n. 3. & sequ.

Perseverantia quid? f. 44. n. 3. sva-
detur. f. 45. n. 5. & sequ.

Principum natalis immeritum gau-
dium parit. f. 269. n. 1.

R.

Religioso quæ DEUS contulit? f. 55.
n. 4. f. 57. n. 5. omnibus virtu-
tibus debet esse ornatus. f. 177.
n. 3. & sequ. hi conformem vo-
cationi vitam agant. f. 63. n. 1.
publicum fugiant. f. 188. n. 2.
& sequ.

Reno-

Renovatio votorum, cur intra O
ctavam Epiphaniæ à nobis fit?
f. 42. n. 2.

S.

Scoti oratio Virgini Beatissimæ pla-
cens. f. 135 n. 5.

Servitiū DEI gustuosum. f. 147. n. 1.

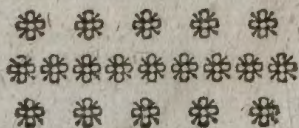
V.

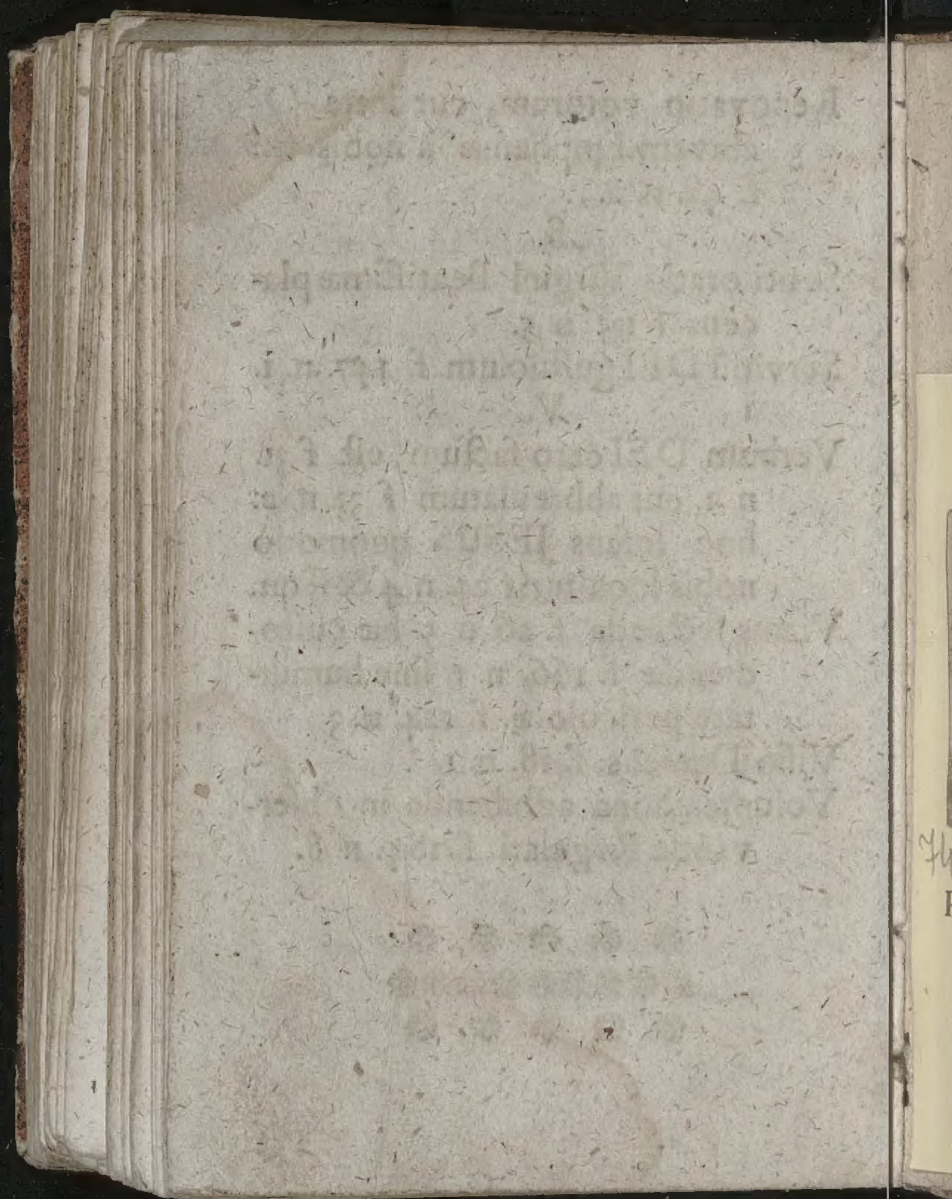
Verbum DEI caro factum est. f. 31.
n. 1. cur abbreviatum. f. 33. n. 2.
hoc Infans JESUS quomodo
nobis loquitur? f. 34. n. 4 & sequ.

Virtus sectanda f. 26. n. 5. hæ custo-
diendæ. f. 166. n. 1. sine humili-
tate periculosa. f. 224. n. 3.

Visio Daniëlis. f. 18. n. 1.

Voluntas bona adhibenda in obser-
vantia Regulari. f. 184. n. 8.

D. VI. 40

441910 Bibliotheca 500-
P.P. Camaldulensium in Bielany

Depozyt w Bibliotece Jagiellońskiej

03722

